Szeretettel köszöntjük kedves Vendégeinket!

ORVOSKARI HÍRMONDÓ

Pécs, 2017. október

Fotó: Bakó Csilla

Kedves Kolléganők, Kollégák!

Az Orvos- és Fogorvosnapok ünnepe az egyik meghatározó, az összetartozásunkat reprezentáló eseményünk.

Karunk mára jelentősen átalakult, bár nagy hangsúlyt fektettünk értékeink megőrzésére. Nemcsak az orvostudomány, hanem annak az oktatása is átalakulóban van. A modern technikai eszközök ismerete ma már alapvető, így a szimulációs technikák jelentősége megnőtt. Természetesen a felkészültség alapvető eleme marad továbbra is az, hogy megfelelő módon tudjunk kommunikálni a beteggel, ügyesek legyünk a betegvizsgálatban. Egyre nagyobb kihívás a diagnosztikus szakmák eredményeinek a korrekt integrálása. 2017-re a kar hallgatói létszáma elérte a 3300-at, többségük angol vagy német nyelven tanuló külföldi hallgató. Magyar hallgatói létszámunk is folyamatosan nőtt. A külföldi hallgatók számát a gazdasági szükség növelte. Fontos szerepük lehet az egyetem egyre nagyobb mértékben saját bevételekre való áttérésében.

A kormány által meghirdetett, az idegen nyelvű képzés fejlesztését célzó program nemcsak a létszám és bevétel további növeléséről szól, hanem hazai és nemzetközi reputációnk emeléséről is. Az infrastrukturális és eszközös feltételek fejlesztésére a Modern Városok Program pécsi fejezete nagy lehetőséget nyújt. Ugyanakkor az oktatói minőség és létszám emelése legalább ilyen fontos. Az elmúlt évtizedben alkalmunk volt jelentős programokat elindítani, melynek eredményeképpen klinikáink és intézeteink személyi állománya erősödött. Évente mintegy 40-50 sikeres PhD-védés történik, a legtehetségesebbeket meg kívánjuk tartani. Akadémiai doktoraink száma 79 és örvendetesen emelkedik. Oktató kutatóink sikeresen pályáztak, sok milliárd forinttal segítették nemcsak a saját kutatói céljaik elérését, hanem az egyetemet is.

Nagyon keveset költünk felsőoktatásra és egészségügyre. A megtermelt bevételeink feletti rendelkezés erősen korlátozott, mert bár az orvos- és fogorvosképzés kiemelkedően teljesít, sajnos nagyok a veszteségek az egészségügyi ellátás oldalán. Sajnos több egyetemi kar nehéz helyzetbe került az államilag finanszírozott képzések támogatásának csökkenése miatt. Mindezeken kell, lehet és fogunk változtatni! A Pécsi Tudományegyetem vezetése, a rektor, a kancellár és a dékáni vezetés is elszánt, hogy a saját mozgásterünket a lehető legjobban aknázzuk ki. Vannak tartalékok! Szerencsére a kormányzat oldaláról a problémákra szenzitív és valós érvekre reagáló magatartást tapasztalunk. És itt vannak Önök!

Az orvostársadalom nem sztrájkol, hatalmas társadalmi súlya és beágyazottsága ellenére csekély érdekérvényesítő szereppel bírt. Ennek egyik oka a koordinálás hiánya! Ebben mi is hibásak vagyunk: nem orientálunk, így azután az egyes kapcsolatrendszerekben meglevő erők kioltják egymást, vagy éppen lokális, gyakran elhibázott fejlesztéseket hoznak létre. Szűklátókörűség, a vélt vagy valós érdekek átgondolatlan érvényre juttatása nem ritka. Segítsük a politikát hatékonyabban!

Ismert, hogy az orvostudomány sokkal dinamikusabban fejlődik a gazdaságnál, s ez még a fejlett országokban is feszültséget teremt az elvileg már elérhető, de a társadalom számára szolgáltatásként felajánlható diagnosztikus és terápiás eljárások között. Az is ismert mindnyájunk számára, hogy az orvostudományban végbement technikai forradalom mellékterméke, hogy a legfejlettebb diagnosztikus és terápiás műszerek igen drágák, sokszor csillagászati összegekbe kerülnek. Kötelességünk, hogy ezeket a leghatékonyabban üzemeltessük.

Örömmel jelentem, hogy néhány vállalásunkat teljesítettük! 2016 januárjától létrehoztuk az önálló Gyógyszerésztudományi Kart! Bízunk abban, hogy a legközelebbi találkozón bejelenthetjük az önálló Fogorvostudományi Kar létrejöttét is. Néhány klinikánkon és intézetünkben, ahol korábban komoly ellátási, oktatási problémáink voltak, a helyzetet konszolidáltuk. Új és színvonalas szakmai vezetések mellett megújultak, megújulnak ezek az egységeink.

Tudományos teljesítményünk az egyetemen belül kiemelkedő, folyamatosan erősödő tendenciát mutat. Oktatásunkat jól jellemzi, hogy végzett hallgatóink világszerte keresettek. Ugyanakkor számos teendőnk van mindkét területen, ezért folyamatos kontroll mellett további ösztönzőket kívánunk bevezetni. Általános orvos-, fogorvos- és biotechnológus hallgatóink az idei évben nemcsak a Pécsett megrendezésre került Országos Tudományos Diákköri Konferencián szerepeltek kiválóan, megelőzve a Semmelweis Egyetemet és a Szegedi Tudományegyetemet, hanem a Medikus Kupát is megnyerték.

A kormány támogatása és sikeres pályázataink eredményeként számítunk arra, hogy a következő találkozóra modern oktatási épülettel, új fogászati klinikával, új állatházzal találkozhatnak. Abban is erősen bízunk, hogy megoldást találunk a volt megyei kórházi telephely egységeinek a megújítására, hogy minden klinikánk méltó körülmények között fogadhassa a betegeket.

Kedves Kolléganők és Kollégák! Együvé tartozásunk szép ünnepe az Orvos- és Fogorvosnapok! Kérjük, tiszteljék meg nem csak a szociális, hanem a tudományos rendezvényünket is! Szívesen fogadjuk kritikáikat és javaslataikat a kar működésével kapcsolatban!

Dr. Miseta Attila, dékán

A dékáni vezetés

Dr. Miseta Attila egyetemi tanár, dékán
Dr. Tényi Tamás egyetemi tanár, általános, diákjóléti és külkapcsolatokért felelős dékánhelyettes
Dr. Czopf László egyetemi docens, oktatási dékánhelyettes
Dr. Nyitrai Miklós egyetemi tanár, tudományos dékánhelyettes
Dr. Ertl Tibor egyetemi tanár, szak- és továbbképzésért felelős dékáni megbízott

Dr. Miseta Attila dékán

Dr. Tényi Tamás

Dr. Czopf László

Dr. Nyitrai Miklós

Dr. Ertl Tibor

XLIX. Egyetemi Orvos- és Fogorvosnapok

2017. október 20-21.

PROGRAM

2017. október 20. (péntek)

10.00 **Ünnepi műsor. Előadja a Pannon Gyermekkar.**
Népdalcsokor (Kodály Zoltán, Bartók Béla gyűjtéséből); Kodály Zoltán: Egyetem, begyetem; Judith Harrington: Strars Tonight; Leonard Bernstein: West Side Story – Tonight
Vezényel: Schóber Tamás (2, 3, 4). **Zongorán közreműködik:** Rébék-Nagy András (3, 4), Schóber Tamás (1).

10.30 **Az Általános Orvostudományi Kar ünnepi ülése**
Rektori és dékáni köszöntő
Pro Facultate Medicinae emlékérmek átadása
Arany-, gyémánt- vas- és rubindiplomák adományozása
Romhányi Emlékérmek átadása
Oktatói és hallgatói kitüntetések adományozása
Árpád-házi Szent Erzsébet Emlékérem adományozása
Dékáni dicséretek és **Dékáni Elismerő Oklevelek** átadása
Koszorúzás az 1956. évi forradalom 61. évfordulója alkalmából

Kiállítás a galérián: „Én látom azt, amit Te nem látsz!" Bárdosi Attila és Reglődi Dóra grafikái

15.00 **ÉVFOLYAM-TALÁLKOZÓK**

1957-ben végzett orvosok	II. sz. szemináriumi terem (fszt.)
1962-ben végzett orvosok	401-es sz. szemináriumi terem (IV. em.)
1967-ben végzett orvosok	Dr. Cholnoky László (I. sz.) tanterem (I. em.)
1972-ben végzett orvosok	Dr. Lissák Kálmán (II. sz.) tanterem (I. em.)
1977-ben végzett orvosok	Tanácsterem (I. emelet)
1982-ben végzett orvosok	VI. sz. szemináriumi terem (III. em.)
1987-ben végzett orvosok	Dr. Donhoffer Szilárd (III. sz.) tanterem (I. em.)
1992-ben végzett orvosok	Dr. Flerkó Béla (IV. sz.) tanterem (I. em.)
1997-ben végzett orvosok	402. sz. szemináriumi terem (IV. em.)
2002-ben végzett orvosok	III. sz. szemináriumi terem (fszt.)
2007-ben végzett orvosok	V. sz. szemináriumi terem (fszt.)

Az **1982**-ben, az **1987**-ben, az **1992**-ben, az **1997**-ben, a **2002**-ben és a **2007**-ben végzett fogorvosok a Fogászati és Szájsebészeti Klinikán (Pécs, Dischka Gy. u. 5.) találkoznak.

Ezt követően az egyes évfolyam-találkozón résztvevők közös rendezvénye (vacsora)

2017. október 21. (szombat)

Rejtett Pécs túra: A Pécsi Püspökség és a Középkori Egyetem bemutatása idegenvezető kíséretével.
A túra állomásai: Középkori Egyetem, Püspöki Palota és kert, Texas alagút, Püspöki Pincészet.
A túra kezdési időpontja: *10 óra (max. 100 fő); 10:30 óra (max. 100 fő); 11:00 óra (max. 50 fő). A túrára* **előzetes jelentkezés** *szükséges. Jelentkezni lehet 2017. október 20-án 9:00 – 16:00 óra között a PTE, ÁOK, Dr. Romhányi György Aula előterében, az alumni pultnál. A túra részvételi díja: 1000 Ft/fő.*
Gyülekező a túra indulása előtt 10 perccel a Székesegyház bejárata előtt (Pécs, Szent István tér 14).

TUDOMÁNYOS DÉLELŐTT

A végzett évfolyamok képviselőinek tudományos előadásai: *Dr. Flerkó Béla (IV. számú) tanterem, Szigeti út 12., I. em.)*

10.00 *Ifj. Dr. Sétáló György* egyetemi docens, PTE, ÁOK, Orvosi Biológiai Intézet és Központi Elektronmikroszkópos laboratórium
MAP-kinázok aktivitása és lokalizációja a sejtben.

10.20 *Dr. Varjú Cecília* adjunktus, PTE, KK, Reumatológiai és Immunológiai Klinika
Osteoarthrosisok kezelésének szempontjai és gyakorlata napjainkban klinikai tanulmányok eredményei alapján.

10.40 *Dr. Kerekes László* főigazgató, Dombóvári Szent Lukács Kórház
Impedancia-kardiográfia.

11.00 *Dr. Palkó András* egyetemi tanár, Szegedi Tudományegyetem, ÁOK, Radiológiai Klinika
Elképzelni az elképzelhetetlent – a képalkotó diagnosztika jövője.

11.20 *Dr. Szántó Ildikó* egyetemi adjunktus, PTE, KK, Fogászati és Szájsebészeti Klinika
Prevenció, prevenció, prev…

19.00 Dékáni fogadás az Orvostudományi Kar Dr. Romhányi György aulájában.
(Részvétel csak külön meghívóval.)

PRO FACULTATE MEDICINAE KITÜNTETÉSEK

Arany fokozat

Dr. Szekeres Júlia egyetemi tanár

Orvosi Biológiai Intézet és Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium

Dr. Szekeres Júlia 1975-ben szerzett diplomát a POTE Általános Orvostudományi Karán. 1978-ban klinikai laboratóriumi szakvizsgát tett. PhD-fokozatát 1984-ben szerezte meg. 1992-től az MTA doktora. 1994-ben habilitált a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. Az egyetem elvégzésétől dolgozik a POTE-n, egy évet a Kórbonctani Intézetben, majd 1976-tól a Mikrobiológiai Intézetben.1994-ben nevezték ki egyetemi tanárrá. Tanulmányutakon vett részt Belgiumban és több alkalommal Párizsban. 1980. óta egy monográfiát, 10 könyvfejezet és mintegy 170 eredeti közleményt publikált. Témavezetésével számos PhD dolgozat és habilitáció született. Folyamatosan részt vesz pályázatokban: OTKA, ETT, WHO, FKFP, GVOP, TÁMOP. 2003-2006 között akadémiai munkacsoport vezetője volt. Oktatóként évtizedek óta tart mikrobiológia és immunológia előadásokat orvostanhallgatóknak magyar és angol nyelven egyaránt. Részt vesz a szakmai utánpótlás nevelésében: *Az immunológia alapjai* c. PhD-program vezetője. PhD és tudományos diákkörös hallgatók munkájának felügyeletéért *Mestertanár* kitüntetésben részesült. Az oktatással kapcsolatos szervezési tevékenysége is számottevő: 1996-ban tudományos rektorhelyettesként az egyetem akkreditációra való felkészülését szervezte. Több éven keresztül az Angol Nyelvű Orvosképzési Program elnöke volt. A Magyar Akkreditációs Bizottság plénumtagja, 1998-2004 között az orvosi Bizottság elnöki tisztét töltötte be. A MAB Felülvizsgálati Bizottság tagja, majd elnöke. Számos hazai és külföldi tudományos társaság tagja: a Magyar Immunológus Társaság, az Adria-Alps Society for Immunology of Reproduction, az International Society for Immunology of Reproduction elnöke volt. 2016-tól az Eur. Society for Immunology of Reproduction elnöke. 1993-1996 között az *Endocrine Journal* c. folyóirat szerkesztőbizottságának tagja volt. Hazai és nemzetközi szakmai közéleti aktivitása is jelentős: 1990 óta POTE, ill. PTE, ÁOK Tudományos Bizottság, a POTE Doktori Tanács tagja, az Elméleti Orvostudomány doktori iskola vezetője, a PTE ÁOK Doktori és Habilitációs Tanácsának elnöke. Tudományos munkásságát Kesztyűs Loránd emlékéremmel, Szentgyörgyi Albert-díj odaítélésével ismerték el. OTKA tevékenységéért Ipolyi Arnold díjjal tüntették ki.

Ezüst fokozat

Dr. Bogár Lajos egyetemi tanár

Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet

Dr. Bogár Lajos 1981-ben végzett a Pécsi Orvostudományi Egyetemen, azóta dolgozik jelenlegi munkahelyén, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézetben. Kandidátusi fokozatot 1989-ben szerzett, 2010-ben az MTA doktora lett. Kutatási területe a hemoreológia, a vér és a vérsejtek áramlási tulajdonságait vizsgáló tudományág. 2000-ben egyetemi tanári kinevezést kapott és az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet igazgatója lett. 2013 óta vezeti az ÁOK, Műveleti Medicina Tanszékét is. Három egyetemi tankönyvet szerkesztett és további két, a műtéti érzéstelenítést és az intenzív terápiát népszerűsítő könyvet írt. Utóbbiért 2015-ben a Magyar Tudományos Akadémia Nívódíját kapta. 2000-ben Széchenyi Professzori Ösztöndíjban, 2008-ban az „Év Kiemelkedő Szellemi Alkotása" PTE-elismerésben és 2010-ben az „Év Kiemelkedő Publikációja" PTE-díjban részesült.

Dr. Pethőné Lubics Andrea egyetemi docens

Anatómiai Intézet

1990-ben csatlakozott TDK-hallgatóként az Anatómiai Intézethez. Egy év Bőrgyógyászati Klinikai munka után, 1995-től dolgozik az Anatómiai Intézetben. 2010-ben habilitált. Számos TDK-hallgatója mellett két végzett PhD-hallgató tevékenységét irányította társtémavezetőként. Önálló OTKA-pályázata is volt; számos más pályázatban volt társpályázó.
Jelentős tudományos teljesítménye mellett oktatási és oktatásszervezési tevékenysége miatt szerepe a német nyelvű képzésben és a gyógyszerészképzésben alapvető. Természetesen a magyar és angol nyelvű képzésben is szerepet játszik emellett. Az oktatás és vizsgák zavartalan lebonyolítása érdekében óriási munkát végez. Mindhárom nyelven előadásokat tart, bonctermi és szövettani gyakorlatokat vezet. Munkatársai mindig számíthatnak rá, munkáját példaértékűen és precízen végzi. Rendszeresen részt vesz PhD-fokozatszerzési eljárásokban bírálóként, szakdolgozat védési eljárásokban, és a kreditátviteli bizottság munkájában is.

Bronz fokozat

Bognár Ernő mérnök informatikus
Idegsebészeti Klinika

2000 óta dolgozik az Idegsebészeti Klinikán informatikus mérnökként, 2015 óta minőségirányítási vezetőként. Munkáját nagyfokú lelkiismeretség, pontosság, megbízhatóság jellemzi. A rábízott feladatokat kihívásnak tekinti, és kiemelkedő szaktudással végezi. Számtalan alkalommal vett részt egyetemi rendezvényeken, mint IT felelős. A Rét utcai tömb is sokat köszönhet áldozatos munkájának. Kiváló személyiség, összetartja a klinikai csapatot, a munkahelyi kollektíva megbecsült tagja. Kiemelkedő munkája és extrém munkabírása személyiségének tulajdonságai alapján méltó arra, hogy kitüntetésben részesüljön.

Lamár Ibolya vezető asszisztens
Laboratóriumi Medicina Intézet

Lamár Ibolya 1988. július 1-óta dolgozik a PTE KK Laboratóriumi Medicina Intézetben. Pályáját segédasszisztensként kezdte. Általános laboratóriumi asszisztensi, klinikai laboratóriumi szakasszisztensi képesítést szerzett. A PTE Egészségügyi Főiskolai Karán 2004-ben orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus oklevelet szerzett. Képesítései megszerzését követően részt vett a szakasszisztens és analitikus hallgatók gyakorlati oktatásában. Bekapcsolódott az intézetben folyó kutatómunkába. A vezetőasszisztensi feladatokat 2006-óta látja el. Rendkívül sokrétű munkáját kiemelkedő szorgalommal, precizitással és megbízhatóan végzi. Nagy gondot fordít a szakdolgozók folyamatos képzésére. Empatikus egyéniség. Vezető felelősségvállalása karitatív tevékenységében is megnyilvánul.

Polecsák Andrásné ügyintéző
Magatartástudományi Intézet

Polecsák Andrásné (Polecsák Mária) négy évtizede dolgozik a Magatartástudományi Intézetben, illetve annak jogelődjeiben. Munkáját a lehető legmagasabb színvonalon végzi fáradhatatlanul. Oktatásszervezésben vesz részt, segít a kollégák oktatási és tudományos prezentációinak az elkészítésében. Elvégzi a nyelvi lektorálást magyarul, valamint idegen nyelven is. Segítségével több olyan tanulmánykötet látott napvilágot, amelynek minősége, színvonala, külalakja magán viseli kivételes kreativitását és szaktudását. Nem egyszerűen jól és magas színvonalon, hanem rendkívül elkötelezetten, lelkiismeretesen dolgozik. Számára nem munkaidő, hanem feladat van. Sürgős munka esetén hétvégén is számíthatunk rá. Nagyon jó, harmonikus a kapcsolata a kari munkatársakkal is.

Árpád-házi Szent Erzsébet Emlékérem

Sarkadi Margit ápolásszakmai igazgatóhelyettes
PTE, Nukleáris Medicina Intézet

Több mint 30 éve foglalkozik nukleáris medicinával. Pályáját izotóp-laboratóriumi asszisztensként kezdte. 1994-ben a Pécsi Diagnosztikai Központ nukleáris medicina részlegének vezető szakasszisztense lett. 1996-tól a PTE, Nukleáris Medicina Intézetének (NMI) dolgozója lett. Napi munkája mellett folyamatosan képezte magát. 1981-ben laboratóriumi asszisztens, 1982-ben izotóp-laboratóriumi asszisztens,1993-ban másodfokú radiofarmakológiai szakasszisztens végzettséget szerzett. 2007-ben a PTE Egészségtudományi Karán végzett Diagnosztikai Képalkotó Szakon (BSc). 2008-ban egészségügyi menedzser és betegjogi képviselői tanfolyamot végzett. 2004-től a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara Képalkotó Diagnosztikai Tagozatának Baranya megyei tagozatvezetője, 2012 márciustól a MESZK Baranya megyei területi szervezet általános alelnöke. Sugárvédelmi felelős, amely az egyik legfontosabb funkció egy izotópokkal foglalkozó munkahelyen. Környezetvédelmi és adatvédelmi felelős, MIR-vezető.

Szakmai kongresszusokon rendszeresen előad. Több szakmai folyóiratban jelent meg publikációja. 2013-ban Astellas díjjal jutalmazták munkáját. Az NMI-ben a szakdolgozók vezetője, valamennyi adminisztratív problémájukkal, munkahelyi irányításukkal, szervezésükkel, továbbképzésükkel rendszeresen foglalkozik. Betegekkel való kapcsolata kiváló, vizsgálataikat körültekintően szervezi és végzi. Kitűnő szakmai kapcsolatot ápol mind intézeten belül, mind más intézetben dolgozó kollégáival. Az évek során jelentős szerepe volt és a mai napig is van az új készülékek működtetésében, az új vizsgálati technikák bevezetésében, valamint a vizsgálatok szervezésében.

Dékáni Dicséret

Bércesné Szonntag Eszter igazgatási ügyintéző

Szemészeti Klinika

1997 óta áll a Pécsi Tudományegyetem alkalmazásában. 1998-tól dolgozik a Szemészeti Klinikán. Igazgatási ügyintéző feladatai mellett gazdasági, titkárnői, adminisztrátori illetve szükség esetén asszisztensi feladatokat is rendszeresen ellát. Feladatait rendkívül megbízhatóan, részletekre kiterjedő pontossággal, alapossággal végzi. A határidők betartása kiemelt feladata, melyet maximális megbízhatósággal végez. A Szemészeti Klinika folyamatos és zavartalan működéséhez nélkülözhetetlen gazdasági hátteret biztosít. A Szemészeti klinika adminisztrációs feladatainak nyomon követését, teljesítését, ellenőrzését nagy precizitással végzi. Munkája példaértékű, a kollégák mindig számíthatnak rá.

Bienné Kránitz Erzsébet ápolónő

Radiológiai Klinika

1984-ben ambuláns asszisztensként kezdett el dolgozni a Szülészeti Klinikán. 1990-től a Radiológiai Klinika munkatársa. Hivatását felelősségteljesen, áldozatkészen, nagy szakmai alázattal és hozzáértéssel teszi. Emberi hozzáállása, szakmai munkája példamutató. Szakmai tapasztalata kimagasló, folyamatosan képezi magát. Munkája igényes, konstruktív. Kapcsolata a betegekkel, hozzátartozóikkal kiváló. Empatikus készsége nagy türelemmel párosul. Munkatársaival segítőkész, önzetlen.

Farkas György testnevelő tanár

Testnevelés- és Mozgásközpont

1990-ben kezdett dolgozni a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. Megszakítás nélkül szolgálja az orvostanhallgatók és a dolgozók sportját. Munkájával jelenleg edzőként segíti a PEAC vívószakosztályát. A testnevelés oktatása mellett sok éven keresztül sikeresen készítette fel a női kosárlabda csapatot a Medikus Kupára. Az ÁOK-HÖK felkérésére sokszor szervezte meg a gólyatábori sportprogramokat, sportversenyeket. Nagyon sok hallgatóval, munkatársakkal és családtagjaikkal szerettette meg a síelést, az evezést és az úszást. Egyre népszerűbbek az évente több alkalommal is meghirdetett és az általa vezetett természetjáró túrák. Óriási tapasztalattal végzett szakmai és szervező munkája, együttműködő természete nagyban elősegíti közösségformáló munkájának érvényesülését mind a közvetlen munkahelyén, mind az Általános Orvostudományi Karon.

Déri Tiborné laboratóriumi asszisztens

Orvosi Népegészségtani Intézet

1979 óta dolgozik laboratóriumi asszisztensként a Közegészségtani, jelenleg Orvosi Népegészségtani Intézetben. A molekuláris epidemiológiai laboratóriumi munkákat teljesen önállóan, tapasztalatának megfelelően, magas szinten végzi. Laboratóriumi munkáján túl aktívan részt vesz az intézet adminisztratív feladatainak ellátásában, ő az intézeti könyvtáros. Számítógépes ismereteit is hatékonyan alkalmazza, komoly segítséget nyújt az oktatási anyagok elkészítésében, epidemiológiai vizsgálatok során az adatfeldolgozásban. Sokoldalúságának köszönhetően kollégái mindig számíthatnak segítségére, kreatív, számos jó ötlete van, intézetünk kiváló, megbecsült munkatársa.

Dömse Angéla laboratórumi asszisztens

Igazságügyi Orvostani Intézet

44 éve az Igazságügyi Orvostani Intézet alkalmazottja. A vércsoport-szerológiai laboratóriumban a kezdetektől részt vett a napi rutinfeladatok elvégzésében, majd az igazságügyi kriminalisztikai és DNS-labortechnikákat elsajátítva irányította a laborasszisztensek munkáját. Az elmúlt években a toxikológiai laboratóriumban is ellát részfeladatokat. Továbbképzéseken bővítette ismereteit, nemcsak a szűken vett intézeti munkáját látta el, hanem az egyetemi illetve városi társadalmi életben is képviselte az intézetet számos területen. Munkavégzését, munkatársaival való kapcsolatát a megbízhatóság, a felelős gondolkodás jellemzi.

Czencz Ágnes titkárnő

Bioanalitikai Intézet

Közel 35 év munkaviszonnyal rendelkezik egyetemünkön. Munkáját pontosan, felelősségteljesen végzi, a legkisebb feladatoktól a legfontosabb pénzügyekig mindent megbízhatóan és maradéktalanul teljesít. Nagy figyelmet szentel az egyes feladatok határidejének betartására. Az oktatásszervezési feladtok ellátása mellett segítséget biztosít az intézet pályázataival kapcsolatos adminisztrációban is. Évtizedeken át koordinálta az intézet könyvtárának kölcsönzési feladatait, és részt vett több, az intézet által szervezett hazai és nemzetközi konferencia szervezésében.

Farkas Zsolt betegszállító
Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

1997-ben kezdett dolgozni a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikán, azóta is az ápológárda megbecsült tagja. Több munkaterületen is lehet rá számítani. A különböző szakterületeken kitűnően helytáll, a munkához való hozzáállása, problémamegoldása nagyon sokrétű. Jelenleg a klinika raktárosi feladatköre mellett beteghordóként dolgozik, a műtőben műtősegédi feladatokat is rá lehet bízni. Az ápolói tevékenység minden szintjén számítani lehet rá. A betegekkel szembeni viselkedését lelkiismeretesség, becsületesség, szakértelem jellemzi, nagy teherbírású, megbízható munkatárs.

Gondos Csilla laboratóriumi asszisztens
Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

1995-től laborasszisztensként dolgozik a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikán. Türelme és nagyfokú empátiás készsége naponta bizonyítást nyer. A betegek közvetlen, humánus magatartásáért, magabiztos szakértelméért szeretik, viselkedése biztonságot sugároz. Munkájával szemben sem szakmai, sem etikai kifogás soha nem merült fel. Széleskörű szakmai tapasztalatával fáradhatatlanul szolgálja a gyógyító tevékenységet. A betegek, a kollégák és a vezetőség mindig számíthatnak megbízható, alapos munkájára. Szakmai rendezvényeken rendszeresen és aktívan vesz részt.

Gyenei Tivadar boncmester
Patológiai Intézet

1982 óta dolgozik a Patológiai Intézetben boncmesterként. Feladata az orvostanhallgatók bonctermi gyakorlatához történő előkészítés, a gyakorlatok és vizsgák előtt a bonctermek rendjének, tisztaságának ellenőrzése az oktatás zavartalanságának biztosítása érdekében, ezen felül kegyeleti tevékenység végzése. A magas és évről évre növekvő hallgatói létszám, az oktatói terhelés mellett különösen fontos, hogy az előkészítő munka gördülékennyé tegye a patológia oktatását és diagnosztikáját. Magas szakmai szinten végzi munkáját, a hozzátartozókkal folytatott kommunikációja kifogástalan.

Halas Zsuzsanna analitikus
Patológiai Intézet

Több mint 20 évet töltött el a Patológiai Intézetben. 2010 óta a PTE és a Baranya Megyei Kór-ház integrációját követően a Rákóczi úti telephely, 2. sz. Diagnosztikai Laboregység vezető analitikusa. Nagy erőfeszítéssel, példamutató kitartással és hittel alakította ki és tette működőképessé az egységet. Zökkenőmentesen megszervezte a Bőrklinika szövettani laboratóriumának költöztetését, majd a tevékenységet beillesztette a mindennapi rutin szövettani munkába. Feladatát nagy hivatástudattal látja el, széleskörű szakmai ismeretekkel, helyzetfelismerő és megoldó képességgel rendelkezik.

Hamarné Sávay Judit szaknyelvtanár
Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet

33 esztendőt töltött egyenletesen magas színvonalú, kitartó, állhatatos és nem utolsó sorban rendkívül eredményes munkával a Nyelvi Intézetben. Kollégái példaképként tisztelik. Számára a tanári munka nem csupán állás, hanem hivatás volt az egész pályafutása során. Munkáját mindvégig pontosan és nagyfokú igényességgel végezte. Nevéhez fűződik az első orvosi magyar tankönyv megírása. Kulcsszerepet játszott a fogorvosképzésben használt tananyag kidolgozásában. Aktív szerepet vállalt a szakfordítóképzésben a kurrikulum egyik fő tárgyának oktatójaként. Kurzusai mindig teltházasak voltak.

Harsányi Józsefné gazdasági referens
Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika

1973-tól a POTE Kémiai Intézetében laboránsként dolgozott, majd 1994 óta a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti és és az Urológiai Klinika gondnoka lett. A két klinika gondnoki tevékenysége komoly szakmai felkészülést és kihívást jelentett. Személyében megtalálták azt a munkatársat, aki ennek a feladatnak maximálisan eleget tud tenni. Pozitív hozzáállása és motiváltsága segíti a klinika valamennyi dolgozóját munkaügyi problémájuk megoldásában. Feladatait empatikusan és precízen látja el, mindannyiunk megelégedésére.

Horváth Gáborné szakasszisztens

Patológiai Intézet

1974 óta dolgozik a Pécsi Tudományegyetemen. Kezdetben a Bőrklinikán a kémiai-, majd a szövettani laboratóriumban tevékenykedett. Az integrációt követően 2010 áprilisában került a Patológiai Intézetbe mint hisztokémiai, immunhisztokémiai szakasszisztens. A bőr speciális szövettani feldolgozását, különös tekintettel az immunfluorescens technikát magas szakmai szinten végzi, a megszerzett tapasztalatait lelkesen adja át fiatalabb munkatársainak. Kollégáival szemben mindig segítőkész.

Dr. Jáksó Pál biológus

Patológiai Intézet

1996 óta dolgozik a Patológiai Intézet Flow Cytometriai laboratóriumában, majd rövid idő után annak szakmai vezetője lett. 2010-ben PhD-fokozatot szerzett. Munkásságának köszönhetően regionális szintű hematológiai vonatkozású cytometriai diagnosztikát végez az intézet. Az országban három helyen zajlik a gyermekkori ALL cytometriai nyomonkövetése, ezek közül egyik a pécsi Patológiai Intézet, mely többek között kollégánk érdeme is. 2016 óta az intézet minőségirányítási vezetője.

Kaposi Rózsa szakápoló

Urológiai Klinika

Kaposi Rózsa 27 éve dolgozik szakápolóként az Urológiai Klinikán , mely az első munkahelye. Kezdetektől fogva három műszakos munkarendben segíti a betegellátást. Rendszeresen részt vesz kongresszusokon. A kiemelkedően végzett szakápolói feladatai mellett az alapápolásra is nagy hangsúlyt fektet. Kiegyensúlyozottsága, jó kedélye a betegekkel való empátiás viselkedése példaértékű. Munkatársaival jó kapcsolatot ápol, segítőkész. Hivatásához és a klinikához való hűsége, elkötelezettsége, pontos, precíz munkája a szakma dicséretére válik.

Kappéter Brigitta diplomás ápoló

Gyermekgyógyászati Klinika

Közel harminc éve dolgozik a Gyermekgyógyászati Klinikán. Kezdetben három műszakos ápolóként, majd a sebészeti járóbeteg szakrendelésen és műtősnőként is tevékenykedett. A Gyermekgyógyászati Klinika sebészeti osztályán 22 évig volt főnővér. 1993-ban az országban elsőként kezdett el foglalkozni a sztómát viselő gyerekek ápolásával és gondozásával. Ötletadója és szervezője annak a rehabilitációs táboroztatási programnak, melyet fejlődési rendellenességgel született betegek részére szerveznek. Az elmúlt közel 30 év során bebizonyította, hogy felelős és nagy szervezőkészséget igénylő munkakörét a szakmai elvárásoknak megfelelően, nagy precizitással végzi. Szervezőkészsége példamutató, munkatársaival megértő, mindig segítőkész és pozitív gondolkodású.

Keresztúri Mária szakasszisztens

Patológiai Intézet

A 40 évnyi szövettanos múlttal rendelkező kolléganő rendkívül sok tapasztalattal bír. A régi klasszikus manuális módszereket és recepteket, valamint az új és modern technológiákat egyaránt elsajátította. Munkájára jellemző a pontosság, megbízhatóság, mely példaértékű a fiatalabb korosztály számára is. Elhivatottsága és a szakma szeretete miatt dolgozik mindmáig e területen. A Patológiai Intézet megbecsült munkatársa.

Kissné Török Anikó szakápoló

Urológiai Klinika

1995 óta dolgozik az Urológiai Klinikán. Három évig laborasszisztensként tevékenykedett, azóta az ambulancián asszisztensként dolgozik. Munkája mellett a vesekövek kémiai analízisével is foglalkozik. Rendszeresen részt vesz kongresszusokon, ahol előadóként is szerepelt, valamint az évente megrendezésre kerülő focibajnokság csapatkapitányaként is segít öregbíteni a klinika népszerűségét. Szakmai munkáját a pontosság jellemzi.

Kneif Józsefné ápolásszakmai igazgatóhelyettes

Patológiai Intézet

1982 óta dolgozik a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán vegyésztechnikusként. Vezető asszisztensként irányítja az intézet szakdolgozóit. A laboratóriumok felújításának megtervezésében is fontos szerepet játszott. Fáradhatatlanul küzd a szakdolgozók érdekeiért, szakmai és anyagi elismerésükért. Határozott fellépésű, kiváló felkészültségű és jó szervezőképességű. Empatikus egyéniség, munkáját mindig nagy szorgalommal és odafigyeléssel, kiemelkedő precizitással végzi. Munkatársaival a kapcsolata kitűnő.

Kocsisné Halas Ágnes titkárnő

Transzlációs Medicina Intézet

1978-óta dolgozik a POTE Kórélettani és Gerontológiai Intézetben, a mai Transzlációs Medicina Intézetben. A laborasszisztensi, izotóp-laborasszisztensi végzettség megszerzését követően, szakmai fejlődése érdekében BSc. fokozatot szerzett a PTE ETK egészségtanár szakán. Fontos szerepet tölt be az intézet adminisztratív és oktatási munkájának szervezésében. Feladatait nagyfokú önállósággal, kezdeményező képességgel, felelős precizitással, lelkiismerettel és kiemelkedő szaktudással végzi. Közvetlen, kiegyensúlyozott kapcsolata van mind kollégáival, mind a hallgatókkal. Megbízható, körültekintő, precíz és kiegyensúlyozott munkája az intézeten belül és azon kívül is példaértékű.

Lacza Ágnes biológus

Patológiai Intézet

1997 óta a Pathológiai Intézet Molekuláris Biológiai Laboratóriumának dolgozója, 2002 óta a laboratórium vezetője. Folyamatosan követi az új eljárásokat, melyek közül számosat az ő irányításával vezettek be az intézetben. Feladatait kellő hivatástudattal látja el, amely köszönhető szorgalmának, kitartásának, széleskörű szakmai ismereteinek, helyzetfelismerő és -megoldó képességének. Példaértékű a precizitása, megbízhatósága.

Lengyel Anikó ügyviteli alkalmazott

Élettani Intézet

Az Élettani Intézet alkalmazottja, eredendően titkárnői teendők ellátásában segédkezett. Középfokú számítástechnikai szoftverüzemeltető szakképesítést szerezve saját szakterülete az intézet oktatóinak az oktatással és a kutatással összefüggő, sokrétű tevékenységéhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok ellátása lett. Minden egyéb teendőjét az évek során egyre magasabb szinten, példás önállósággal és precizitással látta el. Kitűnő munkaerő, az intézet gazdasági ügyeinek felelőse, a gondnoknő helyettesítését több éve szintén hibátlanul oldja meg. Az Élettani Intézet minőségirányítási, minőségbiztosítási felelőse, ezt a tisztet is nagy gonddal, odafigyeléssel, meggyőző eredményességgel, saját iniciatíváit érvényesítve teljesíti.

Ludány Andrea emeritus professzor

Laboratóriumi Medicina Intézet

Egyetemi tanulmányait előbb Debrecenben a DOTE-n, majd Pécsett a POTE-n folytatta. 1966-ban itt kapta általános orvosi diplomáját. Kezdettől fogva a Laboratóriumi Medicina Intézetben dolgozik (korábbi nevén: Központi Klinikai Kémiai Laboratórium), ahol az évek során megszakítás nélkül vezetőként vesz részt a betegellátásban, közelebbről az automatizált klinikai laboratóriumi rutinvizsgálatok fejlesztésében, továbbá a klinikai biokémia tantárgy oktatási anyagának kialakításában. A magyar és újabban a német nyelvű graduális orvosképzésben e tantárgy előadója. Humboldt ösztöndíjasként 1980-81-ben Tübingenben kutatott. PhD-fokozata 1982-ben elméleti orvostudományokból született. 1986-ban visiting professor volt a Baylor College-ban. TDK- és PhD-témavezetőként több mint ötven diploma és pályamunka tutora, PhD-kurzusok vezetője volt. 1991-2002 között a POTE TDK-tanárelnökeként a *„Magyar Felsőoktatásért Emlékplakettel és a „Mestertanár”* kitüntetéssel ismerték el munkáját. Széchenyi Professzori Ösztöndíjat nyert el. 2002-ben egyetemi tanári kinevezést kapott.

Pásztor Anna Irma biológus, laboratóriumi operátor

Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet

1985 óta dolgozik a Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetben, először vegyésztechnikusként, majd három év munka melletti tanulát követően biológus laboratóriumi operátorként. Az intézetben rengeteg tudást és tapasztalatot szerzett. Biztosítja az intézet sejtkultúrás facilitásának működését; intézi a beszerzéseket, a sejtvonalak fenntartását és a kísérletekhez, kutatási projektekhez a sejtek előkészítését. Részt vesz a vizsgálati eredmények feldolgozásában, rendszerezésében. Munkaköri feladatait messzemenően ellátja, azokat lelkiismeretesen, önállóan végzi. Szakmai tudásával az intézetnek nagyon nagy segítséget nyújt.

Martin Dániel informatikus

Szak- és Továbbképző Központ

1992-től dolgozik egyetemünkön. Kezdetben az Oktatásmódszertani Csoport munkatársaként tevékenykedett. Az 1998-ban megalakult Szak- és Továbbképző Központban folytatta tovább az informatikai fejlesztői vonalat, kibővítve a távoktatás tananyagfejlesztésének kérdéskörével. A 2000-ben országosan bevezetett orvosi, fogorvosi, gyógyszerészi és klinikai szakpszichológusi kötelező, folyamatos továbbképzési rendszerének egyetemi kialakításánál igen aktív és termékeny munkát végzett. Kellően gyakorlatias tanácsokkal lát el minden érdeklődőt, akik útmutatást kaphatnak tőle elveszettnek hitt helyzetükben is. A 2012-ben bevezetett licence-képzés nyilvántartásának kialakítása, az egész folyamat kari szintű menedzselése a nevéhez köthető. A szakképzési nyilvántartás egyszerűsítésében folyamatosan részt vett, az elektronikus portálalapú ügykezelés kialakításának és fejlesztésének tevékeny részese volt. A portálalapú külső szakképzőhelyi akkreditáció országos szinten elsőként karunkon került bevezetésre.

Rébék-Nagy Eszter asszisztens

Orvosi Biológiai Intézet és Elektronmikroszkópos Laboratórium

Közel harminc éve dolgozik az Orvosi Biológiai Intézetben. Munkájával nagymértékben hozzájárult az intézet oktatási feladatainak magas szintű ellátásához. Munkába állásának kezdete óta folyamatosan a hallgatói gyakorlatok előkészítését végzi. Tevékenységével nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az Orvosi Biológiai Intézet az elmúlt több mint 10 évben rendszeresen egyike volt a kar legjobban oktató intézeteinek. Évtizedeken keresztül részt vett a hallgatók tudásának számonkérésére készült tesztek előkészítésében és javításban. Az intézet munkavédelmi felelőse. Precízen, lelkiismeretesen dolgozik, a határidőket pontosan betartja, helytállása példaértékű.

Rostás Tamás klinikai főorvos

Radiológiai Klinika

1996-tól dolgozik egyetemünk Radiológiai Klinikáján. Széleskörű szakmai tapasztalatával évek óta a klinikai munka egyik meghatározó vezetője. A Pécsi Diagnosztikai Központ munkatársaként a pécsi képalkotást hosszú évek óta segíti. Aktívan vesz részt a graduális, valamint a posztgraduális oktatásban. Számos kiváló szakember képződött az irányításával. Rendszeresen meghívott előadóként szerepel területi és országos tanfolyamokon. A klinika elhivatott és fontos munkatársa.

Simonné Orosz Ibolya asszisztens

Laboratóriumi Medicina Intézet

1996 óta dolgozik a Laboratóriumi Medicina Intézetben. Kezdetektől bekapcsolódott a rutin betegellátási feladatok mellett a kutatómunkába is asszisztensként. Számos programfejlesztésben vett részt. Munkáját hallatlan precizitással, lelkesedéssel és odaadással végzi. A rutindiagnosztikai laboratóriumban az elsők között volt, aki az akkor teljesen újnak számító lumineszcenciás immunkémiai meghatározások bevezetéséhez kitartásával és szorgalmával hozzájárult. Különösen jó pedagógiai képességével mind új munkatársai, mind a tudományos diákköri hallgatók módszertani betanításában nélkülözhetetlenné vált. Szerénysége, kollégáival kiépített kiváló emberi kapcsolatai és hallatlan munkabírása példaértékű.

Soltész Ágnes osztályvezető ápoló

Neurológiai Klinika

1988 szeptemberétől kezdett dolgozni a Neurológiai Klinikán ápolóként. Alapápolási és szakápolási feladatokat látott el. 1999-től a klinika diplomás osztályvezető ápolója. Széleskörű szakmai ismeretekkel és gyakorlattal rendelkező, kitűnő ápoló. Munkaszervezési tevékenysége kiváló. A betegekkel és beosztottjaival lelkiismeretesen, empatikusan törődik. Gondoskodik az osztály működéséhez szükséges technikai berendezések megfelelő állapotáról. A klinika orvosaival és vezetőségével kiemelkedő kapcsolatot ápol. Rendszeresen vállal gyakorlati oktatást a PTE, ETK, BSc-képzésében résztvevő hallgatók számára.

Szűcs Istvánné laboratóriumi asszisztens

Transzlációs Medicina Intézet

40 éve dolgozik, mint laboratóriumi asszisztens és adminisztratív munkatárs a Kórélettani és Gerontológiai Intézetben (jelenleg Transzlációs Medicina Intézet). Rendkívül fegyelmezett, kiemelkedően motivált és lelkiismeretes munkatárs, hivatástudata, felelősségérzete kiváló. Munkájában mindenkor törekszik a problémák megoldására, feladatok kivitelezésére. A kevésbé hálás feladatokat is kitartóan és lelkiismeretesen végzi. Mindennapi munkájával, emberi magatartásával sokat tett az intézet stabilitásáért és fejlődéséért.

Vass Gyuláné szakasszisztens

Nukleáris Medicina Intézet

Mint radiofarmakológiai szakasszisztens közel 38 éve a Nukleáris Medicina Intézet dolgozója. Munkáját magas szakmai színvonalon, nagy odaadással végzi. A betegekkel való kapcsolata kiváló, vizsgálataikat körültekintően szervezi és végzi. Mindig figyelembe veszi a betegek problémáit, igyekszik azokat megoldani és a betegek intézeti tartózkodását megkönnyíteni. Különös odafigyeléssel bánik a vizsgálatra érkező gyermekekkel, akik legtöbbször onkológiai problémákkal küzdenek, így fokozott empátiával kell velük és szüleikkel foglalkozni. Jelentős szerepe volt és van az új készülékek működtetése mellett a fúziós vizsgálatok feldolgozásában, értékelésre történő előkészítésében, ami a korrekt leletezés alapfeltétele. Munkatársaival a kapcsolata kiváló, segítőkész, a munkahelyi közösség meghatározó tagja.

Vass Zoltánné műtős szakasszisztens, részlegvezető

Ortopédiai Klinika

Ápolói szakképesítésének megszerzését követően a POTE Gyermekklinikán helyezkedett el. Ez időszak alatt, munka mellett gyermekápolói, majd műtős szakasszisztensi végzettséget szerzett. 1998 augusztusától dolgozik az Ortopédiai Klinikán, ahol 2001 óta vezető műtős szakasszisztensi tevékenységet lát el. Mind emberi, mind szakmai szempontok alapján folyamatosan kimagasló tevékenységet végez. Műtősnőként szorgalma, precizitása, megbízhatósága, a szakma iránti odaadása példaértékű. Vezetőként problémamegoldó képessége, végtelen türelme, munkatársaival szemben tanúsított tisztelete és segítőkészsége kiemelkedő.

Dr. Végh Mária főorvos

Alapellátási Intézet

1979-ben szerzett általános orvosi diplomát a POTE-n. A végzést követően az I. sz. Belklinikán dolgozott. 1982 óta háziorvosi praxist vezet. 1992 óta dolgozik az Alapellátási Intézetében igazgatóhelyettesi beosztásban. Koordinálja az intézet oktatómunkáját, előadásokat tart, szemináriumokat és gyakorlatokat vezet. Közreműködött a családorvoslás tantárgyi körülményeinek kialakításában, azok gyakorlati megvalósításában. Betegeit maximális alapossággal, lelkiismeretesen látja el. Országos szinten részt vett a betegellátás alapdokumentumainak egységes informatikai rendszerben történő kidolgozásában. Betegei tisztelik, ragaszkodnak hozzá.

Vighné Gelencsér Éva ápoló

Gyermekgyógyászati Klinika

39 éve dolgozik a PTE, KK, Gyermekgyógyászati Klinikán három műszakos ápolóként. Kezdetben az onkológiai osztály betegeinek ápolásában, majd a fül-orr-gégészeti illetve a neuro-pszichiátriai osztály munkájában vett részt, Jelenleg a Gyermek- és Ifjúságpszichiátria Osztály ápolója. Mindig nyugodtan, jó kedéllyel és önfeláldozóan dolgozik a beteg gyermekekért, az elmúlt, közel 40 év során nagy felelősséget és komoly empátiás készséget igénylő munkakörét az szakmai elvárásoknak megfelelően látja el. Hivatástudata, szerénysége, segítőkészsége példaképül szolgál a kollégáinak és a jövő generációjának.

Dékáni elismerő oklevél

Az Orvoskari Hírmondó szerkesztőbizottsága – főszerkesztők, olvasó- és tördelőszerkesztő, szerkesztőségi munkatárs – által a lap írott és fényképanyagának összegyűjtése, korrekciója, szerkesztése, sokszorosításra és a színes újság honlapra való elkészítése során végzett lelkiismeretes, odaadó és igényes munkáért.

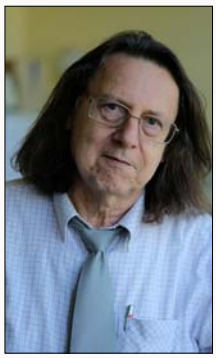

prof. Barthó Loránd

prof. Bogár Lajos

Babarciné Stettner Lenke

dr. Hollósy Tibor

prof. Ludány Andrea

Kiss Tamás

Egészségpszichológiai Konzultációs Szolgálat

A csoport 2007-ben alakult a Magatartástudományi Intézet kezdeményezésére, a kari vezetés támogatásával, a PTE ÁOK hallgatói jólléti szolgáltatásainak egyikeként.

Az Egészségpszichológiai Konzultáció az egyetemi évek nehézségeivel való megbirkózáshoz a pszichológiai tanácsadás eszközeivel járul hozzá, a hallgatók életében előforduló problémák megoldásának lélektani segítésével. A tanácsadó az angol és német képzési programokon tanuló hallgatók beilleszkedését, adaptációját is támogatja, angol és német nyelven egyaránt. Tízéves működése során mintegy 700 hazai és külföldi hallgatónak nyújtott lélektani segítséget. Tevékenységével a modern egyetemeken működtetett hallgatói szolgáltatások egyikét nyújtja, az orvostanhallgatók jóllétének és sikeres tanulmányainak elősegítésével.

Az Egészségpszichológiai Konzultáció munkatársai az előző tíz évben: dr. Birkás Béla, Gács Boróka, Hartung István, dr. Kállai János, dr. Kerekes Zsuzsanna, dr. Nagy Alexandra, dr. Tiringer István, Varga Petra, dr. Varga József.

dr. Birkás Béla

Gács Boróka

Hartung István

dr. Kállai János

dr. Kerekes Zsuzsanna

dr. Nagy Alexandra

dr. Tiringer István

Varga Petra

dr. Varga József

Az Országos Tudományos Diákköri Konferencia orvosi- és egészségügyi szekció sikeres lebonyolítása során végzett áldozatos, rendkívül körültekintő szervezési munkáért, kiemelkedő, magas színvonalú szakmai teljesítményért.

dr. Polgár Beáta

dr. Kupóné
dr. Tényi Dalma

DIPLOMÁSOK

Aranydiploma: dr. Bacsa Barnabás Gyula, dr. Barakonyi István, dr. Bánhegyi Béla, dr. Bánhegyi Béláné, dr. Németh Róza, dr. Bánki László, dr. Bognár Zoltán, dr. Bőhm Irén Emma, dr. B. Tóth Mihály, dr. Cselényi Márta, dr. Csere Tiborné dr. Stefanits Klára, dr. Csidei Edit, dr. Deák Gábor Zoltán, dr. Duthweiler István, dr. Egyed Aranka, dr. Faludi Mária Dabóczi Lajosné, dr. Farkas Sándorné dr. Pintér Erzsébet, dr. Füzy Mária dr. Balázs Mihályné, dr. Gordán Ferenc, dr. Gódi Katalin, dr. Góth János Lászlóné dr. Németh Hajnalka, dr. Gruber Mária Magdolna, dr. Gujás Márta Anikó, dr. Hainess Anna, dr. Halas Zoltán, dr. Halmos Ferenc, dr. Harasztia Zoltán, dr. Hidas János József, dr. Hidasi László Jenő, dr. Hiszek Viktória Katalin dr. Tabár Lászlóné, dr. Huber Éva, dr. Juhász Éva dr. Kiss Jánosné, dr. Kajtsa Judit Eszter, dr. Kajtár Pál György, dr. Karádi Kázmér István, dr. Kovács Bálint, dr. Kovács Lászlóné dr. Katona Ildikó, dr. Kött Ilona, dr. Kőnig Gizella, dr. Kőrösi Ferenc, dr. Kynsburg Béla, dr. Lakosi Katalin, dr. Lengyel András, dr. Lukács László, dr. Lukácsi Sándor, dr. Manolakis Manolis, dr. Maros Mária, dr. Mányoki Márta Katalin, dr. Mezey Béla Dezső, dr. Mohácsy László Lajos, dr. Móricz István, dr. Móritz Sándor, dr. Nagy Éva Mária, dr. Nagy Ibolya Erzsébet, dr. Nádor Györgyi Aranka, dr. Nádudvari Mária, dr. Németh Erzsébet, dr. Novotny Judit Kinga, dr. Nyárády Éva Mária, dr. Őcsy Irén, dr. Palka István, dr. Papp Györgyi Mária, dr. Pelényi Attila Ferenc, dr. Pécsi Lajos József, dr. Polony István, dr. Póka László, dr. Regős György, dr. Ritecz Éva Mária, dr. Rónaky János, dr. Sasvári Lászlóné dr. Krassy Ilona Erzsébet, dr. Schäfer József Csaba, dr. Schultz Károly, dr. Somos István, dr. Somos Zsuzsanna, dr. Starkbauer Márta, dr. Stich Erzsébet Katalin, dr. Szelecsényi Judit, dr. Szentjóbi Szabó Zoltán, dr. Szepesi János, dr. Székely Miklós, dr. Tabár László Kornél, dr. Tarsoly Lászlóné dr. Benke Zsuzsanna, dr. Teész Julianna, dr. Tirjer Ferenc, dr. Tükör Zsuzsanna, dr. Vértes Zsuzsanna Andrea, dr. Weigl Miklós, dr. Weigl Miklósné dr. Vértes Anna Erzsébet, dr. Zibotics Hilda.

Gyémántdiploma: dr. Bánhidy Ferenc Géza, dr. Bátai István, dr. Bátai Istvánné, dr. Bihari Lajos József, dr. Ceglédi József, dr. Cseke István, dr. Dobzsevics Sándor Albert, dr. Keller Gáborné dr. Litkei Eszter, dr. Keszthelyi Béla János, dr. Legányi Jenő, dr. Medgyesi Péter, dr. Molnár Jenő, dr. Pongrácz Péter Elek, dr. Pozsgai Zoltán, dr. Rom Rudolf Péter, dr. Rozsos István, dr. Szalai József, dr. Szendrődi Miklós György.

Vasdiploma: dr. Ivánfi Sarolta, dr. Kecskés Lajos András, dr. Kraáh Mihály János, dr. Szakács Dezső, dr. Szily Ferenc.

Rubindiploma: dr. Varga Tamás.

Romhányi Emlékérem: dr. Szeberényi József egyetemi tanár, Orvosi Biológiai Intézet és Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium; dr. Molnár Gergő egyetemi docens, II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum.

Kiváló gyakorlatvezető cím: dr. Molnár Gergő egyetemi docens (II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum), dr. Mikó Éva egyetemi adjunktus (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet), dr. Ezer Erzsébet klinikai főorvos (Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet), dr. Kajtár Béla egyetemi adjunktus (Patológiai Intézet), dr. Rékási Zoltán egyetemi docens (Anatómiai Intézet), dr. Szapáry László egyetemi docens (Neurológiai Klinika), dr. Palkovics Tamás szak-orvos (Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani intézet), dr. Pétervári Erika egyetemi docens (Transzlációs Medicina Intézet), dr. Hollósy Tibor egyetemi adjunktus (Anatómiai Intézet), dr. Balaskó Márta egyetemi docens (Transzlációs Medicina Intézet), dr. Pethő Gábor egyetemi tanár (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), dr. Gaszner Balázs egyetemi docens (Anatómiai Intézet), dr. Czopf László egyetemi docens (I. sz. Belgyógyászati Klinika), dr. Lempel Edina egyetemi adjunktus (Fogászati és Szájsebészeti Klinika).

A legjobban oktató elméleti intézetek: Kórélettani és Gerontológiai Intézet (Transzlációs Medicina Intézet), Orvosi Biológiai Intézet és Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium, Anatómiai Intézet.

A legjobban oktató klinikák: I. sz. Belgyógyászati Klinika, II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum, Gyermekgyógyászati Klinika.

Nemzeti felsőoktatási ösztöndíjban részesülnek: Nagy Ákos, Kéringer Patrik, Czétány Péter, Gaszler Péter, Ábel József, Jurásek Alexandra, Antal Veronika, Bajzik Bence, Bálint Benedek, Schrick Diána Zsuzsanna, Horváth Bence.

Évfolyamuk legjobb hallgatói:

II. évfolyam, Általános Orvos Szak: Rohonczi Mirtill, Stankovics Levente; Gereral Medicine: Mochimaru Riho; Allgemeine Humanmedizin: Gruber Matthias Dominik Knut.

III. évfolyam, Általános Orvos Szak: Bálint Benedek; General Medicine: Sumrain Samar Imad Ghaleb; Allgemeine Humanmedizin: Kerscher Barbara Anna.

IV. évfolyam, Általános Orvos Szak: Kálmán Patrícia; Allgemeine Humanmedizin: Thiel Sofie, Fogorvos Szak: Jurásek Alexandra; Zahnmedizin: Klein Ole.

V. évfolyam, Általános Orvos Szak: Bajzik Bence; Allgemeine Humanmedizin: Hinterreiter Dominik; Fogorvos Szak: Szabó Dóra; Zahnmedizin: Argenhausen Viktoria.

VI. évfolyam, Általános Orvos Szak: Dévai Dorottya; General Medicine: Bauer Mihocsa Andreas Laszlo, Buchholz Markus; Allgemeine Humanmedizin: Gries Kristina.

Semmelweis-díjat kapott dr. Pytel József emeritus professzor és dr. Schmidt Béla főiskolai tanár

Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere és dr. Ónodi-Szűcs Zoltán egészségügyért felelős államtitkár a Semmelweis-nap alkalmából Semmelweis Ignác-díjat, Batthyány-Strattmann László-díjat, Pro Sanitate díjakat, valamint miniszteri elismeréseket adott át.

Az egészségügy területén végzett kivételesen magas színvonalú, példaértékű szakmai munkája elismeréseként Semmelweis-díjat kapott Pytel József emeritus professzor, a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központja Fül-Orr-Gégészeti- és Fej-Nyaksebészeti Klinikájának korábbi igazgatója.

Az egészségügyi ellátás érdekében kifejtett kiemelkedő szakmai tevékenysége elismeréseként Pro Sanitate díjban részesült dr. Schmidt Béla, a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kara Fizioterápiás és Sporttudományi Intézetének főiskolai tanára.

Köszönjük Kittkáné Bódi Katalinnak, az Oktatástechnikai és Szolgáltatási Osztály vezetőjének és munkatársainak, Czulák Szilviának és Verébi Dávidnak, hogy a szükséges fotókat elkészítették és a fotók utómunkálatait elvégezték.

TANÉVNYITÓ ÜNNEPSÉG – 2017. szeptember 3.

Az ÁOK és a GyTK szeptember 3-án tartotta tanévnyitó ünnepségét, melynek keretében Pelczné dr. Gáll Ildikó, az Európai Parlament alelnöke átadta dr. Szilárd István címzetes egyetemi tanárnak az Európai Polgár Díjat.

Miseta Attila egyetemi tanár, dékán (ÁOK):
Tisztelt Hallgatóság!

Ez a pillanat is elérkezett. Életetek egy periódusát, melyet a családi és iskolai gondoskodás jellemzett magatok mögött tudjátok. Egy hasonlóan fontos, most már a későbbi pályátokat meghatározó szakasz következik: eldöntöttétek, hogy orvosok, fogorvosok, gyógyszerészek, biotechnológusok lesztek.

Dr. Bódis József rektor

Jól és helyesen döntöttetek! A legszebb hivatásokat választottátok, de persze csak akkor, ha magatok szívvel és lélekkel azonosultok azokkal.

A terem tömve van. ismét sok hallgatót vettünk fel. Be kell valljam, ez a hallgatói létszám jelen készültségünk mellett csak abban az esetben kezelhető jól és színvonalasan, ha mindent megtesztek a korrekt előrehaladásért. Ez nagyon összetett feladat mindnyájunk számára. Új környezetben kell megfelelnetek az új kihívásoknak.

Dr. Miseta Attila dékán

Az egyetem szellemiségét alapvetően a tanári kara határozza meg, de a hallgatók minősége csaknem ugyanilyen fontos. Viselkedjetek ennek megfelelően!

A szakma alapjainak az elsajátítása játék és gyötrelem egyszerre. Sokszor felteszitek majd a kérdést, miért kell ezt nekünk tanulni? Netán újra megtanulni? Azért mert ez egyetem fő feladata, hogy megtanítson titeket tanulni! Azok az alapok amelyeken gyakorlatoztok természetesen szükségesek. Ugyanakkor kedvetekre, majdnem minden tudományágat megtalálhattok a hatalmas és szerteágazó élettudományon belül. Ha érdekel a biológia, genetika, fizika, matematika, a lélektan, a szociológia, és mindezek szintézise a megfelelő helyen vagytok.

Az egyetem feladata a tudományok művelése. Ezen belül a tudományok oktatása, fejlesztése és gyakorlása. Látni fogjátok azt, hogy hasonlóan hozzátok az oktatóitok is sokfélék: eltérően ügyesek a tudományok átadásában, azok fejlesztésében és mindennapi alkalmazásában. Egyvalamiben biztosak lehettek, kemény kiválasztási eljárásokon mentek át, mindnyájan kiválóan teljesítettek valamiben. A kezdeti előadásokra és gyakorlatokra járás lelkesedése persze eltűnik. De azt követően is nagy szükségetek lesz arra, hogy ezeket látogassátok. Higgyétek el, ez nem csak a vizsgaidőszakban fizetődik ki, hanem később az életben is.

A legfőbb cél az önállóságra való nevelés: mégpedig az önálló gyakorlati tevékenységre és az önálló gondolati tevékenységre történő nevelés. Ebben különösen jelentős szerepet játszhat a tudományos diákkör, a TDK. Megjegyzem, az orvosi szakma vezetői szinte kivétel nélkül korábbi tudományos diákkörösök.

Ne feledjétek el, nem egyedül jutottatok idáig! Itt az alkalom, hogy megköszönjétek mindazoknak, elsősorban szüleiteknek, akik titeket idáig segítettek. Miként köszönjétek meg? Kitartó munkával, erősségeitek és gyengeségeitek megfelelő felmérésével, jó tanulmányi eredményekkel.

Fő feladatotok tehát a tanulás és az ismeretek megfelelő szintű szintézise. Ugyanakkor a város, Pécs és környéke számos lehetőséget ad a kulturális, sport és hitéleti igények kielégítésére is. Figyeljetek jó házigazdaként külföldi hallgató társaitokra, tudomásul véve azt, hogy ők más kulturális környezetből jöttek. Az összecsapásokat csak a sportpályán a tisztességes játék szabályainak megtartásával fogadhatjuk el. Természetes kérésünk az is, hogy külföldi társaink viselkedjenek jó vendégként, elfogadva szabályinkat és szokásainkat egyaránt. Viselkedjetek mindenkor kulturáltan ezzel is öregbítve intézményünk hírnevét.

Ne feledjétek el azt, hogy „a szerencse is csak a felkészült elmének kedvez”!

„I believe that every right implies a responsibility; every opportunity, an obligation; every possession, a duty.” – John D. Rockefeller, Jr.

Perjési Pál egyetemi tanár, dékán (GYTK):
Tisztelt Alelnök Asszony, Tisztelt Irodavezető Asszony, Tisztelt Rektor Úr, Dékán Urak, Elnök Úr, Dékánhelyettes Urak és Tisztelt Meghívottak! Kedves Elsőéves Hallgatók!

Szeretettel köszöntöm Önöket a Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi és Orvostudományi Karainak közös tan-

évnyitó ünnepségén! Kiemelten köszöntöm azokat a hallgatóinkat, akik tanulmányaikat most kezdik meg egyetemünkön.

Különös jelentőséggel bír ez az idei tanévnyitó ünnepségünk, hiszen szeptember 1-jén történt pontosan 650 éve, hogy az első magyarországi egyetem Pécsen megnyitotta kapuit. Az elődöknek szóló tisztelet jegyében az elmúlt napokban számos kiemelkedő esemény házigazdája a Pécsi Tudományegyetem.

Dr. Perjési Pál dékán

Kedves Elsőéves Hallgatók!

A tanévkezdés sok mindenről szólhat, de a főszereplők a hallgatók, elsősorban az elsőévesek, akiket külön is sok szeretettel üdvözlök. Önök büszkék lehetnek arra, hogy egy célt már elértek. Tagjai lettek a Pécsi Tudományegyetem közel 20 ezer fős hallgatói közösségének, és a hallgatói eskü letétele után az egyetem teljes jogú polgárává válnak. Önök most életük legfontosabb időszakát kezdik. Egész életükre meghatározó ismereteket, kapcsolatokat, élményeket szerezhetnek, ha élnek az egyetem lehetőségeivel. Kívánom, érezzék jól magukat, és legyenek mindig büszkék arra, hogy tanulmányaikat a Pécsi Tudományegyetemen folytatták.

Megköszönve bizalmukat, hogy minket választottak, ígérem: oktatóink magas szintű, minőségi oktatással, tudásuk, tapasztalataik átadásával és odafigyeléssel válaszolnak erre a bizalomra. Olyan ismeretekkel látjuk el Önöket, amelyekkel boldogulhatnak a világban. Kérem, éljenek vele! Tegyék a mércét magukkal szemben egyre magasabbra. A hajtóerő ne a vizsga legyen, hanem az elkötelezettség, az eltökéltség, hogy nem jó, hanem kiváló szakemberként akarják gyakorolni hivatásukat.

Többükkel már találkoztam a gólyatáborban, és ahogy akkor ott több oktató részéről elhangzott, úgy most megismétlem: a tanulás mellett vegyenek részt a kollégiumi és az egyetemi szabadidős programokban, kulturális eseményeken! Használják a könyvtárat, a sportlétesítményeinket, csatlakozzanak a többlettudást adó szakkollégiumokhoz és a kutatói pályára segítő tudományos diákkörökhöz!

Soha ne felejtsék, hogy nem egyszerűen szakmájuk kiemelkedő művelőjévé kell válniuk, hanem az ország jövőjét meghatározó értelmiségivé is. Mindehhez a kar megpróbál segítséget nyújtani, éljenek vele, legyenek aktív részesei, alakítói saját életüknek.

A minőségi képzéshez természetesen szükség van minőségi infrastrukturális háttérre is. A kar egyes intézeteinek helyt adó Rókus utcai épületünk – köszönhetően a PTE-nek nyújtott 24 milliárd forintos kormányzati támogatásnak – ebben az évben nagy részben felújításra kerül. A felújítás eltart még egy ideig, de annak befejeztével a régi arculatát továbbra is őrző, megújult egyetemi épületünk lesz, amelyben valóra válhatnak tanári karunk és hallgatóink tervei.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ebben a tanévben több mint 100 külföldi hallgató kezdi meg tanulmányait Gyógyszerésztudományi Karunkon. Jelenlétük a karunk, az egyetemünk iránti bizalmat testesíti meg. Engedjék meg, hogy külön köszöntsem a külföldi hallgatóinkat!

Dear Foreign Students,

I would like to welcome you to the joined Opening Ceremony of the Faculty of Pharmacy and Faculty of Medicine for the 2017/18 Academic Year. The opening ceremony of an academic

year is always a distinguised event not only for the new or for the currently enrolled students, but also for the academic staff of the faculty. As it was mentioned, this year is an anniversary year of the University. It was 650 years ago when the first Hungarian university was founded here in Pécs.

Dear first year pharmacy students! I welcome you on the occasion of our first-year students now officially becoming citizens of our Faculty and University. With your oath, you vow to study diligently towards acquiring the fundamentals of the Pharmacy profession.

First of all, thank you for choosing the Faculty of Pharmacy of the University of Pécs as the premises for your academic studies. We see it both as responsibility as well as in appreciating and valuing our efforts. Each staff member of our faculty is going to prepare you to become highly trained and acknowledged pharmacists as a result of your academic studies in which you are to begin. Try to make the most of this once-in-a-lifetime opportunity in order to find the most interesting segment of your future career in which you wish to gain outstanding knowledge.

In addition to pharmaceutical training, our faculty also offers pharmacist specialist and doctoral training. During your undergraduate studies, you may choose to gain an insight into the realms of scientific research as active members of the Student Researchers Society. Those who achieve excellent results may continue on to the Doctoral School of the Faculty to earn a PhD degree.

With a total of some 400 students the Faculty of Pharmacy is a relatively small faculty, but don't be mistaken, despite our small student population, we can be a strong community, where teachers and students share the same aim and vision. To fulfill our goal the main building of our Faculty is under renovation within the framework of the development plan within the Modern Cities Programme. As a results the building can be better serve our educational goal at both the gradual and the postgradual levels.

Dear first year pharmacy students! I wish, on my behalf and that of my colleagues, you all, success in your academic studies and immense joy in your future career. Thank you for your attention.

Tisztelt Tanártársaim!

Munkájukhoz időnre is sok kitartást, elkötelezettséget kívánok, valamint azt, hogy valóra válthassák idén is Szent-Györgyi Albert gondolatait: *"Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, és megtalálja a munkát, amit szeretni fog."*

Ezekkel a gondolatokkal kívánok hasznos, szakmai és emberi sikerekben gazdag tanévet egyetemünk teljes akadémiai közösségének; a Gyógyszerésztudományi Kar 2017/2018-as tanévét pedig ezennel hivatalosan is megnyitom.

Köszönöm szépen a figyelmet!

Európai Polgári Díjjal tüntették ki dr. Szilárd István címzetes egyetemi tanárt

Az Európai Parlament nemzetközi kuratóriumának döntése alapján 'European Citizen's Prize'-díjjal, Európai Polgári Díjjal tüntették ki dr. Szilárd Istvánt, karunk Műveleti Medicina Tanszékének címzetes egyetemi tanárát.

Szilárd Istvánnak tudása, szakmai tapasztalatai révén döntő jelentősége volt abban, hogy a pécsi egyetem az elsők közt biztosított kiemelt szerepet a migrációs egészségügy kérdésének úgy a kutatásban, mint az oktatásban.

Megfogalmazása szerint „ez a díj az egyetem elismerését is jelenti, hisz Európában egyre fontosabbá váló területnek vált oktatói és tudományos bázisává".

Miseta Attila professzor, az ÁOK dékánja által elmondott laudáció Szilárd István professzor rövid szakmai bemutatásához az Európai Parlamenti Díj átadó ünnepségén (Pécs, 2017. szeptember 3.)

Dr. Szilárd István belgyógyász és társadalom-orvostan szakorvos, címzetes egyetemi tanár, tudományos főtanácsadóként vezeti a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara (PTE, ÁOK) migrációs-egészségügyi oktatási és kutatási programjait. A témakörben több mint 130 tudományos közleményt publikált.

A menekültek egészségügyi ellátási igényével először még klinikusként szembesült 1991 novemberében, amikor a volt Jugoszláviában zajló polgárháború során Eszék bombázásának áldozatai a pécsi klinikák éjszakai ügyeletére érkeztek. Ezt követően került szakmai kapcsolatba a Nemzetközi Migráció Szervezettel (IOM), melynek budapesti irodájából koordinálta a régióban folyó véres harcok áldozatai részére nyújtott segélyprogramjait. Az 1995-ös daytoni békemegállapodást követően kérték fel dr. Szilárd Istvánt, hogy tervezze meg és vezesse az IOM boszniai egészségügyi segélyprogramjait.

Az egészségügyi szolgálatok újraélesztése, a képzés-továbbképzés újraindítása és az ún. „Return of health professionals" – a külföldre távozott egészségügyi dolgozók visszatérése feltételeinek megteremtése – voltak azok a fő területek, ahol az etnikai tisztogatások dacára sikerült az egészségügyi ellátás alapfeltételeit megteremteni. Ebben szorosan együttműködött más nemzetközi szervezetekkel, mint a WHO, a svéd kormány humanitárius programjaival (Swedish Medical Team project), és – folyamatosan tartva a kapcsolatot a Pécsi Orvosegyetemmel – pécsi kollégákat is hívott/bekapcsolt rövidebb-hosszabb időtartamú humanitárius missziókba.

Az újonnan született, több etnikumot magában foglaló ország ugyanakkor a Balkánon keresztülvezető emberkereskedelem egyik fő útvonala lett. Az IOM akkor szervezte meg az áldozatok megsegítésére az első „védett házakat" (shelter) a régióban. Dr. Szilárd István ezek egészségügyi ellátásának megszervezésében és magában az ellátásban is részt vett.

A boszniai küldetést követően 1999-ben, a koszovói válság kezdetekor az IOM ottani egészségügyi programjai megszervezésében, koordinálásában kapott új feladatot dr. Szilárd István. Ennek jelentős része volt az etnikai tisztogatás elől Koszovóból a szomszédos országokba menekült több százezer, táborokban elhelyezett menekült ellátása Macedóniában és Albániában. Az imponáló nemzetközi szolidaritás nyomán az ún. „Priority Medical Evacuation" program keretében 25 ország ajánlott fel ingyenes kórházi gyógykezelést a menekülteknek, akiket charter járatok vittek Nyugat-Európába, de még Ausztrália és az Egyesült Államok is fogadott betegeket. Az utaztatás egészségügyi biztosításának megszervezésén túl a menekültek egészségügyi állapotán nyugvó objektív, etikus és korrekt válogatási kritériumrendszer kidolgozása szinte előzetes példa nélküli feladat volt, beleértve az ebben részt vevő kollégák felkészítését a tábori körülmények közötti, orvosi dokumentumok hiányában különösen kényes és nehéz munkára.

Dr. Ledia Lazeri felolvasta dr. Jakab Zsuzsannának, a WHO regionális igazgatójának levelét

A konszolidáció után Koszovón belül az óriási szakemberhiánnyal küzdő egészségügy helyreállítása, átszervezése volt dr. Szilád István egyik fő feladata. A szakemberhiányt kihelyezett képzési programokkal, az orvos- és ápolónőképzés beindításával kellett biztosítania. Ebben – közvetítésével – mind az ÁOK, mind az Egészségtudományi Kar akkori elődje, valamint a Bu-

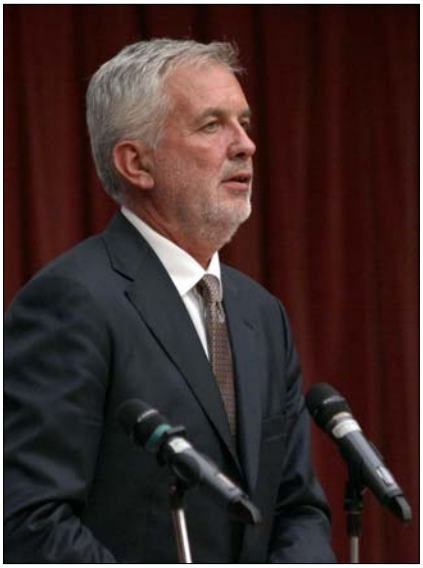

Páva Zsolt, Pécs város polgármestere

Pelczné dr. Gáll Ildikó, az Európai Parlament alelnöke

dapesti Orvostovábbképző Központ komoly szerepet vállalt.

Az emberkereskedelem nem csak a balkáni régióban, de egész Európában egyre nagyobb méretet öltött. Az áldozatok végállomása kényszerprostitúció, kényszermunka, de sajnos a szervkereskedelem is virágzott, gyakran gyermekek voltak az áldozatok. Ennek felszámolása, az áldozatok megsegítése az IOM európai programjainak fontos részévé vált. A kitüntetett lett ezen programok „European health focal point"-ja. Szakmai vezetője volt az első nemzetközi Regional Conference on Public Health and Trafficking eseménynek, melyen 11 ország egészségügyi vezetői vettek részt, és fogadták el a „Budapest Declaration on Public Health and Trafficking" dokumentumot. Az áldozatsegítés koordinálásával az IOM akcióteamet hozott létre, tréning programot fejlesztett ki, és képzési programot indított Mental health aspects of trafficking in human beings címmel.

2003-ban az IOM Európai Központja Brüsszelben migrációs-egészségügyi részleg megalakítását határozta el és ennek megszervezésére, vezetésére dr. Szilárd Istvánt kérték fel. Ebben a pozícióban tervezte, koordinálta és felügyelte az Európa-szerte folytatott humanitárius egészségügyi programokat, és egyben az IOM és az Európai Bizottság közötti egészségügyi kapcsolattartó is volt, és az Európai Unió külső határai védelmére ekkor alakult FRONTEX képzési programja számára az egészségügyi modult is ő dolgozta ki.

Dr. Szilárd István az Európai Kisebbségvédelmi Programok keretében 2005-ben kezdett el foglalkozni a roma közösségek egészségi kérdéseivel, és az IOM- illetve PTE-kollégáival közösen kidolgozta és tesztelte a „Building of Healthy Roma Commu-nities" képzési programot.

Németh Péter professzor, a PTE, ÁOK dékánja felismerte, hogy az elkövetkező időszakban a migráció és az ehhez kapcsolódó egészségügyi aspektusok Európa számára egyre fontosabb kihívást jelentenek, és 2007-ben felajánlotta dr. Szilárd Istvánnak, hogy hazatérve szervezze meg ennek az új, interdiszciplináris területnek az ÁOK oktatási és kutatási programjaiba történő beépítését. Dr. Szilárd István ezt a feladatot örömmel vállalta. Az ÁOK Műveleti Medicina Tanszékén belül fiatal kutatókból Migrációs-egészségügyi csoport alakult, amely az elmúlt tíz évben nemzetközileg széleskörűen elismert eredményeket ért el. Itt csak a legfontosabbakat soroljuk fel:

Európában egyedülálló módon, az orvosképzésben

- évente 150 orvostanhallgató vesz részt a migrációhoz kapcsolódó egészségügyi, közegészségügyi és humanitárius segítségnyújtás alapjairól szóló féléves, választható kurzusokon (magyar és angol és német nyelven)
- az orvosi alapellátás és foglalkozásegészségügy tantárgyon belül, annak migrációhoz kapcsolódó aspektusairól évente 400 hallgató oktatása történik meg (magyar, angol és német nyelven)
- hat angol, német, osztrák és szlovák egyetem konzorciumát koordinálva migrációs-egészségügyi szakképzési programot dolgoztak ki, melyet az Európai Unió illetékes bizottsága az „European Added Valuae" kategóriában az elérhető pontok 100 %-ával honorált. A képzés magyar és angol nyelven 2018 tavaszán indul

A BOMCA (Border Management in Central Asia) projekt keretében felkérték dr. Szilárd Istvánt, hogy az újonnan függetlenné vált közép-ázsiai köztársaságokban több alkalommal kihelyezett tréninget tartson a határőrizet egészségügyi, közegészségügyi kérdéseiről.

Kutatási területen érdemes a megemlítésre:

- Increasing the Public Health Safety alongside the EU New Eastern Schengen Borders projekt: az IOM és az ÁOK a schengeni csatlakozás során felmérte a lengyel, szlovák és magyar határon a közegészségügyi helyzetet és a szolgálatok felkészültségét (Magyarországon ennek utánvizsgálata is megtörtént, és jelenleg is folyik.)
- PROMOVAX projekt: kilenc ország közös kutatása, amelyben a migráns munkaerő vakcinációs helyzetének felmérése és javítása volt a cél.
- ARECHIVIC projekt: hét ország területén vizsgálta az emberkereskedelem gyermekáldozatai gondozásának körülményeit.
- C2ME projekt: 12 EU-egyetem projektje, melyben a kulturális kompetencia helyzetét, fejlesztése lehetőségeit vizsgálta az orvosképzésben.
- Végül, de nem utolsó sorban: az Egészségügyi Világszervezet (WHO) PHAME (Public Health Aspects of Migration In Europe) projektje, melyben annak kezdete, 2011 óta vesz részt a PTE. Ennek keretében az ÁOK migrációs-egészségügyi csapata adja a WHO PHAME elektronikus „newsletter" szerkesztőségét.
- Az ÁOK – WHO együttműködés elismeréséül folyamatban van, hogy egyetemünk de jure is „WHO Collaborating Center on Migration Health Training and Research" státuszt kapjon.
- Dr. Szilárd István a WHO: Strategy and Action Plan on Migration Health in Europe – 2016 szeptemberében elfogadott programja megvalósítását irányító öt fős szakértő bizottságának tagja lett.

Köszönet

Elhangzott az Európai Polgári Díj átadóünnepségén, 2017. szeptember 3-án.

Amikor köszönetet mondok eddigi munkámnak, életpályámnak ezért a kivételes, európai rangú elismeréséért, mindenek előtt *Pelczné dr. Gáll Ildikót, az Európai Parlament alelnökét,* és *Deli Andor* képviselő urat, a javaslattevőket kell, hogy említsem, de mellettük az Európai Parlament magyar képviselőit is, akik támogatták a jelölést.

Ha visszatekintek, pályámon meghatározó volt az „alma mater" az „alma materek", mert már a Pécsi Nagy Lajos Gimnáziumban olyan szellemi környezetbe kerültem, amely a mai napig elkísért – két professzortársam, akikkel a ma is nap mint nap együtt dolgozom, *dr. Emődy Levente* és *dr. Cséfalvy György,* osztálytársaim voltak.

A Pécsi Orvostudományi Egyetemen (akkor még önálló intézmény volt), kivételes szerencsém volt, hogy olyan legendás oktatók tanítványa lehettem, mint Szentágothai János, Romhányi György, Hámori Artúr. A képzés során mindannyian arra törekedtek, hogy nem csak európai szintű tudást, de a humánus hivatás örökérvényű szellemiségét is átadják. Hámori professzor „bon mot"-it máig idézem a hallgatóknak: most, amikor a migrációs válság kapcsán az ún. elfelejtett betegségek újra megjelenhetnek, különösen igaz mondása: „Úgy jutunk el egy betegség gyors diagnosztizálásához, ha *gondolunk rá*". Ma már orvosgenerációk nem találkoztak kanyaróval, diftériával – és sorolhatnám tovább a betegségeket, melyek a védőoltásoknak köszönhetően eltűntek Európából. Az elmúlt évek migrációs hulláma pedig olyan országokból indult el, ahol a háború miatt összeomlott közegészségügyi helyzet miatt gyermekgenerációk nem kapták meg a védőoltásokat. Nem véletlen, hogy az Egészségügyi Világszervezet ezt tartja a migrációhoz kapcsolódó legnagyobb veszélynek, és sajnos későn felismert betegség miatt elvesztett betegek jelzik: *nem gondoltunk rá*, hogy újból megjelenhetnek.

Köszönettel tartozom *Németh Péter* professzornak, aki már a kétezres évek elején felismerte, hogy a migrációhoz kapcsolódó egészségkihívások az elkövetkező évtizedekben eminens jelentőségűek lesznek, és ezért az orvosegyetemi képzésben, kutatásban ennek helyet kell adni.

És természetesen köszönöm *Miseta Attila* dékán úrnak, aki ezt a törekvést a kezdetektől maximálisan támogatta.

Én mindig „csapatjátékos" voltam, pályám során mindig szerencsés voltam, hogy megtaláltam azokat a kollégákat, barátokat, munkatársakat, akikkel az aktuális feladatokat közösen oldottuk meg. *Baráth Árpád* professzorral a balkáni háborúk időszakán átívelően a mai napig szorosan együtt dolgozunk, és *Bogár Lajos* professzor tanszékvezetőként nagy empátiával és értő kézzel segíti munkánk feltételeinek a megteremtését.

Amint a laudáció során elhangzott, mind a *Nemzetközi Migrációs Szervezettel,* mind az *Egészségügyi Világszervezettel* évtizedeken átívelő szoros kapcsolatom volt, mely a mai napig is tart. Életpályámnak, tevékenységének, munkámnak jelentős része hozzájuk is kötődik, mind a humanitárius missziók során, mind a migrációs egészségügy, mint az egészségtudományok új, interdiszciplináris területének a kimunkálásában.

Dr. Jakab Zsuzsa, a WHO regionális igazgatója most felolvasott levelére képviselőjének, *dr. Ledia Lazeri*-nak angolul szeretnék válaszolni:

Hereby I would like to express my sincere thanks to Dr. Zsuzsanna Jakab, WHO Regional Director for her kind message and the excellent cooperation that started already several years ago, since the city of Pécs has joined WHO Healthy Cities Movement in 1987.

Páva Zsolt polgármester úr méltatását külön köszönöm, felidézve, hogy már első polgármesteri ciklusa alatt együtt munkálkodtunk, hisz Pécs a WHO Egészséges Városok mozgalma alapító tagja volt, de a város a délszláv válság menekültjeinek a segítésében is meghatározó szerepet játszott.

Végül, de egyáltalán nem utolsó sorban köszönet illeti családomat, családi örökségemet. Én egy orvosdinasztia harmadik generációját képviselem. Nagyapám emlékét az Őrségben az első világháborúig visszamenően még máig őrzik. Édesapám, a Pécsi Orvosegyetem magántanára, első volt, aki az újonnan Pécsre települt egyetemen nosztrifikáltatta Frankfurtban szerzett diplomáját. Hivatásom, hivatásszeretetem a tőlük kapott legfontosabb örökségem.

A külföldi missziók során hosszú évekig olyan, ún. „no family mission" területen dolgoztam, ahol az ENSz biztonsági szolgálata nem tanácsolta a családtagok ottlétét, mert nem tudták volna biztonságukat szavatolni. Küldetéseim során erőt adott, hogy tudtam, feleségem, Erika és gyermekeim, Antónia és Dávid távollétemben is őrzik, építik otthonunkat.

Végezetül hadd szóljak orvoskarunk új hallgatóihoz. Önök sikeresen elvégezve az egyetemet az egyik leghumánusabb hivatás képviselői lesznek. Karunk tradíciójához az is hozzátartozott, hogy a hallgatók ennek jegyében más szellemi területekre is kirándultak. Az országos elismerést nyert Orvosegyetemi Színpadnak – melyet évekig én vezettem – tagjai voltak karunk olyan neves professzorai, mint dr. Németh Péter és dr. Bogár Lajos. Hivatásunk – az Önök jövendő hivatása – humanitárius szellemét a Színpad programjából Babits Mihály: A második ének c. műve soraival idézném fel: „…és akinek szép a lelkében az ének, az hallja a mások énekét is szépnek."

Köszönöm!

A Magyar Felsőoktatás Napja, a pécsi egyetemalapítás emléknapja

Az Országgyűlés tavaly döntött arról, hogy az első magyar egyetem alapításának 650 éves jubileuma alkalmából szeptember 1. napját 2017-től a Magyar Felsőoktatás Napjává, az 1367-es pécsi egyetemalapítás emléknapjává nyilvánítja. Az indoklás szerint mindez nagyban elősegíti a magyar felsőoktatás történelmi korokon átívelő nemzetközi úttörő szerepének hangsúlyozását, így a magyar tudomány eredményei, a magyar felsőoktatás nemzeti örökséggé válnak. Szeptember 1-jén Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke részvételével, Pécs városával és az egyházmegyével közös díszünnepség keretében emlékeztek meg e jeles dátumról a Kodály Központban, míg a nap további részében kerül sor a Nemzeti Agykutatási Program zárókonferenciájára, Nagy Lajos király és Vilmos püspök szobrának ünnepélyes avatására a Középkori Egyetem mellett, valamint ünnepi Szentmisét is tartottak a Székesegyházban.

Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke a Kodály Központban mondott beszédet

Buzsáki György professzor átveszi a talárt

Kovács L. Gábor, akadémikus

Amikor **Nagy Lajos királyunk V. Orbán pápához** küldte a pécsi egyetem alapítólevelét, ezekkel a szavakkal ajánlotta a pápa figyelmébe: *„Pécs a tudomány magvainak terjesztésére különösen alkalmas”.*

Bódis József, egyetemünk rektora ennek kapcsán a köszöntőjében elmondta: *„Azt gondolom, hogy az elmúlt évszázadok bizonyították, hogy a megelőlegezett bizalomnak a város szellemi ereje eleget tudott tenni. Ugyanakkor fontos hangsúlyozni, hogy ez nemcsak Pécs és a Pécsi Tudományegyetem, hanem Magyarország, a magyar felsőoktatás ünnepe. Az ünnepségsorozat kezdetétől azt szeretnénk elérni, hogy ez a piros betűs ünnep valamennyiünk számára fontos legyen, aki valaha is tett, vagy napjainkban is tesz a magyar felsőoktatás fejlődéséért, előrelépéséért.”*

A Közép-Európában most először a jubileum részeként Pécsett ülésező Magna Charta Observatory nemzetközi rektori konferencia tagjainak részvételével rendezett díszünnepségen több magas rangú elismerést is átadtak. Egyetemünk díszdoktorává avatták **Buzsáki György** agykutatót, aki a pécsi egyetemen szerzett orvosi diplomát, és 2011-ben az agykutatók „Nobel-díjával”, ún. Agy-díjjal (The Brain Prize) jutalmazták tevékenységét. Az egyetem egyik legmagasabb rangú elismerésében, Pro Universitate Quinqueecclesiensi kitüntetésben részesült **Kovács L. Gábor** akadémikus, egyetemi tanár és **Christopher Wilson**, az IT Services Hungary ügyvezető igazgatója.

Először adták át a jubileumi évre való tekintettel alapított Nagy Lajos Király Díjat, amelyet a Magyar Katolikus Egyház Pécsi Egyházmegye Pécsi Püspökségének ítéltek oda. Az erről szóló oklevelet és a 3 dimenziós technológiával nyomtatott Nagy Lajos király szobrát **Udvardy György** pécsi megyéspüspök vette át. A Magyar Felsőoktatás Napját **Ferenc pápa** ünnepi köszöntőlevéllel tisztelte meg, melyet **Alberto Bottari de Castello** érsek, Magyarország apostoli nunciusa tolmácsolásában ismerhetett meg a Kodály Központ közönsége.

Az egész napos ünnepségsorozat a díszünnepséget követően a Nemzeti Agykutatási Program zárókonferenciájával folytatódott. Mint ismeretes, Magyarország Kormánya a nemzeti agykutatási program indítása mellett döntött, négy évre (2013-2017) összesen 12 milliárd forintos forrás biztosításával a Kutatási, Technológiai és Innovációs Alapból (KTIA). Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) szerint ugyanis az agyi rendellenességek hatalmas társadalmi és gazdasági terhét csak felfedezésekre alapuló új kezelések és megelőzési eljárások révén lehet érdemben csökkenteni.

Délután avatták fel **Nagy Lajos király** és **Vilmos püspök,** tehát az egyetem alapítóinak szobrát a Pécsi Székesegyház északi oldala és a Középkori Egyetem közötti sétányon. A műalkotást Kotormán Norbert készítette, aki megnyerte a Pécsi Tudományegyetem által kiírt versenypályázatot. Ahogy a bírálat korábban fogalmazott: a szobormodell fejezi ki leginkább a kor szellemiségét, az első magyar egyetem alapításának jelentőségét, mindemellett a gótika sajátosságait is magában foglalja.

A Magyar Felsőoktatás Napja ünnepi szentmisével folytatódott a Székesegyházban, majd a Pannon Filharmonikusok Pécs Város Napja alkalmából is szervezett koncertjével zárult. Az ünnepségsorozat azonban korántsem ért véget, hiszen szeptember 2-án mindenki számára nyitott és ingyenes programot szervezett a Pécsi Tudományegyetem a város szívében, amelyen bemutatták az egyetem falain belül folyó sokoldalú és kreatív munkát, így egy napra mindenki részese lehetett az egyetemi életnek és a jubileumnak.

Forrás: www.pte.hu

A PTE Orvostudományi és Egészségtudományi Szakosztályának programja – 2017/2018.

2017. szeptember 11. - Tanulságos esetek fóruma

Kevert etiológiájú acut pancreatitis beteg multidisciplinaris komplex ellátása. (Esetgazda: *dr. Mikó Alexandra,* további résztvevők: *prof. Hegyi Péter,* Transzlációs Medicina Tanszék; *dr. Bajor Judit, dr. Vincze Áron, dr. Gódi Szilárd, dr. Sarlós Patricia,* Gasztroenterológiai Tanszék; *prof. Mezősi Emese,* Endokrinológia és Anyagcsere Tanszék, PTE, KK, I. számú Belgyógyászati Klinika, *dr. Jávorházy András,* PTE, KK, Urológiai Klinika

Leptospira fertőzésben végzett aortabillentyű műtét. (Esetgazdák: *dr. Szabó Zsófia,* PTE, KK, AITI és *dr. Alotti Nasri*, Zala Megyei Szent Rafael Egyetemi Oktatókórház, Szívsebészeti Osztály, Zalaegerszeg; *dr. Magyar Klára,* PTE, KK, I. számú Belgyógyászati Klinika, *dr. Szélig Lívia, dr. Loibl Csaba, dr. Csontos Csaba, prof. Bogár Lajos,* PTE, KK, AITI)

Paroxismalis nocturnalis haemoglobinuria (PNH) esete gyermekkorban (Esetgazda: *dr. Vojcek Ágnes,* PTE, KK, Gyermekgyógyászati Klinika)

2017. szeptember 18. – Felkért előadások

Dr. Kajtár Béla, PTE, KK, Pathológiai Intézet: A Philadelphia-történet: tanulságok a molekuláris terápiáról a CML kapcsán (25 perc)

Dr. Szántó Zalán, PTE, KK, Sebészeti Klinika: Korai tüdőrák szűrés mobil applikáció segítségével (25 perc)

Dr. Tiringer István, PTE, ÁOK, Magatartástudományi Intézet: A korai rehabilitációban résztvevő iszkémiás szívbetegek gyógyszeres adherenciájának tényezői (25 perc)

2017. szeptember 25. - Tanulságos esetek fóruma

Incessant AV reentry tachycardia okozta tachycardiomyopathia szövődményes esete. Amikor nem működik, nem lehetséges és váratlanul jön (Esetgazdák: *dr. Kenyeres Péter, dr. Hágendorn Roland, dr. Magyar Klára, prof. Tóth Kálmán,* PTE, KK, I. számú Belgyógyászati Klinika; *dr. Fődi Eszter, dr. Ruzsa Diána, prof. Simor Tamás,* PTE, KK, Szívgyógyászati Klinika)

Multidiszciplináris döntések: Neuroendokrin daganat kezelésével tapasztalt váratlan eredmény (Esetgazdák: *dr. Al-Farhat Yousuf, dr. Mátai Irén, dr. Cifra János, dr. Nemerey Zsuzsanna,* Multidiszciplináris Onkológiai Team, Tolna Megyei Balassa János Egyetemi Oktatókórház, Szekszárd; *dr. Kelemen Dezső,* PTE, KK, Sebészeti Klinika; *dr. Schmidt Erzsébet,* Nukleáris Medicina Tanszék)

Kétoldali alsóvégtagi fagyási „sérülések" ellátásáról egy eset kapcsán (Esetgazdák: *dr. Patonai Zoltán, dr. Patczai Balázs, dr. Wiegand Norbert,* PTE, KK, Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika)

2017. október 2. – Tanulságos esetek fóruma

A Hematológiai és Őssejt-transzplantációs Osztály esetbemutatásai (Egyesített Szent István és Szent László Egyetemi Oktatókórház, Budapest)

2017. október 9. – Felkért előadások

Prof. Mangel László, PTE, KK, Onkoterápiás Intézet: A lokális és a szisztémás kezelések szerepe és alkalmazása a modern onkológiában, remények és kudarcok (40 perc)

Prof. Koppán Miklós, PTE, KK, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika: Az endometriózis enigma: megfejtés molekulákkal vagy szikével? (40 perc)

2017. október 16. – Tanulságos esetek fóruma

Encephalopathia kialakulása és agyi vas tárolás detektálása mellékvese adenoma eltávolítása után (Esetgazda: *dr. Gergely Melinda,* Általános Belgyógyászati Osztály, Markusovszky Egyetemi Oktatókórház, Szombathely)

A csapatmunka sikere: a trigger és az alapbetegség azonosítása gyermekkori súlyos encephalopathiában (Esetgazdák: *dr. Liptai Zoltán,* Gyermekinfektológiai Osztály, Egyesített Szent István és Szent László Egyetemi Oktató Kórház, Budapest és *prof. Reuter Gábor,* PTE, KK, Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet)

Tompa hasi traumát követő gasztrointestinális vérzés egy ritka oka (Esetgazdák: *dr. Varga Ádám, dr. Szalai Gábor, dr. Kalmár Nagy Károly, prof. Vereczkei András,* PTE, KK, Sebészeti Klinika)

2017. október 30. – Felkért előadások

Dr. Wiegand Norbert, PTE, KK, Traumatológiai és Kézsebészeti Klinika (40 perc): Nagyízületi gennyedések és szeptikus csontfolyamatok, mint állandó kihívások a baleseti sebészetben.

Dr. Várnagy Ákos, PTE, KK, Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika: Non-invazív vizsgáló módszerek az in vitro fertilizáció hatásfokának javítására (25 perc)

Dr. Rózsai Barnabás, dr. Stankovics József, PTE, KK, Gyermekgyógyászati Klinika: A krónikus és az otthoni lélegeztetés dilemmái (25 perc)

2017. november 6. – Tanulságos esetek fóruma

Újonnan megjelent kábítószerekkel összefüggő halálesetek (Esetgazdák: *dr. Simon Gábor, dr. Mayer Mátyás, dr. Heckmann Veronika, dr. Könczöl Franciska, dr. Kozma Zsolt*, PTE, ÁOK, Igazságügyi Orvostani Intézet)

Extrém túlsúlyos várandós asszony (184 kg) szülészeti ellátása különös tekintettel a thromboprophylaxisra (Esetgazdák: *prof. Horváth Boldizsár,* Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály, *dr. Skrapits Judit,* Központi Laboratórium, Markusovszky Egyetemi Oktatókórház, Szombathely)

Unhappy ending avagy üröm az örömben – Postorgasmic Illness Syndrome (Esetgazdák: *dr. Balló András, dr. Szántó Árpád,* PTE, KK, Urológiai Klinika)

2017. november 13. – Tanulságos esetek fóruma

Fibrinogen Aα-lánc mutáció okozta amyloidosis vesebiopsziás mintában (Esetgazdák: *dr. Vas Tibor, dr. Lacza Ágnes, dr. Wittmann István,* PTE, KK, II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum; *dr. Motyovszki Anikó,* WM-MED Kft., Zalaegerszeg, *dr. Tornóczki Tamás, dr. Kálmán Endre,* PTE, KK, Patológiai Intézet)

Kellően védenek-e minket a szakmai protokollok egy gourmet vacsora elfogyasztásakor? (Esetgazdák: *dr. Barkó Zsuzsanna, dr. Szakály Fruzsina, dr. Simon Károly, dr. Zsolnai Zsófia, dr. Kerkovits Lóránt, dr. Barabás Noémi, dr. Ambrus Csaba, dr. Kiss István,* Szent Imre Egyetemi Oktatókórház, Nefrológiai Profil, Budapest)

Ki az apa? – származás-megállapítási esettanulmányok (Esetgazdák: *Poór Viktor Soma, dr. Sipos Katalin, dr. Kozma Zsolt,* PTE, ÁOK, Igazságügyi Orvostani Intézet)

2017. november 20. – Felkért előadások

Prof. Gyurkovits Kálmán, Somogy Megyei Kaposi Mór Egyetemi Oktató Kórház, Mosdós: A gyermekpulmonológia fél évszázada Mosdós világában (40 perc)

Prof. Schwarcz Attila, PTE, KK, Idegsebészeti Klinika: Kutatásfejlesztés az idegsebészetben: az agyi vízdiffúziótól a gerincsebészetig (40 perc)

2017. november 27. – Tanulságos esetek fóruma

Harmadik trimeszterben jelentkező kritikus állapot (Esetgazdák: *dr. Mühl Diána,* PTE, KK, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet, *dr. Faludi Réka,* Szívgyógyászati Klinika).

36 éves nő váratlan halála (Esetgazdák: *dr. Hegedűs Géza István, dr. Czoma Veronika,* Somogy Megyei Kaposi Mór Egyetemi Oktató Kórház, Pathológiai Osztály, Kaposvár)

Szerencsés (?) véletlen lelet diverticulitis kapcsán (Esetgazda: *dr. Baracs József, prof. Vereczkei András,* PTE, KK, Sebészeti Klinika)

2017. december 4. – Felkért előadások

Dr. Ábrahám Hajnalka, PTE, ÁOK, Orvosi Biológiai Intézet és Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium: Utazás a koponyán belül: A belső fültől a temporális lebeny epilepsziáig (40 perc)

Dr. Polgár Beáta, PTE, KK, Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet: „To-B or not to-B?" A PIBF (Progeszteron Indukált Blokkoló Faktor) szerepe a malignus B sejtek túlélésének a szabályozásában (25 perc)

Dr. Varga József, PTE, ÁOK, Magatartástudományi Intézet: A medikusok jóllétét és szakmai szocializációját befolyásoló stresszorok (25 perc)

Prof. Kellermayer Miklós elnök

Dr. Kocsis Béla titkár

rof. Sulyok Endre egészségtudományi tanácsadó

Az előadások 16 órakor kezdődnek a PTE, ÁOK, Elméleti Tömb, Dr. Donhoffer Szilárd (III. számú) tantermében, Pécs, Szigeti út 12.

Berde Botond Ösztöndíj – 2018

Egyetemünk díszdoktora, Berde Botond, bázeli professzor által 1997-ben alapított, fiatal kutatók támogatási alapjának 2017. évi ösztöndíjára pályázatot hirdetünk az alábbi feltételekkel:

- Az ösztöndíj rövid (néhány hetes), továbbképző jellegű, metodikai tanulmányutat tesz lehetővé az alábbi nyugat-európai országok valamelyikében: Ausztria, Belgium, Dánia, Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Németország, Norvégia, Olaszország, Svájc, Svédország.
- A pályázó a pályázat benyújtásakor még nem töltötte be a 37. életévét.
- Az ösztöndíj elnyerésének feltétele a sikeres, a jövőre nézve ígéretes tudományos munkásság, amelyről beszámolók már nemzetközi folyóiratokban is megjelentek.
- A pályázó írásban vázolja munkatervét (kísérleti terv, metodika elsajátítása, stb.).
- A sikeres pályázó a hazatérte után tevékenységéről írásban számol be.
- Kongresszuson vagy szimpóziumon való részvételre nem lehet pályázni.

Az ösztöndíj összege 4000 svájci frank, évente egy ösztöndíj adható ki.

A pályázatok benyújthatók a PTE, ÁOK Dékáni Hivatalába 2018. április 9-ig.

A pályázatnak a következőket kell tartalmaznia:

- pályázati kérelem, megjelölve a fogadó intézmény címét és a fogadó fél nevét,
- fogadókészséget igazoló levél,
- a pályázó szakmai életrajza,
- munkaterv,
- nyelvtudás igazolása.

A pályázatokat a Berde Botond professzor úr egyetértésével kijelölt kuratórium bírálja el.

Dr. Schneider Imre emeritus professzor
a kuratórium elnöke

ÚJONNAN KINEVEZETT PROFESSZORAINK ÉS DOCENSEINK

Dr. Komócsi András egyetemi tanár

1971. március 29-én született Salgótarjánban. Általános és középiskolai tanulmányait Balassagyarmaton végezte majd 1995-ben a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerzett általános orvosi diplomát. Ezt követően a POTE II. sz. Belgyógyászati Klinikán dolgozott klinikai orvosi munkakörben, majd 1997-2000 között nappali tagozatos PhD-ösztöndíjas hallgatóként. 1999-2000 között a német akadémia DAAD-ösztöndíjasaként a lübecki egyetemen, illetve 2005-ben négy hónapos tanulmányúton vett részt a párizsi Cochin Kórház Kardiológiai Osztályán. 2000-től a PTE, Szívgyógyászati Klinika Intervenciós Kardiológiai Osztályának dolgozója. 2002-ben belgyógyászati, 2004-ben kardiológiai szakvizsgát tett. PhD-értekezését 2004-ben védte meg. 2007-2010 között az MTA Bólyai Ösztöndíjasa volt, melyet kiemelkedő minősítéssel, „Bolyai János Emléklap" elismerő oklevéllel zárt. 2010-óta habilitált doktor. 2013 óta az MTA doktora.

Német nyelvből felsőfokú általános és orvosi szaknyelvi, angol nyelvből középfokú általános és felsőfokú szaknyelvi, valamint francia nyelvből középfokú általános és szaknyelvi nyelvvizsgát tett.

Kutatásai során a koronária-revaszkularizáción átesett betegek kimenetelét befolyásoló faktorok, így a trombocita-aggregációgátlás hatékonyságát és a vérzéses szövődmények gyakoriságát befolyásoló tényezők hatásával valamint a szisztémás autoimmun betegségek pulmonális és kardiológiai érintettségével; a pulmonális manifesztáció aktivitásának diagnosztikájával és a szisztémás sclerosisos betegek kardiális diagnosztikáját és patomechanizmusát érintő kérdésekkel kapcsolatban folytatott vizsgálatokat. Témavezetésével négy, társtémavezetésével egy sikeres PhD-fokozatszerzés történt.

Nagyszámú, nemzetközi, multicentrikus vizsgálatban működött és működik közre vizsgálóként és vizsgálóhely-vezetőként. Négy angol nyelvű tudományos lap szerkesztőbizottsági tagja. Kumulatív impakt faktora: 258,284 citációinak száma a 1568, melyből független citáció 1247.

Dr. Koppán Miklós egyetemi tanár

Orvosi diplomáját 1993-ban szerezte a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. PhD-értekezését 1999-ben védte meg, és 2008-ban habilitált a PTE-n. Szülészet, nőgyógyászatból 2005-ben tett szakvizsgát.

Kezdetben kutatóorvosként és oktatóként dolgozott az Anatómiai Intézetben, ott kapott tanársegédi kinevezést. Kutatási területe a hypothalamus-hypophysis-gonád-tengely működésének illetve különböző hormonanalógok endokrin hatásainak vizsgálata volt. Az intézetben orvostanhallgatók számára bonctermi anatómiát, szövettant illetve fejlődéstant oktatott magyar és angol nyelven. 1996 és 1998 között az Egyesült Államokban, a Tulane University of Louisiana, School of Medicine, Endocrine, Polypeptide and Cancer Institute-ban dolgozott (New Orleans), ahol peptidanalógok (LHRH, somatostatin, bombesin, GHRH) endokrin és daganatnövekedést gátló hatásait vizsgálta, valamint új, célzott antitumor-vegyületek fejlesztésében vett részt. Hazatértét követően 1999-ben a Baranya Megyei Kórházban kezdett dolgozni, majd 2007-től egyetemi adjunktusként a PTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján. Klinikai munkája során a minimálisan invazív műtéti beavatkozások területén szerzett tapasztalatot. 2009-ben a németországi Giesseni Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján főorvosként a nőgyógyászat modern műtéti repertoárját ismerte és tanulta meg. 2010-től ismét Pécsen dolgozott a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikán, egyetemi docensként. 2011-ben megalapította az Endometriózis Munkacsoportot. 2014 óta klinikaigazgató-helyettes. Gyógyító munkája mellett tantermi előadásokat is tart szülészet-nőgyógyászatból orvostanhallgatóknak, magyar, angol és német nyelven. 2015-2016-ban ismét részállású főorvos volt a németországi Giesseni Egyetem Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján. Vezetőségi tagja a Magyar Nőgyógyászok Endoszkópos Társaságának. Jelenlegi aktív kutatási területe az endometriózis különböző klinikai megjelenési formáinak molekuláris biológiai és endokrinológiai vizsgálata.

Dr. Mangel László egyetemi tanár

Dr. Mangel László egyetemi tanár, 1964-ben született Budapesten. Tanulmányait is ott végezte, 1988-ban végzett a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Általános Orvosi Karán. Az egyetemi évek alatt TDK-s diákként az Országos Sugárbiológiai Intézetben dolgozott, kísérletes onkológia témakörben, ezt a kutatói tevékenységet több éven át folytatta. A diploma megszerzését követően először pszichiátriai szakvizsgát tett, majd 1994-ben helyezkedett el az Országos Onkológiai Intézetben, ahol sugárterápiás, majd klinikai onkológus szakképesítést szerzett. PhD-téziseit 2003-ban védte meg, agydaganatok kombinált kezelésével kapcsolatos témakörben. 2007. április 1-től a Pécsi Tudományegyetem Onkoterápiás Intézetének a vezetője, 2010-ben habilitált, egészségügyi menedzserképzésben 2012-ben vett részt, palliatív medicina licence-vizsgát 2014-ben szerzett. A betegellátásban, szinte valamennyi daganatféleség kezelésében van tapasztalata, a klinikai munkában intézetvezetőként is aktívan részt vesz. Fő érdeklődési területe a neuro-onkológia, és a modern sugárterápiás eljárások alkalmazása. Pécsett újraszervezte az onkoteam működést, itt a multidiszciplináris megbeszéléseket követően onkoterápiás onkoteam is történik, ahol a szakemberek már az egyes onkológiai kezelések részleteit beszélik meg. A betegellátás fejlesztése érdekében 2010-ben, az országban elsőként igen korszerű besugárzó készülék került telepítésre, majd a sugárterápiás géppark további modernizálása mellett, 2016-ban átadásra kerülhetett az ujjá épült Onkoterápiás Intézet, modern kemoterápiás egységgel, és sokkal barátságosabb fekvőbetegrészleggel.

Aktívan részt vesz a graduális és a posztgraduális oktatásban, és oktatásszervezésben, 2007-től a Sugárterápiás és Onkológiai Szakmai Kollégium tagja, 2007-2009 között a Magyar Sugárterápiás Társaság, 2015-től a Magyar Onkológusok Társaságának az elnöke. A Magyar Érdemrend Lovagrend Polgári Tagozat kitüntetésében részesült 2017-ben. Nős, felesége pedagógus, 3 fiúgyermekük van.

Dr. Reuter Gábor egyetemi tanár

1973. október 9-én született Pécsett. A pécsi Nagy Lajos Gimnázium speciális kémia tagozatán érettségizett. 1999-ben szerzett általános orvosi diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 1996-1999 között tudományos diákkörös, 1999-2002 között állami ösztöndíjas PhD-hallgató a PTE Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézetében és az ÁNTSZ Baranya Megyei Intézetében (témavezető: dr. Szűcs György). 2002-2016 között az ÁNTSZ Regionális Virológiai Laboratóriumának köztisztviselője, laboratóriumvezetője, a Mikrobiológiai Laboratóriumi Osztály osztályvezető-helyettese. 2010-től habilitált doktor, 2012-től az orvosi mikrobiológia szakorvosa, 2015-től az MTA doktora. 2016 júniusa óta a PTE, Klinikai Központ, Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet igazgatója. Szakterülete a klinikai és járványügyi virológia. Kutatási területe a virális fertőzések molekuláris epidemiológiája, patogenezise, az enterális úton terjedő vírusok kóroki, járványügyi szerepének felderítése, új humán és állati vírusok leírása metagenomikai és új generációs szekvenáló módszerekkel. Foglalkozik a vírusok genetikai sokszínűségével, evolúciójával, társfertőzéseivel és az élőlények virális flórájával (virom). Az Amerikai Egyesült Államokban, Angliában és Hollandiában járt tanulmányutakon. Több hazai és nemzetközi szakmai társaság és bizottság mellett tagja a Nemzetközi Vírus-taxonómiai Bizottság (ICTV) *Picornaviridae* és *Hepeviridae* Study Group-jainak. Kiterjedt hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatokkal rendelkezik. Az MTA Bolyai-plakett díjazottja. Közleményeinek száma 132, melyek összesített impakt faktora 303,631. Könyvfejezeteinek száma 26, egyetemi tankönyv társszerkesztője (Klinikai mikrobiológiai esetismertetések). Független/összes idézetek száma: 2705/3348. Két gyermek édesapja.

Dr. Schwarcz Attila egyetemi tanár

1975-ben született Székesfehérváron. 1999-ben a Pécsi Orvostudományi Egyetemen szerzett orvosi diplomát summa cum laude minősítéssel. PhD-fokozatát 2004-ben a Pécsi Tudományegyetemen nyerte el az Idegsebészeti Klinikán. Idegsebészetből 2008-ban tett szakvizsgát, amit 2013-ban ugyanezen a klinikán habilitáció követett. 2014 szeptemberétől az Idegsebészeti Klinika igazgatóhelyettese, a gerincsebészeti részleg vezetője. 2009-től 2012-ig és 2013-tól 2016-ig az MTA Bolyai-ösztöndíjasa. Fő kutatási területe a koponya-agysérülés transzlációs vizsgálata MRI módszerekkel. Magyarországon elsőként alkalmazta szisztematikusan a minimálisan invazív anterolaterális gerincfeltárásokat a thoracolumbalis gerincszakaszon. Minimálisan invazív gerincsebészeti eljárást és ahhoz kapcsolódó speciális műszerkészletet fejlesztett ki. MTA doktori fokozatának megszerzése folyamatban van, pályázatát 2017-ben nyújtotta be.

Tudományos közleményeinek száma 70, független hivatkozásainak száma 484, Hirsch-indexe 12, összesített impakt faktora 132,1. Öt PhD-hallgatója szerzett már fokozatot, egy hallgató védés előtt áll.

Dr. Varga Csaba egyetemi tanár

1959-ben született Debrecenben. Biológus (MSc) végzettségét a KLTE, TTK-n szerezte 1983-ban. Egyetemi doktori címet (Dr. Univ.) 1987-ben, környezettudományi doktorátust (PhD) 1996-ban szerzett, az orvostudomány kandidátusa 1998-ban, és a népegészségtan habilitált doktora 2000-től. Ipari, ill. higiénés mikrobiológus 1990-ig, majd a DOTE Közegészségtani és Járványtani Intézetének tanársegédje, később adjunktusa. 2001-2003-ig az ÁNTSZ Hajdú-Bihar megyei Intézetének főtanácsosa. A PTE-n 2003-ig egyetemi magántanár, majd egyetemi docens, 2017. szeptember 1-től egyetemi tanár. Az ÁOK Orvosi Népegészségtani Intézetében a környezet-egészségtan vezető oktatója magyar és angol nyelven. Egyéb prevenciós tantárgyak előadója, balneológiai, környezetvédelmi és genotoxikológiai elektív kurzusok vezetője. Végzett PhD-hallgatóinak száma kettő. Alapításától tanszékvezetője az intézeten belül működő Környezet-egészségtani Tanszéknek. Ösztöndíjasként megfordult a Bresciai Egyetemen, a London School of Hygiene and Tropical Medicine intézeteiben, katalán és német egyetemeken, valamint a Karolinska Intézetben. Két könyv szerzője, kettőnek társszerzője, 22 könyvfejezet írója. Tudományos/oktatási közleményeinek száma 91, összesített IF: 57,519; Hirsch-indexe 12, idézettsége 535. Az MTA Bolyai-ösztöndíjasa 2004-2007 között. A Pro Hygiene díjat 1998-ban, a NETT Johan Béla-díját 2008-ban kapta meg. Széleskörű publikációs tevékenységet folytat szakmapolitikai és -etikai, tudománytörténeti, szaknyelvi kérdéskörökben is. Társszerkesztője és szerzője a Történeti egészségtan címmel 2010-ben megjelent, az emberi egészség és a történelem összefüggéseinek témájával először foglalkozó szakkönyvnek. Titkára volt a Népegészségügyi Tudományos Társaságnak és szerkesztője a Magyar Epidemiológia c. folyóiratnak, jelenleg alelnöke a Magyar Epidemiológiai Társaságnak, vezetőségi tagja a Magyar Balneológiai Egyesületnek. A PAB Környezet-egészségügyi Munkabizottságának 2015-től elnöke. MTA doktori értekezését 2015-ben nyújtotta be.

Dr. Erhardt Éva egyetemi docens

1968. március 23-án született Pécsett. Férjezett, egy gyermek édesanyja. Általános iskolai és gimnáziumi tanulmányait is itt végezte. 1992-ben szerzett általános orvosi diplomát a Pécsi Orvostudományi Egyetemen.

1989-től, harmadéves hallgatóként kezdett dolgozni a POTE Gyermekklinikán, a dr. Molnár Dénes által vezetett, táplálkozástudományi munkacsoportban. 1992-ben a dr. Méhes Károly egyetemi tanár vezette Gyermekklinikára került felvételre, ahol azóta is dolgozik, jelenleg egyetemi docensként, 2009-től osztályvezetői munkakörben. A gyógyító munka mellett a magyar és angol nyelvű orvostanhallgatók oktatásában, valamint az endokrinológiai és diabetológiai posztgraduális képzésben is részt vesz, évtizedek óta. 1996-ban csecsemő- és gyermekgyógyászatból, 2002-ben endokrinológiából szakvizsgázott, 2009-ben a Magyar Diabetes Társaság „Diabetológus orvosa" minősítést szerzett, 2014-ben diabetológiából és obesitológiából licensz vizsgát tett.

Egyetemi tanulmányai alatt két alkalommal volt lehetősége ösztöndíjjal Angliában nyári gyermekgyógyászati gyakorlaton részt venni (1990-ben Ashford-Willesborough, 1991-ben Newcastle). Utóbbi a két egyetem közötti TEMPUS program keretében valósult meg. 1998-ban a milánói San Raffaele Klinika molekuláris biológiai és citogenetikai laboratóriumában volt tanulmányúton. 2000-ben az European Society for Peadiatric Endocrinology (ESPE) téli iskolájában volt továbbképzésen, ahol elnyerte 2000 szeptemberében, Belgiumban szervezett ESPE nyári iskola részvételét.

TDK-tevékenységét követően tudományos munkáját változatlanul folytatta, 2008-ban védte meg PhD-disszertációját „Childhood obesity: causes and consequences" címmel. 2016-ban habilitált.

1998-tól egy kutatási pályázatban témavezető, míg hét másik pályázatban társkutatóként dolgozott. Számos európai projektben is részt vevő kutató, valamint több klinikai vizsgálatban vizsgálatvezető. Tíz magyar és egy angol nyelvű államvizsgadolgozat konzulense, valamint számos TDK hallgatója sikeresen szerepelt OTDK rendezvényeken.

Publikációinak száma 71 (2 angol nyelvű, 5 magyar könyvfejezet és 25 angol nyelvű, eredeti közlemény). Összesített impakt faktora 50,581 (idézhető absztraktok nélkül), 388 független hivatkozással.

1993-tól a Magyar Gyermekorvosok Társaság (MGYT), 1994-től az MGYT Gyermekendokrinológiai Szekció, valamint a Magyar Elhízásellenes Alapítvány, 1995-től a European Childhood Obesity Group (ECOG), 1998-tól a Magyar Diabetes Társaság (MDT), 1999-től pedig a Magyar Anyagcsere és Endokrinológiai Társaság, valamint a Magyar Táplálkozástudományi Társaság tagja. Az MGYT-ben 2016-tól vezetőségi tag, a Gyermekendokrinológiai Szekcióban 2012-2014 között elnök, majd 2014-től vezetőségi tag, míg az ECOG-ban 2010-2013 között alelnök, 2013-tól pedig tudományos tanácsadóként dolgozik. A „Gyermekgyógyászat" folyóirat szerkesztőségi tagja.

Dr. Molnár Gergő Attila egyetemi docens

Veszprémben született 1978-ban, itt végezte középiskolai tanulmányait. Orvosi diplomáját a PTE-n szerezte 2002-ben, *summa cum laude* minősítéssel.

A Pécsi Tudományegyetem, II.sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrologiai Centrumban 2001-2002 között TDK-hallgatóként, a diploma megszerzése után 2002-2005 között PhD-hallgatóként dolgozott. 2005-2006-ban külföldi tanulmányúton vett részt a berlini Humboldt Egyetem orvosi karán (Charité Berlin) DAAD ösztöndíjjal. Szakvizsgát tett 2011-ben belgyógyászatból és 2013-ban nefrológiából, majd 2015-ben sikeres diabetológia licencvizsgát tett.

Az oktatásban 2002 óta rendszeresen részt vesz, 2004 óta önállóan vezet klinikai gyakorlatokat orvostanhallgatóknak, 2010 óta pedig rendszeresen tart tantermi előadásokat is. A magyar mellett a német és angol oktatásban is nagy szerepet vállal. Négy alkalommal kapott 'kiváló gyakorlatvezető' minősítést, mely a hallgatói visszajelzések egyik fontos eleme. Magyar, angol és német nyelvű jegyzetek elkészítésében vett részt, közreműködött számos magyar, angol és német nyelvű oktatóvideó elkészítésében. Szerepet vállalt a demonstrátorok képzésében és a klinikán működő demonstrátori rendszer kiépítésében. A rutin betegellátás és szakrendelés mellett az inzulinpumpa- és a biopsziás munkacsoport vezetője.

A Magyar Nephrologiai Társaság Informatikai és Regiszter Bizottságának, valamint a Magyar Diabetes Társaság Oktatási, Minősítő és Koordinációs Bizottságának tagja. Elnyerte a Magyar Nephrologiai Társaság 'Dr. Vas István' Ifjúsági Díját, a Nemzeti Kiválóság Program 'Magyary Zoltán' Ösztöndíját és a Magyar Diabetes Társaság 'Fiatal Diabetológus 2014' díját. Tudományos munkássága a nefrológia, hipertonológia és a diabetológia több területét felöleli. Tudományos eredményeit többek között a Magyar Nephrologiai Társaság, a Magyar Diabetes Társaság, a Magyar Belgyógyász Társaság Dunántúli Vándorgyűlésének éves konferenciáin, egy alkalommal pedig az Európia Vesetársaság (ERA-EDTA), az American Hypertension Association és a Deutsche Hochdruckliga Nagygyűlésén mutatta be. Folyamatosan részt vett TDK-s hallgatók szakmai felkészítésében. PhD-fokozatszerzése óta témavezetőként részt vesz PhD-hallgatók szakmai felügyeletében. Tudományos tevékenységét első- és társszerzős közlemények, magyar és angol könyvfejezetek és előadáskivonatok jelzik. A közlemények összesített impakt faktor értéke 80, a független citációk száma: 621.

Dr. Kiss Péter egyetemi docens

1981-ben született Pécsett. Általános és középiskoláit Zalaegerszegen végezte. Egyetemi tanulmányait Pécsett végezte, 2005-ben szerezte meg általános orvosi diplomáját a PTE, ÁOK-on. Harmadévesen csatlakozott tudományos diákkörös hallgatóként az Anatómiai Intézetben dr. Reglődi Dóra kutatócsoportjához. Az egyetem elvégzését követően egyetemi tanársegédként dolgozott tovább az Anatómiai Intézetben. Fő kutatási területe a környezeti hatások vizsgálata a korai idegrendszeri fejlődésben rágcsáló modellekben. 2009-ben PhD-fokozatot szerzett, ezt követően még abban az évben egyetemi adjunktusnak nevezték ki. 2016-ban habilitált, 2017 március 1-től egyetemi docens. Az oktatásba már TDK-hallgatóként vett részt, mint demonstrátor. Magyar, angol és német nyelveken oktat, vizsgáztat anatómia, szövettan és neuroanatómia tárgyak keretében, emellett egy elektív kurzus tantárgyfelelőse. Az Anatómiai Intézet és a munkacsoport erejét jelzi, hogy fiatal kora ellenére kiemelkedő tudományos mutatókkal rendelkezik: 89 idegen nyelvű tudományos folyóiratban megjelent cikk, melyek összesített impact factora 216,595, ezen kívül 2 könyvfejezet, 24-es Hirsch index, 731 idegen citáció. 2011-ben Akira Arimura Young Investigator Awardot és MTA Bolyai János ösztöndíjat nyert, 2013-ban a MTA, PAB Tudományos Díját kapta. Jelenleg van lezárás alatt posztdoktori OTKA pályázata. Németből felső, angolból középfokú nyelvvizsgával rendelkezik. Nős, felesége, dr. Illés Blanka szintén orvos (jelenleg GYED-en), 3 gyermekük van: Viktória 4, Hunor 2 éves, Réka idén nyáron született.

Dr. Szabó György egyetemi docens

1955. augusztus 12-én született Pécsett. Általános és középiskolai tanulmányait is Pécsett végezte. 1973-ban, a Pécsi Nagy Lajos Gimnázium angol szakos osztályában érettségizett, majd került felvételre a POTE Általános Orvosi Karra, ahol 1979-ben szerzett diplomát. Ezt követően az egyetem Ortopédiai Klinikáján kezdett dolgozni. 1984-ben szerzett szakvizsgát ortopédiából, mely után tanársegéddé nevezték ki. 1988-ban kapott adjunktusi kinevezést. 1993-ben kandidátusi fokozatot szerzett „Csontpótló eljárások kísérletes és klinikai vizsgálata" c. munkájával. Tudományos és klinikai munkája alapján 1994-ben Pécsett megalapította az ország első mélyfagyasztásos elven működő, sebészeti osztály keretein belül működő csontbankját, mely a mai napig is működik. Kutatási területe a csontszövet tárolása, csontbanktechnikák, és a gyakorlati csontpótlás. 1995-ben docensi kinevezést nyert. 1996 és 2000, valamint 2002-2004 között konzultáns ortopéd sebészként dolgozott Abu Dhabiban. 2002-ben baleseti sebészeti szakvizsgát szerzett. Szintén 2002-ben habilitált a PTE-n. 2004-2009 között Nagy-Britanniában (Chesterfield-Barlborough ISTC) dolgozott, mint konzultáns ortopéd sebész és Lead Surgeon. 2009-től 2017 tavaszáig ismét Abu Dhabiban vállalt munkát konzultánsként, majd osztályvezető ortopéd sebészként, ahol az Abu Dhabi University professzori kinevezését is megkapta. 2017 nyarán tért vissza a PTE, Ortopédiai Klinikára. Három alkalommal töltött rövid tanulmányutat az Egyesült Államokban (Milwaukee (WI, 1990): gyermekorthopaedia, Ceveland Clinic (OH, 1992): tumorsebészet és csontbank, Portsmouth (NH, 1994): térdízületi protetika. Emellett összesen 18 alkalommal vett részt az ortopéd és a baleseti sebészet területeinek legkurrensebb nemzetközi szakmai kurzusain Európában, Ázsiában, és Amerikában. Közel húszéves hazai és nemzetközi egyeteni oktatói gyakorlattal rendelkezik. Szakmai szervezeti tagságai: Magyar Ortopéd Társaság, 1979; vezetőségi póttag 1995-98; SICOT (Societé Internationale de Chirurgie Orthopedique et de Traumatologie), 1993; World Orthopaedic Concern, 1990; European Orthopaedic Research Society, 1992-02; Advisory Committee 1993-2000; Emirates Medical Association, 1996; Sportegészségügyi Szakmai Kollégium, 1995-2000. Angol felsőfokú és TOEFL valamint német alapfokú nyelvvizsgával rendelkezik. Folyóiratban és könyvben megjelent közleményeinek száma 61. Ebből idegen nyelvű: 26. Kumulatív impakt faktor : 19,515, citációs index: 223. Közel száz előadást tartott hazai és nemzetközi kongresszusokon magyar és angol nyelven. Lektori tevékenységet folytat a Magyar Traumatológia Ortopédia és Helyreállító Sebészet, az Orvosi Hetilap, és az Emirates Medical Journal számára. Nős, felesége, dr. Baán Ildikó nyugdíjas, egyetemi végzettségű testnevelőtanár. Két gyermekük Márk (34) nemzetközi kapcsolatok szakértője a MOL alkalmazásában, és Miklós (30) Közel-kelet szakértő, referens a Külügyi és Külgazdasági Minisztérium Közel-kelet főosztályán.

Dr. Takátsy Anikó egyetemi docens

1976-ban született Szombathelyen. A kaposvári Táncsics Mihály Gimnáziumban, angol tagozaton érettségizett 1994-ben. 1999-ben a JPTE-n szerzett biológia tanári és kémia tanári diplomákat. TDK-munkát végzett etológiából és az SzBK Biofizika tanszékén. 1999-ben egy szemesztert Erasmus programmal az Uppsalai Egyetemen töltött, ahol az Analitikai Kémia Intézetben, illetve az Orvosbiológiai Központban végzett kutatásokat. Az 1994-1999-ig az MTA Limnológiai Kutatóintézetében, Tihanyban végzett kísérletei szolgáltak az OTDK 2. díjjal jutalmazott szakdolgozata alapjául. Doktori tanulmányait és egyetemi oktatói tevékenységét 1999-ben kezdte a POTE-n. 2001-ben a Svéd Királyi Akadémia és az MTA ösztöndíja segítségével egy évet töltött Uppsalában. 2004-ben egy Ceepus pályázat keretében a grazi Karl-Franzes Egyetem Gyógyszerkémiai és Gyógyszertechnológiai Intézetében is dolgozott. 2004-től egy éven át a MTA Szenzorikai Kutatócsoportjában végzett kutatói munkát. 2005 óta dolgozik a PTE, ÁOK, Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézetében mint tanársegéd, majd 2008-tól mint egyetemi adjunktus. Doktori munkájában a kémiai szerkezet molekuláris felismerésre gyakorolt hatásait vizsgálta. PhD-fokozatát 2008-ban kapta meg a Kémia Doktori Iskolában. 2016-ban habilitált az elméleti orvostudományokhoz tartozó biokémia tudományágban. Kutatásai bioanalitikai módszerek fejlesztésére, illetve biomarkerek azonosítására (proteomikai és metabolomikai kutatás) valamint gyógyszerek szerkezetazonosítására irányulnak. Emellett részt vesz az orvostanhallgatók, gyógyszerészek és biotechnológusok valamint TDK-hallgatók képzésében is. 2010 óta tart magyar, angol és német nyelven tantermi előadásokat. Szerepet vállal az első 4 szemeszterben oktatott kémia és biokémia tárgyak elektronikus és nyomtatott tananyagának fejlesztésében. 27 tudományos közleménye jelent meg (köztük egy könyvfejezet), melyből 17 Q1-es, 4 D1-es besorolású. Hirsch-indexe 10; 218 független hivatkozással rendelkezik és összesített impakt faktora 62,7. Férje Marosi Zoltán, gyermekeik: Bence (9) és Eszter (5).

Dr. Molnár Tihamér egyetemi docens

1969. szeptember 10-én született Nován, Zala megyében. Általános iskolai és gimnáziumi tanulmányait Lentiben végezte. 1993-ban szerzett általános orvosi diplomát „Summa cum laude" minősítéssel a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. 1990-ben először az Anatómia Intézetben kezdett TDK-munkát dr. Liposits Zsolt irányításával, majd a Neurológia Klinikán Czopf József professzor és dr. Nagy Ferenc vezetése alatt.

1993-tól a Neurológiai Klinikán kezdett dolgozni és oktatni. Kezdetektől az elektrofiziológiai munkacsoport tagja volt. 1997-ben neurológus szakorvos lett. Ezt követően klinikai érdeklődése az aneszteziológia és intenzív terápia irányába fordult, ahol azóta dolgozik. Második szakvizsgáját 2001-ben szerezte meg. PhD-disszertációját 2009-ben védte meg „Biomarkerek vizsgálata központi idegrendszeri inzultusokban" címmel, Illés Zsolt professzor témavezetése alatt. 2016-ban habilitált a Pécsi Tudományegyetem, általános orvosi karán.

Többször tett rövidebb klinikai tanulmány utat (1994: Bari, 1999: Erlangen-Nürnberg, 2003: Cornell Seminart, Salzburg, 2007: Internship of the American Austrian Foundation in Anesthesiology, Salzburg, 2007: Luzern). 2011 óta rendszeres kutatási kollaborációt tart fenn a dániai Odense Egyetem Neurológiai Klinikájával (dr. Illés Zsolt egyetemi tanár). 2009-ben Környei Érmet kapott.

A gyógyító munka mellett a magyar és angol nyelvű orvostanhallgatók graduális képzésében, illetve az anesztézia és intenzív terápia posztgraduális szakképzésében is részt vesz évtizedek óta. Eddig 17 TDK-hallgató munkáját irányította (6 dékáni pályamunka készült). A Klinikai Orvostudományok Doktori Iskolájában meghirdetett PhD-témái vannak. Tudományos érdeklődési területe szerteágazó: a stroke és COPD immunológiai aspektusainak, a kritikus állapotú betegek circadian ritmusának, valamint a vaszkuláris rizikófaktorok korai feltárásának, elsősorban biomarker alapú vizsgálatával foglalkozik. Publikációinak száma: 69 (ebből 3 könyvfejezet, 51 angol nyelvű). Összesített IF: 51,01. Független idézettsége: 106. Több szakmai társaság tagja és rendszeres bírálója több külföldi lapnak. Felesége, dr. Szabó Zsuzsanna, nukleáris medicina szakorvos. 3 gyermekük van (Máté 22, Abigél 21, Lídia 18 éves).

Dr. Szalma József egyetemi docens

1978. március 8-án született Gödöllőn. Középiskolai tanulmányait a pécsi Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumában végezte. 2001-ben szerzett fogorvosi diplomát a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán. 2003-ban fog és szájbetegségek, majd 2006-ban dento-alveoláris sebészet szakvizsgákat tett. Angol és német nyelvből felsőfokú nyelvvizsgával rendelkezik. 2006-tól a PTE, KK, Fogászati és Szájsebészeti Klinika szájsebészeti ambulanciájának vezetője. 2011-ben szerzett PhD-fokozatot, 2016-ban habilitált. Kutatási területe a bölcsességfogakhoz társuló idegsérülések előrejelzése illetve a sebgyógyulást befolyásoló paraméterek vizsgálata. Tanulmányutakon Münchenben, Mainzban illetve Grazban járt, utóbbi egyetem fogorvosi karának posztgraduális továbbképzésében rendszeresen felkért előadó.

Háromszor nyert dr. Béres Károly Alapítványi díjat (Magyar Arc-, Állcsont és Szájsebészeti Társaság), 2012-ben Körmöczi-pályadíjat (Magyar Fogorvosok Egyesülete), 2016-ban Regöly-Mérei-díjat nyert (kísérletes sebészet kategóriában), 2016-tól Bolyai ösztöndíjas (MTA). Öt hallgatója ért el helyezést TDK-rendezvényen, eddig egy kolléganő PhD-fokozatszerzését irányította témavezetőként, míg 17 kollégát tutorált sikeres szájsebészet szakvizsgájuk előtt. Számos szaklap felkért bírálója, négynek szerkesztőbizottsági tagja. A Magyar Arc-, Állcsont és Szájsebészeti társaság vezetőségi tagja, az Arc-, Állcsont és Szájsebészet Szakmai Kollégium tanácsának tagja. 36 publikáció és 3 felsőoktatási tankönyvfejezet szerzője. Összesített impakt faktora 41,1, független citációinak száma 198.

Nős, felesége dr. Lempel Edina, fogszakorvos, a Fogászati és Szájsebészeti Klinika adjunktusa. Lányuk, Zsófia 11 éves.

Dr. Szántó Árpád egyetemi docens

1962-ben született Pécsett, alap és középfokú iskoláit a Zala megyei Molnáriban és Nagykanizsán végezte. 1980-ban nyert felvételt a POTE-ra, ahol 1986-ban diplomázott. Népköztársasági Ösztöndíjas volt több szemeszteren át. 1986-tól napjainkig a PTE, Urológiai Klinika orvosa, 1990-93-ig tanársegédi, 1993-2011-ig adjunktusi, 2011-től 2017-ig klinikai főorvosi beosztásban. 1990-ben tett szakvizsgát urológiából.

2011 -2015 között általános igazgató helyettes, a műtőblokk vezetője, 2015 óta az Urológiai Klinika megbízott igazgatója.

PhD disszertációját 2008-ban védte, 2016-ban habilitált. Angolból középfokú, németből PROFEX felsőfokú nyelvvizsgával rendelkezik, magyar, angol és német nyelven oktat. 2006 és 2009 között német nyelven a biokémia tantárgy keretében tantermi előadásokat tartott. 2011 óta a Szegedi, 2016 óta a Debreceni Egyetem vendégoktatója szakmai kurzusokon. Rendszeres felkért előadója a Magyar Urológusok Társasága által szervezett posztgraduális, szakvizsga-felkészítő kurzusoknak. 1994-ben Tübingenben, 1995-ben Ljubljanában volt hosszabb külföldi tanulmányúton.

A dél-dunántúli régió egyetlen, III-s kompetencia szintű urológiai gyógyító intézete hólyagtumorokkal foglalkozó teamjének, valamint a kismedencei radikális sebészeti team vezetője. Az alsó húgyúti endoszkópos sebészet pécsi szervezője, az alsó húgyúti hazai videoendoszkópos műhely megteremtője (1994). Pécsi viszonylatban az andrológiai ivarsejtnyerő műtétek megszervezője és első végrehajtója. Az Urológiai Klinikán az uro-infektológiai munkacsoport megszervezője. A dél-dunántúli régió radikális urológiai kismedencei sebészeti eseteinek konzulense, az ellátásszervezője. Rendszeres vendégoperatőr bonyolult urológiai-sebészeti teendők, radikális kismedencei műtétek esetén a régió kórházaiban (Zalaegerszeg, Kaposvár, Mohács, stb.). 2008 óta tagja az Európai Urológus Társaságnak (EAU), valamint a Magyar Urológusok Társasága (MUT) vezetőségének. 2012 és 2015 között a társaság főtitkáraként dolgozott. 2012 óta az Országos Szakvizsgabizottság tagja, felkért vizsgáztató. 2016 óta az Urológiai Szakmai Kollégium Tanácsának tagja, annak titkára. 2009 óta tagja a Magyar Andrológiai Társaságnak (MAT), 2009 és 2015 között a társaság szexuál-medicina szekcióját vezette. Szerkesztőbizottsági tagja a Magyar Urológia és Magyar Andrológia c. folyóiratoknak. Publikációinak száma: 137, összesített impakt faktora: 31,885/29,387, független idézettsége: 137

Nős, felesége, dr. Bognár Zita a PTE, Biokémiai Intézet adjunktusa, 4 gyermek édesapja.

Az érmek apropóján…

Süle Tamás dr. nagyszerű könyvéről vagy nagyon sokat kellene írni, vagy nagyon keveset. Akit az éremművészet érdekel, annak azért, akit az egyetemtörténet, annak azért, akit pedig a pontos életrajzi adatok (Süle Tamás tollából), annak azért tetszik ez a munka. Azt hiszem, nagyon sokunk könyvespolcán ott lesz, és sohasem porosan. Dicsekvés: „Barthó Lóránd kedves kollégámnak sok szeretettel – Süle Tamás – Pécs, 2017 09 14” így szól a dedikáció, amely a könyvbemutató napján íródott. Köszönöm szépen, nagy megtiszteltetés! Az is, hogy itt bemutathatom (-juk) a művet.

Igazán karakteres érmet nehéz készíteni valakiről – ezt biztosan állíthatom, bár a numizmatikához nem értek. Mivel módunkban áll itt néhány érmet bemutatni (néhány kivételtől eltekintve csak az előlapot), az „ismertetést” (nem az) rövidre fogom. Akiket kiválasztottam, azok 1967 és 2017 (?) közt oktattak itt, két jubileum, 50 év, és ismerhettem őket: megítélhetem (nagyon szubjektíven), mennyire sikerült az ábrázolás (csak akkor mutatjuk itt, ha jellemző, és persze azok közül se mindet). Ha szabad, egyben föl is kérném idősebb tanártársaimat, kollégáimat – a könyv bizonyára megvan nekik is: későbbi számainkban egészítsék ki a mostani válogatást – főleg korábbi professzorokkal, ill. klinikus-tanárokkal, ha valóban karakteresnek érzik az ábrázolást.

Bajnóczky István. Nem kicsinyíteni akarom a művész érdemét, de ezt az arcélt nem lehet nehéz megmintázni. Kiváló igazságügyi szakértő, operarajongó (Gregor József barátja), a „Halál az operaszínpadon” kurzus emlékezetes előadója, nagyszerű társalgó… Az emlékére alapított érem egyik kitüntetettje Tóth Pál kollégánk, akinek Romhányi-fotóját ebben a lapszámban egy másik írással kapcsolatban láthatjuk.

Donhoffer Szilárd. Tudjuk, hogy intézetalapító volt, és hogy nagy belgyógyászati tudással is rendelkezett. Előadásai, kórélettan-tankönyve kifejezetten gondolkodtatóak voltak. Az előadás minden mondatát, néha minden szavát maga is megfontolta, nem kész szöveggel jött be. A medikusok nagyon tartottak „a Don-kanyartól”, pedig nem volt kifejezetten szigorú: ahol a tanulás, a „Sitzfleisch” mellett intellektust is érzett, elégedett volt (bár semmilyen érzelmet nem mutatott). Ha tudtuk volna másodévesen, hogy az egyes fejezetek elején az élettani alapokat is tömören, logikusan tárgyalja, föltétlenül használtuk volna ezt a könyvet is. Nem baj: jó megerősítés volt.

Ernst Jenő. Igen sajátos stílus jellemezte. 1967/68-ban nem volt könnyű lépést tartani az élénk előadások gondolatmenetével, de az Ernst: Biofizika tankönyv segítségével tisztázódtak a dolgok. Ezt az arcot ismertük a tanteremből, a Király- (Kossuth Lajos-) utcából, de az is előfordult, hogy a Balokány-strandon szembe úszott az emberrel. Beszélték, hogy „a színfalak mögül” ő irányít, továbbá hogy a jó színvonal érdekében olyan szakmailag kiváló oktatókat hívott meg vagy nevezett ki, akik politikailag nem voltak egészen „szalonképesek”.

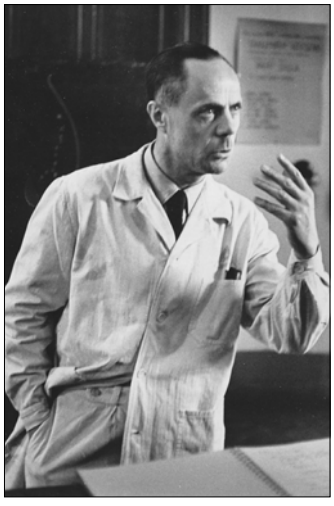

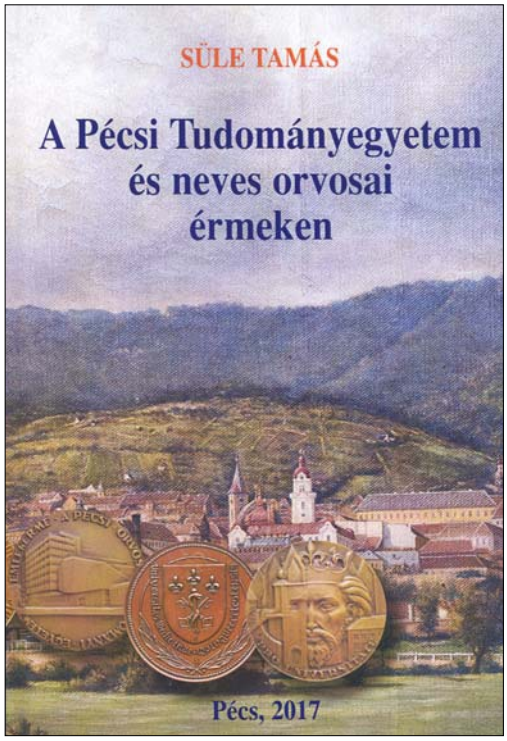

Lissák Kálmán. Rezervált úriember benyomását keltette. Amellett, hogy híres tudós volt, kitűnő érzékkel válogatta ki munkatársait. Virágzott az Élettani Intézet.

Grastyán Endre. Szédületes előadásait nem jegyzetelni, hanem élvezni kellett. Egyébként is maga volt az élő közvetlenség. Mellesleg szinte polihisztor. Arra gondoltunk, hogy a filozófia jól összefér az élettan-

nal, az esztétikával és így tovább... Gyakorlatvezetőnk ezt mondta a szigorlat előtt: „Grastyán türelme észveszejtő". Így is volt. Több jó idegtudós az ő hatására választotta ezt a tudományágat.

Halász Béla. Oktatóink egyik „perfect gentleman"-je. Az érmet nagyon jellemzőnek találom.

Romhányi György. Valószínűleg nehéz érmen visszaadni, de nem lehetetlen, mint a mellékelt ábra mutatja. Nem „száraz" kórbonctant, kórszövettant oktatott, hanem a szó legszélesebb értelmében vett patológiát (emellett etikát is), közmondásosan lebilincselő stílusban. Nyughatatlan elme: kikísérletezte, hogy a kórbonctani preparátumok színét hogy lehet megőrizni; szívfejlődési modellt készített (még láttam működés közben). Nagy hasznunkra voltak az Orvosi lexikon általa írt patológiai cikkelyei is. Jegyzetet nem adott ki, „mert akkor a hallgatók nem járnának előadásra". A vizsga tikkasztó volt, de megérte.

Süle Tamás. A „bel-prop" legalább annyit ért, mint a későbbi belgyógyászati évek, és ez Süle Tamás érdeme is. Mindkét érem telitalálat, különösen az egyik.

Ismétlem: ezt a művet fenntartás nélkül ajánlom minden olvasónknak.

A könyv végéről idézzük Süle Tamás életrajzi adatait.

Süle Tamás osztályvezető főorvos, belgyógyász

Budapesten született 1937. március 6-án. Szülei: dr. Süle Gábor (1901-1945) állatorvos őrnagy, hadifogolyként a Szovjetunióban hunyt el. Gömöri Katalin (1909-1994) tisztviselő.

Az általános iskola első osztályát Jászberényben, a 2-3-4. osztályt Budán, a Soproni úton, az 5. osztályt a Ciszterci Rend budai Szt. Imre Gimnáziumában, majd annak államosítása után a 6-7-8. osztályokat a Váli úti Általános Iskolában járta ki. 1951. június 8-án családjával együtt kitelepítették Budapestről a Békés megyei Dévaványa községbe, ahol mezőgazdasági segédmunkásként dolgozott. A kitelepítés megszüntetését követően, 1953 októberében édesanyjával Esztergomba költözött. Itt kezdte meg gimnáziumi tanulmányait az I. István Állami Gimnáziumban. A négy osztályt három év alatt végezte el, így egy évet „behozott" a kitelepítés miatti két év veszteségből. 1956-ban kultuszminiszteri kitüntetéssel érettségizett.

1956 szeptemberében felvették a Pécsi Orvostudományi Egyetemre, ahol 1962-ben kapott diplomát. Ez évtől 1986-ig a Pécsi Orvostudományi Egyetem II. sz. Belgyógyászati Klinikáján gyakorolta hivatását. 1986-ban nyert osztályvezető főorvosi kinevezést a Baranya Megyei Kórház újonnan alapított Kardiológiai Rehabilitációs Osztályára. Sikeresen megszervezte az új profilú egységet. Innen vonult nyugdíjba 2004. július 1-én.

A belgyógyászat különböző területeiről 43 dolgozata jelent meg hazai és külföldi szaklapokban, míg kongresszusokon több mint száz előadással szerepelt. Öt országos orvos-szakmai kongresszust szervezett.

1963. december 15-én Esztergomban kötött házasságot dr. Etter Magdolnával, aki a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának elvégzése után bírói pályára ment, ahonnan a Baranya Megyei Bíróság polgári ügyszakos tanácsvezető bírájaként vonult nyugdíjba 2009-ben. 1967-ben született Ágnes, 1968-ban Katalin nevű leányuk. Három unokájuk van: Kamilla (1989), Theodor (1991) és András (2003).

1959-től tagja volt a Mecseki Fotóklubnak. Fotói nemzetközi, országos és helyi kiállításokon szerepeltek.

Több mint négy évtizede foglalkozik orvostörténelemmel és numizmatikával, amely témákból eddig 465 közleménye, köztük hat könyve (négy társszerzőkkel) és egy könyvfejezete jelent meg. A Magyar Belorvosi Archívum orvostörténelem-orvosi érem rovatának másodmagával 14 évig (1997-2011) volt a vezetője. Egyik alapítója és társszerkesztője a 2001 óta havonta megjelenő Pécsi Dénár című numizmatikai lapnak. Különböző országos kongresszusokon és tudományos üléseken, illetve pécsi helyi rendezvényeken közel 100 előadást tartott orvostörténelmi és numizmatikai témákból.

Orvosi éremgyűjteménye tematikusan válogatott darabjai több kiállításon szerepeltek, így a PTE Orvosi Karának Orvostörténelmi Múzeumában, a pécsi Várostörténeti Múzeumban, a budapesti Semmelweis Orvostörténeti Múzeumban és a Nemzeti Galériában.

Szakmai és közéleti tisztségei egyebek mellett: nyolc évig (1990-1998) a Magyar Belgyógyász Társaság Dunántúli Szekciójának főtitkára, illetve négy évig (1994-1998) a Magyar Belgyógyász Társaság vezetőségi tagja. Tizenkét évig (1990-2002) a Baranya Megyei Orvosi Kamara Etikai Bizottságának elnöke. Megalakulásától, azaz 1990-től 2003-ig tagja, 2004-től 2006-ig pedig alelnöke a Magyar Orvosi Kamara Országos Etikai Bizottságának. 1987-től jelenleg is tagja a Magyar Orvostörténelmi Társaság vezetőségének, az Orvostörténelmi Társaság Orvosi Numizmatikai Szakosztályának 10 évig (1994-2004) elnöke, majd 2005-től tiszteletbeli elnöke. A Magyar Numizmatikai Társulatnak 2001-től 2010-ig alelnöke. 1998-tól tagja a Pécsi Orvostudományi Egyetem, majd 2000-től a Pécsi Tudományegyetem Orvosi Kara Pro Medicina Quinqueecclesiensi Alapitványa kuratóriumának.

Elismerései egyebek mellett: 1979-ben oktatási miniszteri „Kiváló Munkáért", 1995-ben Dunántúli Belgyógyász Vándorgyűlési Emlékérem, 1999-ben a Magyar Orvostörténelmi Társaság Weszprémi István Emlékérme, 2001-ben az egészségügyi miniszter Batthyány-Strattmann László Díja, a Baranya Megyei Közgyűlés Egészségügyi Díja és a Magyar Orvosi Kamara Hippokratesz Emlékérme, 1995-ben és 2003-ban a Magyar Éremgyűjtők Egyesülete Széchényi Ferenc Emlékérme III., illetve II. fokozata. 2005-ben a Magyar Numizmatikai Társulat Szentgáli Károly Jutalomérme, 2011-ben pedig a Réthy László Jutalomérme, valamint a Magyar Éremgyűjtők Egyesülete Unger Emil Jutalomérme kitüntetésekben részesült oktató, gyógyító, kamarai, orvostörténeti és numizmatikai munkásságáért.

Süle Tamás első érmét barátai készíttették 55. születésnapjára. A 96 mm nagyságú, kétoldalas öntött bronz medált Török János, a Zsolnay Gyár keramikus és éremművésze alkotta. Az előlapon kissé balra néző portré és Dr. SÜLE TAMÁS 1992 körirat kapott helyet. A TJ mesterjegy jobb oldalon a váll fölött látható. A hátlapon bevésve, három vízszintes sorban QUINQUE ECCLESIAE / »LV« / MCMXCII. MART.

VI. latin szöveg olvasható. (Pécs / 55 / 1992. március 6.) Az éremből létezik néhány egyoldalas, sima hátlapú példány is.

A második érem 25 évvel később, vagyis 80. születésnapjára készült és ezt is barátaitól, Raýman Jánostól és Hágen Józseftől kapta. A 101 mm nagyságú, kétoldalas öntött bronz érem alkotója Trischler Ferenc. Az előlapon a portré kissé jobbra néz. A körirat: Dr SÜLE TAMÁS 2017. A TF mesterjegy jobb oldalon lent látható. A hátlapon bevésve, három vízszintes sorban 80. / születésnapodra / Jancsi és Józsi szöveg olvasható. Az éremből készült két egyoldalas, sima hátlapú példány is.

Képek:

1. Fábos György: Bajnóczky-díj (E)
2. Trischler Ferenc: Donhoffer Szilárd (E)
3. Nowotarsky István: Ernst Jenő (E)
4. Horváth János: Lissák Kálmán (E)
5. Nowotarsky István: Grastyán Endre (E)
6. Szatmáry Gyöngyi: Halász Béla (E)

7-8. Varga Gyula fotója: Romhányi György és Kubászova Tamara: Romhányi György

„Semmi sem elérhetetlen, de mindenért meg kell dolgozni”

– portrébeszélgetés dr. Rőth Erzsébettel, a Sebészeti Oktató és Kutató Intézet emeritus professzorával

Nosztalgiázva idézi, milyen volt, amikor még a Mecsekoldalban laktak, és sétálva közelítette meg az intézetet a Damjanich utcából, a Bőrklinika felé. Aztán telt az idő, a tél és az ónos eső egyre nagyobb ellenségekké váltak, és úgy döntöttek, keresnek egy síkabb terepet. Immár 15 éve, hogy Kozármislenyben élnek, szép, családi házas környezetben, ahol nagy a terasz és a kert, nyugalom és békesség van. Bár nem a ráérős nyugdíjas típusa ő, hisz ma is dolgozik, folyamatosan úton van, tele a naptára programokkal, intézendő feladatokkal. Mindemellett gondos anya és nagymama, akinél a gyermekei és az unokái is az első helyen állnak.

Aktivitása, nyitottsága, kommunikativitása irigylésre méltó, valódi beszélgetőtársra leltem benne. Gyors, tettre kész, amilyen volt húsz évvel ezelőtt is, amikor először találkoztunk.

– Régen láttam olyan teleírt naptárt, amilyen az Öné. Hogyan bírja ezt a tempót?

– Ki lehetne lépni az élet sodrásából, de teljesen még nem szeretnék. PhD-hallgatóim ugyan már nincsenek, koromnál fogva nem lehetek aktív programvezető, de örülök, ha hívnak PhD-vizsgára vagy védésre elnöknek, illetve ha előadást tartani kérnek azok a szakmai, tudományos társaságok, amelyeknek alapító tagja voltam, és amelyekben ma is barátaim vannak.

A munkahelyet jelenleg egy kis privát labor jelenti számomra, amelynek a profilja szorosan illeszkedik a korábbi intézeti munkámhoz, ez a szabadgyökös reakciók kimutatása volt egy-egy kísérleti beavatkozást követően, vagy a klinikai betegeknél. Ez a téma az 1980-as években lett egyre népszerűbb a kutatók között, és mi már az elején bekapcsolódhattunk a kutatásba, amiért nagyon hálás vagyok dr. Török Béla professzornak, az intézet akkori vezetőjének. Modelljeinkben akkoriban a szív vérellátási zavaraival foglalkoztunk, és kimutattuk a szívizom iszkémiás-reperfúziós károsodásaiban a szabadgyökök által indukált oxidatív stressz patológiai jelentőségét. Ha nem ott, a Kodály Zoltán utca 20-as szám alatt végezzük ezeket a vizsgálatokat, akkor biztos vagyok benne, hogy nagyobb lett volna a nemzetközi elismertségünk. Nagyon zárt világban éltünk, nem úgy, mint most. 1966-ban végeztem, és kellett tíz év ahhoz, hogy ezeket a korai, első eredményeket a nemzetközi porondra is kivihessük. Akkoriban nagyon nehéz volt eljutni külföldre. Egy baráti kapcsolat révén nekem sikerült, Bolognába jártam rendszeresen egy hasonló témában kutató intézetbe Carlo Guarnieri professzor meghívására, aki az E-vitamin antioxidáns hatásának kimunkálásában szerzett elismertséget. A tübingeniekkel létrejött hivatalos egyetemi kapcsolat révén többször voltam a Tübingeni Egyetem Gyógyszertani és Élettani Intézetében is, ahol barátságot kötöttem Siessel és Heinle professzorokkal, akiket később meghívtam az általunk rendezett pécsi kongresszusokra is.

– Az említett privát laborban milyen jellegű munkát végez?

– Akár egy rendelőben, találkozom a betegekkel, akiknek hihetetlen nagy az igényük arra, hogy valaki meghallgassa a problémáikat. A labor neve: Oxylab – az oxigén szabadgyökök vizsgálatából eredően – és betegségkockázat-elemzést végzek benne. A hozzám fordulók nagyon vegyes és sokszínű tünetekkel érkeznek, például azzal, hogy idegesek, vagy nem tudnak aludni, nyelni, emésztési gondjaik, bőrkiütéseik vannak. Olyan a munkám, akár a detektívé, nyomozok azután, hol rejlik a probléma gyökere. Megnézem a leleteiket, elmagyarázom nekik, mit jelent a diagnózis maga – mert nincs erre idő a mai egészségügyi rendszerben – és ha szükséges, elküldöm őket a kollégáimhoz, más szakemberekhez is.

Az elmúlt kilenc évben sok sikerélményem volt ezen a téren, aminek nagyon örülök. Meg sem tudom számolni, hányszor mondtam el, mi az az oxidatív stressz, és miért fontos annak mértékét vérből kimutatni. Elmagyarázom nekik, hogy a sok szabadgyök jelenléte miért veszélyes, hogyan függ ez össze a szervezet védekező képességével, és milyen betegségek alakulhatnak ki általuk.

– Hogyan lett laborszakorvos Önből?

– Ha egészen visszamegyünk a múltba, akkor a Sebészeti Oktató és Kutató Intézet mindig egy kis intézet volt; 1952-ben kezdődött el benne a munka, eredetileg a Bőrklinikához tartozó

épületrészben. Oka ennek a hidegháború volt, az tette fontossá, hogy az orvosi szakmán belül a sebészek képzése intenzíven folyjon. Az első kísérletes sebészeti intézet Szegeden jött létre. – dr. Petri Gábor professzor alapította – azután következett a debreceni, majd a budapesti. Utóbbi később megszűnt, majd néhány éve újraindult. A pécsi 1952-től folyamatosan működött, Török Béla professzor vezette több mint húsz évig.

A pécsi intézet neve sokszor változott, volt Tájanatómiai és Műtéttani Intézet, majd Kísérletes Sebészeti Intézet, végül Sebészeti Oktató és Kutató Intézet, ám a célja mindvégig ugyanaz maradt: a sebészet alapjainak oktatása az orvostanhallgatóknak, valamint a fiatal, végzett orvosoknak, rezidenseknek. Megtanítottuk nekik a műtéti beavatkozások alapjait: hogyan kell bemosakodni, beöltözni úgy, hogy a sterilitás megmaradjon, milyen műszerek szerepelnek a „tálcán", amit a műtősnők a műtéthez előkészítenek, és hogyan kell ezeket használni. Ezeket a gyakorlati foglalkozásokat azért szerették a diákok, mert a sok elmélet után végre a kezükbe foghatták a legszükségesebb eszközöket, és az orvosi hivatás közelébe kerülhettek. Az intézeti kollégáim aztán később sebészeti szakvizsgát tettek, én azonban nem akartam manuális pályát választani, mert tudtam, hogy nőként és családanyaként nem tudnék eleget tenni a követelményeknek, az éjszakai ügyeleteknek. Inkább a laboratóriumi, a morfológiai, a biokémiai és a szövettani módszereket sajátítottam el, amelyeket a műtőben készített kísérleti modellek kiértékelésénél alkalmaztam. A laboratóriumi szakvizsgát 1972-ben szereztem meg.

Nagy korszaka volt a sebészetnek a minimálisan invazív technika bevezetése, kezdetben a hasi, majd a mellkasi beavatkozásoknál. 1992-ben Kiss Tibor professzor, a pécsi II. számú Sebészeti Klinikán végezte az első laparoszkópos epehólyag kivételt. Ezt a speciális technikát azonban nem volt könnyű megtanulni, főképp az idősebb sebészek bajlódtak vele. Ezután számos posztgraduális tanfolyamot tartottunk az intézetben, sertéseket használva a laparoszkópia fogásainak elsajátíttatására. Aztán ahogyan múltak az évek, egyre több klinikával kerültünk kapcsolatba – jórészt sebészekkel, urológusokkal, traumatológusokkal, kardiológusokkal és aneszteziológusokkal dolgoztunk együtt – figyeltük a betegek műtét előtti és utáni oxidatív paramétereit, amelyek jó prognosztikai markereknek bizonyultak.

Ma már tudott tény, hogy a szabadgyököknek meghatározó szerepük van szinte minden humán betegség kialakulásában, valamint progressziójának fenntartásában. Nagyon építő volt együtt munkálkodni a legkülönbözőbb szakterületekkel, ezekből a közösen folytatott vizsgálatokból hihetetlen mennyiségű közleményünk is született.

Kutatási profilunk fókuszában a kísérletes kardiológia volt, igyekeztünk kijutni a külföldi rangos kongresszusokra is, ám ez anyagi okokból csak ritkán sikerült. 1996-ban aztán gondoltunk egy merészet, és megszerveztünk egy angol nyelvű tanácskozást Pécsett, „International Symposium on Myocardial Cytoprotection" címmel, ami olyan sikeres volt, hogy két-három évente megismételtük. 2003-tól a rendezvény fő partnere az indiai Naranjan Dhalla professzor és intézete, az International Academy of Cardiovascular Science volt. 2010-ben a Szívgyógyászati Klinikával közösen megszerveztük a hatodik, talán legsikeresebb szimpóziumot, nemzetközi hírű és rangú kutatók és klinikai kardiológusok részvételével. Ekkor kaptam meg Dhalla professzortól az IACS életműdíját.

– Hogyan lett intézetvezető?

– 1994-ben védtem meg az akadémiai doktori értekezésemet, majd 1995-ben, a habilitációmat követően megszavazta a Kari Tanács, hogy intézetvezető legyek. Ez az időszak 12 évig tartott. Az első intézkedéseim egyike volt, hogy fiatalokból megerősítettem az akkori csapatot, belőlük később nagyon jó sebészek és kutatók váltak. Nagyon szerettem mindig személyes kontaktusban lenni az emberekkel, ami manapság nem annyira divat, hisz az intézetvezetők is főleg e-mailekben értekeznek a kollégáikkal. Hagyomány volt nálunk, hogy mindig egy hétre írtuk ki a műtőprogramot, belefoglalva az oktatási és a kísérleti teendőket is. Ez nagyon hasznosnak tűnt, mert nem volt keveredés, olyan volt, akár a gyerekeknek a tanrend.

– Úgy képzelem, hogy közvetlen vezető volt, de szigorú is.

– Számomra az volt a fontos, hogy mindenki tudja, mi a feladata. Ha azt jól végezte – és ez vonatkozott a takarítónőkre éppúgy, mint az állatgondozókra, vagy az operáló orvosokra – akkor azt megbecsültem, erre mindig odafigyeltem. Ahogyan ennek ellenkezőjére is. Vallom, hogy eredményt csak rendben, jó munkavégzéssel lehet elérni. Sokat beszélgettem is a kollégáimmal, a diákokkal, és azokkal is, akik a tanfolyamainkra jöttek. Gondoskodtam arról, hogy mindig legyen a termoszokban tea, kávé, az asztalon pogácsa, sütemény. Ha vendégeink voltak, akkor a Celláriumból hozattam az ebédet. A vendéglátásra sokan jó szívvel emlékeznek, és ez örömmel tölt el.

– Miként oszlott meg az életében a kutatás és az oktatás?

– Kezdetben hasonló arányban végeztem mindkettőt, bár nyilván másképp oktat egy fiatal, mint egy tapasztaltabb. Volt egy kis műtőnk, ahol altatott korcs kutyákon dolgozhattunk, akkoriban ez még megengedett volt. Ez egyébként azért volt jó, mert a kutya méretileg jobban megfelelt a céljainknak, mint a patkány. Jobban lehetett rajta vénát preparálni vagy metszést ejteni. Megtanítottuk a diákoknak azt is, hogyan kell intubálni a légcsövet, mire figyeljenek, hogy ne altassák túl az állatot. Ez azért is volt lényeges, mert akkoriban még nem léteztek annyira kíméletes altatószerek, mint ma. Nagyon szerettem oktatni, de be kell vallanom, hogy a kutatás azért jobban vonzott.

– Azt ne hallgassuk el, hogy mestertanári kitüntetést is kapott.

– Valóban, nagyon sok diákkörösöm volt, a diákköri konferenciák időszakát nagyon szerettem. Soha nem engedtem el őket előadni úgy, hogy előtte ne hallottam volna a prezentációikat. A kezdetekben még nem volt számítógép, a hallgatók diákkal szemléltették a mondandójukat, és bizony oda kellett figyelni arra, hogy két dia közt is legyen miről beszélniük. Ezt a kitüntetést 2003-ban kaptam, és a többi szakmai elismerés mellett nagyon sokat jelentett nekem.

– Többektől hallottam, hogy Ön szárnyakat tudott adni a diákjainak.

– Az volt az elvem, hogy minden egyes diákban rejlik valami, ami kiemeli a társai közül. Ezt a valamit kellett megtalálni, és ezt erősíteni benne, nem pedig azért szidni, amit nem jól csinál, vagy épp utál. Volt, aki nem szeretett cikket írni, de muszáj volt. Nehezen viselte volna, ha az orra előtt nézem át azt, amivel elkészült, és kritikával illetem akár a helyesírását, akár a stílusát. Ezért szó nélkül odatette az asztalomra az anyagot, én pedig hazahoztam, kijavítottam, majd másnap szó nélkül visszatettem az ő asztalára. Szavak nélkül is értettük egymást, és ez nagyon jóleső érzéssel tölt el ma is. Volt legalább 38, de az is lehet, hogy 40 PhD-fokozatot szerzett hallgatóm, és erre nagyon büszke vagyok. Akadt köztük szívsebész, kardiológus, traumatológus, fül-orr-gégész, urológus is, sokan közülük vezető beosztásban dolgoznak. Viccesen azt szoktam mondani, hogy ha akut egészségügyi problémám lesz – történjen ez bárhol az országban – bizto-

san találok olyan régi tanítványt, aki szeretettel fogad és gyógykezel majd.

– Pályája során nagyon sok szakmai elismerésben is részesült.

– Valóban, minden területen díjazták a munkámat. Kaptam Charles Simonyi kutatói ösztöndíjat, Széchenyi professzori ösztöndíjat, átvehettem a Magyar Sebészetért Emlékérmet, a kísérletes sebészet legrangosabb díját, a Petri Gábor Emlékérmet, a Matkovics Emlékérmet, a Magyar Felsőoktatásért Emlékplakettet, valamint az Ipolyi Arnold Tudományfejlesztési Díjat is. 2009-től a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Talentum Alapítványának kuratóriumi tagja vagyok. Ösztöndíjakkal segítjük a tehetséges fiatalokat, PhD-hallgatókat, ami nagyon megtisztelő, szép feladat, szerves folytatása eddig végzett munkámnak.

– Honnan merítette azt az elsöprő energiát, amivel dolgozott, járt-kelt a világban és az emberek között?

– A genetikának ebben biztosan nagy szerepe van, édesapám volt ilyen energikus. Ő egyszerű parasztszülők gyereke volt, nehéz sorssal, de az esze és a kitartása segítette a pályáján. Volt egy mondása – az életfilozófiája is egyben – így hangzott: „Semmi nem drága, csak meg kell tudni venni.” Megtanított arra, hogy semmi sem elérhetetlen, de mindenért meg kell dolgozni.

Pécsett jártam általános iskolába, kitűnő tanuló voltam. Az Agócsi-féle zeneiskolában tanultam zongorázni, amit csak egyetemista koromban hagytam abba. Sajnos, elég korán elváltak a szüleim, mi anyukánkkal maradtunk mindhárman. Édesapám Budapestre költözött, később pedig mi is követtük. Érettségit már a Fazekas Mihály Gimnáziumban tettem, ami már akkor is jó nevű iskola volt.

Édesanyám egy igazi szeretetbomba volt, alacsony, filigrán asszonyka, és valódi művészlélek, nagyon szépen zongorázott és énekelt. Rengeteget gyakorolt, ezáltal én is kívülről fújtam az operák és operettek szövegét. A nagymamám azonban szigorú asszony volt, olyan gyorsan rendet teremtett, akár egy katona. Jó gyerekek voltunk, a nővéremmel sokat segítettünk, főleg akkor, amikor Budapestre kerültünk, és anyukámnak el kellett mennie dolgozni.

A fiútestvérem is orvos lett, ő akkor végzett, amikor én 1960-ban elkezdtem az egyetemet Pécsett. Belgyógyásznak szakosodott, aztán családorvos lett, jelenleg Budapesten él, és 81 évesen is dolgozik. A nővérem elektrotechnikus, gyönyörűen ír és rajzol, és hasonló aktivitással él, mint mi, a szőlőjüket ma is szorgosan műveli.

– A férjével hogyan ismerkedtek meg?

– Egy vonattal jöttünk Pécsre, az egyetemre, ő Fehérvárról, én Budapestről. Emlékszem, szép fekete haja volt és napszemüveget viselt, nagyon jóképű volt, gondoltam is, milyen beképzelt ez a fiú *(nevet – a szerk.)*. Később elmesélte, hogy ő is észrevett engem – akkor még nekem is fekete volt a hajam – és azt gondolta magában, hogy helyes ez a lány, csak kissé sokat rohangál fel s alá. Másnap aztán újra találkoztunk a Rákóczi úti egyetemi tömbben, a csoportbeosztásoknál. Mint kiderült, egy csoportba osztottak minket. Ő szorgosan udvarolt nekem, ám én ellenálltam egészen addig, amíg meg nem betegedett, vakbélgyulladással került a kórházba. Akkor megtört a jég, elmentem hozzá látogatóba. Később már együtt is tanultunk, ő nagyon tudta az anatómiát – én annyira nem kedveltem – és remek térlátása is volt. Emlékszem, hogyan korrepetált engem egy koponyán, amit az édesapjától kapott, aki ugyancsak orvos volt. Végül mindketten summa cum laude végeztünk, ami nagy dolog volt, mert csak kevesen kaptuk meg ezt a minősítést.

– Gyerekként is orvosnak készült?

– Nem, tanárnő szerettem volna lenni. Alapvetően mindig a racionális dolgok érdekeltek, ezért szerettem a szolfézst is, amit tanítottam is kisebb gyerekeknek. Mivel ez közel állt hozzám, gondoltam, elmegyek pedagógusnak. A két lábbal a földön járó apukám azonban eltántorított ettől, azt mondta, hogy a tanárok keveset keresnek, és abból a fizetésből nem lehet megélni. Menjek inkább orvosnak, akár a bátyám. Ezután már nem volt kérdés, mi legyek. A nagy döntéseknél mindig mellettem állt, az apróságokban viszont hagyta, hogy egyedül álljam meg a helyem. Nem sokkal azelőtt halt meg, hogy Ági lányom megszületett, 1974-ben. Tamás fiammal – aki 1968-as születésű – még készültek közös képek. Szerencsénkre édesanyánk sokáig élt, ő 96 éves korában hunyt el.

– A lánya és a fia miért nem lettek orvosok?

– Talán azért, mert mi nem befolyásoltuk őket, amit ma már bánok. A lányomból remek gyermekorvos lett volna, mert apró jelekből tudott olvasni, a fiamból pedig kiváló fogorvos, mert ügyes a keze. Tamás a fogorvoslás helyett a Közgazdaságtudományi Egyetemen elvégzett három évet, majd Budapestre ment ráképzésre. Kiváló üzleti érzéke van, marketinggel, stratégiafejlesztéssel foglalkozik különböző cégeknél. Ági lányom a Pécsi Tudományegyetem angol-biológia szakára jelentkezett, amelynek elvégzése után a Frankfurti Max Planck Intézet biofizikai kutatócsoportjába vették fel PhD-hallgatónak. A programvezetője Nobel-díjas kémikus volt. Ott készítette el a PhD-dolgozatát is, nagy örömömre kint lehettem a védésén, ami kiválóra sikerült. Hat év után jött haza, ezt követően az uniós pályázatok kezelésével foglalkozott. Jelenleg Heidelbergben dolgozik az EMBL-ben, magas rangban, igazgatóhelyettesi szinten. Sajnos, velük nem tudunk olyan sűrűn találkozni, mint a fiamékkal. A fiam időközben elvált, de nagyon szoros a kapcsolatunk a 13 éves Maja unokánkkal, aki az édesanyjával Budapesten él. Mindkét unokámra nagyon büszke vagyok, Maja kiváló tanuló, jó a nyelvérzéke, gyönyörűen fuvolázik és rajzol, Máté pedig a matematikában jeleskedik, és kiemelkedően teljesít a sportban.

– Jól gondolom, hogy Ön alapvetően optimista ember?

– Igen, bár a korral azért megrendül az ember optimizmusa is. Nagy fájdalommal töltött el, amikor 65 éves koromban – rendkívüli nyugdíjazásom miatt – megszűnt az aktív életem az egyetemen, ahogyan az is, hogy a Kodály Zoltán úti intézetünket átköltöztették a régi helyéről egy sokkal kevésbé komfortos helyre. Akkoriban légüres térben éreztem magam. Nagyon hálás vagyok dr. Koller Ákos professzornak – aki akkor a Kórélettani Intézet vezetője volt – mert maga mellé fogadott, és a Szentágothai Kutatóintézetben kaphattam helyet. Az első évben sokat jártam be, mert volt PhD-hallgatóm és kurzusom, mostanában azonban már kevesebbet tartózkodom ott.

– Van ideje a hobbijára, a zenehallgatásra és a koncertlátogatásokra?

– Igen, jut azért. Járunk a Kodály Központba és színházba is, a zenés darabokra Maja unokámat is elvisszük. Meghatározó élményként az a koncert jut eszembe, amikor Kocsis Zoltán a zongorista fiát dirigálta. Olyan érzésem volt, mintha óvón, féltőn átölelte volna őt és az egész zenekart. Igazán megható volt. Szívesen emlékszem Miklósa Erika előadásaira is, akinek csodás a hangja, és egy végtelenül kedves személyiség, tele empátiával. Szeretettel gondolok továbbá a Benkó Dixieland Bandre, akik ugyancsak feledhetetlen pillanatokat szereztek nekünk.

Schweier Rita

Romhányi Orvostalálkozók Száron

Romhányi György professzor halálának hatéves évfordulóján szakmai találkozót szerveztek Kellermayer Miklós professzor kezdeményezésére a fejér megyei Száron, Romhányi György szülőfalujában. A találkozó helyszíne a község római katolikus temploma volt, amely Fellner Jakab tervei szerint épült barokk stílusban. Akkor és ott fogant meg az a gondolat, hogy ezt a találkozót érdemes lenne a patológus professzor születésnapjához közeli szombati napokon évenként megismételni olyan előadók közreműködésével, akik valamilyen kapcsolatban voltak Romhányi professzorral és a hely – katolikus templom – szellemének megfelelően a programot kiegészítik lelki feltöltődést nyújtó megszólalásokkal és egy bevezető szentmisével is, tudván azt, hogy a professzor úr hívő katolikus volt.

Az érdeklődés kimagasló volt

A kollégák figyelemmel kísérik az előadásokat

Dr. Derényi Gábor

Dr. Kellermayer Miklós

Dr. Kerpel-Fronius Sándor

Dr. Szelényi Zoltán

A falu vezetése és közössége lelkesen támogatja az évenkénti találkozó megrendezését. A mintegy ötórás program „műfaja", mint manreza szerepel, utalva a katalóniai Manresa-ban született mozgalomra, amit magyarul *lelki gyakorlatként* szokás értelmezni. Valóban, e találkozók első két-három előadását többnyire egyházi (római katolikus, görög katolikus, református illetve evangélikus) személyiségek tartják az elmúlt találkozók gyakorlata szerint, majd a délutáni előadások különböző orvosi, etikai vagy oktatási témák keretében idézik fel Romhányi professzor magas szintű orvosi szakmai és oktatói tevékenységét. Egyébként az egyes találkozók előadásainak szövege a következő évben a Szári Baráti Kör elnöke, Montz Ferencné szerkesztésében, kis füzet formájában kinyomtatásra kerül és a hallgatóság részére a helyszínen rendelkezésre áll.

Eddig mintegy 110, félórás előadás hangzott el 45 pécsi vagy Pécsről elszármazott kiváló orvostól, egyetemi tanártól, 27 országosan ismert teológustól, valamint számos kutatótól, tanártól és művésztől. Az előadóktól nagyon nehéz bárkit is kiemelni, de Kellermayer professzor meghívását például elfogadta Erdő Péter prímás-érsek, Fabiny Tamás püspök, Várszegi Asztrik főapát, Bölcskei Gusztáv püspök vagy Csóri Sándor, Eperjes Károly, Czakó Gábor és Andrásfalvy Bertalan, Méhes Károly és Freund Tamás professzor valamint Medveczky Ádám karmester, hogy csak néhány nevet említsek. Az egyes előadásokat diavetítések, zenei betétek és rövid filmek színesítik.

A déli szünetben megkoszorúzzuk Romhányi professzor templom mellett elhelyezett emléktábláját, és a szári közösség egy kiadós ebédet is kínál a találkozó résztvevőinek. E találkozók egyúttal jó lehetőséget biztosítanak arra is, hogy az immár kis közösségé formálódó törzsrésztvevők beszél-

gessenek egymással, az idősebb korosztályhoz tartozó pécsi eredetű hallgatóság pedig emlékezzen kedves és tisztelt mesterünk előadásaira, karizmatikus egyéniségére. Külön hangsúlyozandó, hogy gyakorlatilag mindig új előadók és hallgatók csatlakoznak ezekhez a találkozókhoz, utóbbiak főleg azóta, hogy az Orvosok Lapja előre közli a találkozóról szóló információt.

Dr. Matolcsy András

Dr. Udvardy György

Az idei, 17. Orvostalálkozó programjáról érdemes részletesebben is írni. Kellermayer professzor rövid bevezető előadásában *(„Titkok bizonyossága a tudomány csúcsa”)* tudományelméleti fejtegetésekben foglalkozott a legalapvetőbb tudományos és hitbeli ismeretelméleti kérdésekkel. Udvardy György pécsi megyéspüspök az emberi egészség és megváltás kapcsolatairól beszélt kiváló előadásában *(„Egészség, ember, megváltás”).* Derényi Gábor főorvos Romhányi professzorral kapcsolatos személyes emlékeit idéző előadását követően egy, a professzorral folytatott beszélgetést tartalmazó filmet mutatott be, ami főleg azok számára volt izgalmas, akik őt személyesen ismerték és előadásait hallgathatták (*„Az igaz példa”).* Szelényi Zoltán professzor a reformáció jubileuma jegyében ismertette röviden Bach János Sebestyén úgynevezett lutheránus miséivel kapcsolatos ismereteket két zenei illusztrációval alátámasztva.

Dr. Csókay András

A délutáni előadásokat részben pécsi, részben Pécsről elszármazott orvosprofesszorok tartották, valamint egy nem-pécsi idegsebész főorvos. Matolcsy András budapesti professzor (közvetve Romhányi-tanítvány): *„A patológia oktatásának kihívásai a 21. században – Romhányi professzor nyomdokában”* címmel tartott lendületes előadást. A következő, Pécsről elszármazott professzor, Kerpel-Fronius Sándor egy igen bonyolult és fontos etikai kérdéskört tárgyalt előadásában: *„Klinikai vizsgálócsoportokban együttműködő nem-orvos képzettségű kutatók etikai felelőssége”.* Ugyancsak jelentős orvosi és általános etikai téma került terítékre Pintér András gyermeksebész professzor előadásában *„Hippocrates vagy Taigetos: etikai dilemmák az újszülöttsebészetben”* címmel. Végül, de nem utolsó sorban – valójában a délutáni szekció második előadójaként – Csókay András osztályvezető, idegsebész főorvos a frissen elhalt embereken végezhető mikrosebészeti „gyakorlás” jelentőségéről és nehézségeiről beszélt igen meggyőző és karizmatikus erővel (*„Idegsebészet és hétköznapi misztika”).*

Dr. Tóth Pál fotója Romhányi Györgyről

A szári Romhányi Orvosnapok hazánkban – de a határon túli régiókkal való összevetésben is – egyedülálló rendezvénysorozatnak számít azáltal, hogy most már közel két évtized óta évi rendszerességgel összehoz olyan orvos, művész, tanár és teológus előadókat, akik nemcsak szigorúan vett orvosszakmai kérdésekkel foglalkoznak a nem-orvosi képzettségű hallgatóságnak is az épülésére, hanem a mai túl-szekularizált világunkban lelki és etikai fogózkodókat is kínálnak. A találkozók szellemisége és az ott jelenlévő 100-120 hallgató folyamatos érdeklődése, valamint a személyes kontaktusokat is kínáló jellege várhatóan hosszabb távon a jelenlegi magas szinten folytatódni fog. Köszönet a találkozók ötletadójának, Kellermayer professzornak, minden szervezőnek és a helyszínt biztosító vendéglátóknak a találkozó eddigi magas szakmai színvonaláért és a lelket megújító hatásáért.

Szelényi Zoltán

Fotó: vitéz Vadász István

Dr. Lissák Kálmán

Dr. Mansfeld Géza

Dr. Méhes Károly

Legjobb diákjaink

Intézetünk több évtizedes hagyományát folytatva, 2017. május 16-án köszöntöttük az évközi írásbeli tesztek összesítése alapján legjobb eredményt elért hallgatóinkat. A több, mint 700, első évfolyamra beiratkozott hallgatónk közül a legjobb teljesítményt nyújtó diákjaink a dékáni vezetés könyvjutalmában is részesültek. Újdonság, hogy az általános orvos és fogász szakos hallgatók képzése külön zajlik, ennek megfelelően az egyes szakok legjobbjait külön hirdetjük.

A 2016/2017-es tanév legjobbjai:

Molekuláris sejtbiológia tárgy, általános orvos szak:

1. helyezett: Stankovics Levente (a molekuláris sejtbiológia tantárgy legjobbja)
2. helyezett: Faragó Eszter
3. helyezett: Szélig Bence
4. helyezett: Baksai Dániel
5. helyezett: Rohonczi Mirtill

Fogász szak:

1. helyezett: Sörnyei Flóra

Molecular Cell Biology, általános orvos szak:

1. helyezett: Mochimaru Riho (Best performance in Molecular Cell Biology, egyben a Tigyi András emlékplakett kitüntetettje, 95 % feletti teljesítménnyel)
2. helyezett: Lee Jihyun
3. helyezett: Meguro Keito

Fogász szak:

1. helyezett: Sahraeijahromi Arian

Molekulare Zellbiologie, általános orvos szak:

1. helyezett: Hendreich Elisa (Jahrgangsbiologe im Bereich der Molekularen Zellbiologie)
2. helyezett: Swensson Amrei Magdalena

Összeállította: Dr. Bátor Judit

A csoportképen (balról jobbra): Mochimaru Riho, Lee Jihyun, Sörnyei Flóra, Szélig Bence, Baksai Dániel, Swensson Amrei Magdalena, Hendreich Elisa, Rohonczi Mirtill, Stankovics Levente, Faragó Eszter

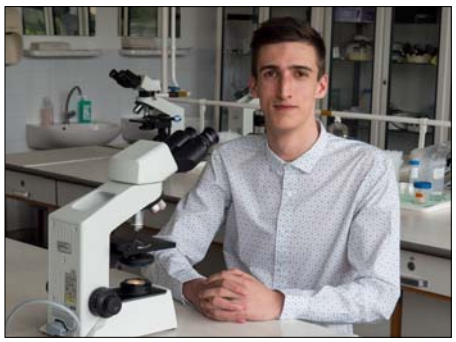

Stankovics Levente

Mochimaru Riho

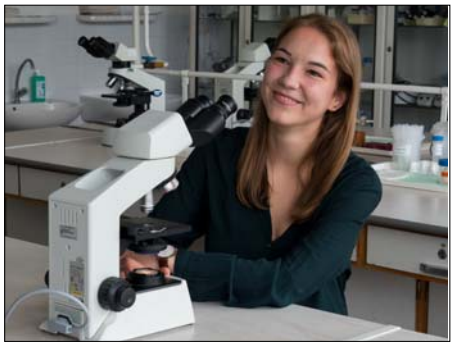

Hendreich Elisa

Sahraeijahromi Arian

Sörnyei Flóra

Zrínyi emlékünnepség

2017. szeptember 9.

Tisztelt Egybegyűltek!

Zrínyi Miklós bánra jöttünk emlékezni, a szigetvári vár hősi védelmére, és a tragikus, felemelő végre, a kirohanásra. Lelket megrázó, szívet szorító pillanat a végső, nagyhírű festők, írók örökítették meg a Sors végzetes beteljesülését. Még sincs senki, aki

csak meg is közelítette volna a dédunoka, gróf Zrínyi Miklós, az eszéki híd felégetője, a török megszállta Pécs ostromlója írta sorokat, a ritmusba szőtt szóképek áradását. Ma és holnap korabeli ruhába öltözött hagyományőrzők újra játsszák, átélik az ostromot. Sokkal több ez játéknál, közelebb van a mágiához. Felidézni, még ha szimbolikusan is a 451 éves életáldozatot, részesedni, ha rövid időre is, ha visszafordíthatóan is, a kirohanás és az elbukás megrendítő élményének. Jóval kevesebbeket érdekel, ami előtte volt: halkabb az énekese, lantosa, piktorának ecsetvonási kevésbé nagy ívűek, tompábbak, ha vannak egyáltalán a színek. A vár ostromra való felkészítése, a jobbágyok izzadtsága, a felderítés, az előre gondolkodás, az élelem begyűjtése. Az esélyek latolgatása, és a kételyekkel való megküzdés, igen a kételyek gyötrelmei. Az is erősítésre szorul, melyben nincs kétség: Istenbe, hazába vetett hit – akkor is, ha néha úgy tűnik: ez is, az is elfeledkezik rólunk. Ahol hit nincs, ott a semmi ásít. Nem tudás ez, más: több, is kevesebb is annál, de legfőképpen más valami. Hit az ügyünkben, a köteles kétség elhallgatása szorongattatás idején: mert van az úgy, hogy kettőt egyszerre nem lehet. Ami az igazi vezetőt teszi: a következmények tudata, latra tétele, és a küldetés akár önfeláldozás árán való végig vitele. Játékokban fogalmazva, véresen komolyan gondolva: a pályán végig kell menni. Az ostromra még csak készülve, Zrínyi áll egy gabonaasztag mellett, az országúton – és néz, rebbenetlen pillával, előre: a látóhatáron is túlra. Mit láthat vajon?

Sokat próbált katona, tudja: győzelmet, elbukást egyaránt hozhat az ostrom. A szemhatáron túl folytatódik édes hazája földje, amögött, túl a Lajtán, vagy a Csáktornyából már látható horvát hegyeken túl a császár, akié most Szent István koronája is, s rajta is túl királyok, császárok és a minden herceg, király és császár feletti úr, Jézuskirály. A XVI. század boldog kétségtelensége. Felverik a port a várba tartó szekerek, a bocskoros és a csizmás lábak, a falak közé épp behajtott barmok. A bán nem fatalista – és ha maga az is volna, a vele küzdő századok, ezrekért felelős: ők nem születtek áldozatnak, a haza földjét Isten a magyaroknak nem áldozati oltárul adta.

Mert igen, az ostrom idején, és sokáig – volt, hogy úgy is tűnt, sikerülni fog: hogy eltakarodik a kontyos a falak alól, egy reggel nem lenget lófarkas zászlót a vár körüli mezőn körös-körül. Visszatérhetnek a földekre, dolgozni, a házakba, asszonyainkhoz, a tűzhelyhez, amikor egy nagy ám végül diadalmas csatára, várvédelemre emlékszünk – egyszer-egyszer lódítva is, engedve a bennünk rejtőző Háry Jánosnak. Tizennégy éve, 1552-ben Dobó Istvánnak sikerült Eger várában – miért ne sikerülne most?

Hányszor merült fel később is, a „miért ne sikerülne, most”? Száz éve, 1917 a közeli győzelem érzetének éve volt. Oroszország szörnyű szorítása februárban felengedett, fellélegzett a Kárpátok, az ősz pedig elhozta a békét keleten. A lázadások rengette, szörnyű veszteségeket szenvedett francia hadsereg szétesőben volt, Románia békét kért és kapott. Bukarest már 1916 decemberében a központi hatalmak kezén volt. Az Isonzó-front, a már olasz kézre került, véráztatta Doberdo és megannyi más magaslat, a hősi halál helyeként majd minden magyar családot érintett, két év után véres csoda helye lett. A korban hitszegőnek titulált Olaszország elleni háborúban Caporettonál, amit most szlovénül Kobaridnak hívnak, de az osztrák térképeken Karfreit, csapataink áttörtek, az olasz front összeomlott és a világháborúban addig soha nem látott mértékű fejvesztett menekülés a győzelmes béke ígéretét hozta. Az összeomlás súlyát Hemingway regénye, a Búcsú a fegyverektől mutatja. Úgy nézett ki, sikerül: hazajöhet a szegedi, marosvásárhelyi, pécsi, temesvári vagy pesti baka, tisztes békét remélhet itt a Monarchia.

1566 szeptemberében Szigetvár is joggal remélhette: Szent Kászim napjáig megtartják a várat, s akkor a török elvonul. Még nagyobb lett volna a reményük, ha tudják, amit mi, utódok ismerünk: Nagy Szulejmán, a Világhódító halálán van.

Az olaszok száz kilométerrel hátrább, a Piavénál, Velence előtt kapaszkodtak meg 1917 novemberében, a sebtében átdobott francia és angol csapatokkal, és a saját erő kíméletlen fegyelmezésével stabilizálták a helyzetüket. Idén nyáron itt, a Piavetől 15 kmre lévő Punta Sabioniban sátraztam, évtizedes szokásom szerint. Innen úgy lehet érkezni Velencébe, ahogy Thomas Mann szerint is kell: hajóval, a San Marco felől. A lagúnák, dózse és Casanova városa mára elviselhetetlenül zsúfolt, esély sincs a csöndes, lassú sétára, forgolódó nézegetésre, rácsodálkozásra, felismerésre. Díszletváros lett, akár Párizs és London, ahol a turisták leginkább egymást nézik és önmagukat fényképezik. Bicikliztem hát inkább a lagúnák közti séta helyett a félsziget kies nagyon olasz utcáin, s a tengerparton. Most figyeltem fel először az eldugott allék, közök utcaneveire. Ilyeneket olvastam: Hermada, Mont San Michele, Carso. De hiszen ezek a mi utcáink, vágott belém a felismerés. A magyar múlt foszló nevei ugyanezek. Doberdo körüli hely mind, csatanevek, amelyeket ismerősök, nagyapáink, dédapáink, a családi, nemzeti kollektív emlékezet történeteiből. Közös múlt – amiből az olasz emlékezet is táplálkozik. Partvédő erődjeikből az idén új múzeumot avattak, pedig 1917 nekik nem valami nagy dicsőség. A kitartás – amit olasz erényként csak módjával emlegetnek – meghozta gyümölcsét. Most láttam először olasz zászlót az

egyszerű házakon, kertekben is – különösebb ok nélkül: ahogy az egyébként az USA-ban máig természetes. Mintha ébredőben lennének. Mintha elegük lenne, hogy például Bologna belvárosa, mint Párizs némely kerülete Timbuktura hasonlít, miközben Timbuktu egyáltalán nem hasonlít sem Párizsra sem Bolognára. El lehetne tanulni ezt a zászlódolgot, az olasznak lenni büszkeség érzést. Ahogy a szlovénektől, az évszázadokon keresztül Santa Lucianak hívott Isonzo (nekik Soca) menti faluban – ma Most na Soci – a vasárnapi misére igyekvő fiatalok szép számát. Hemingway ide tette regénye helyszínét, ez romantikusabb volt…

Mi, magyarok, úgy tűnik, a kelleténél jobban vonzódunk a nagy bukások ünnepeihez, a szomszédjainknál mindenképpen jobban. Hasonlítunk ebben is az írekhez: vereségben verhetetlenek vagyunk. Minden emlékezet, a történeti is, szelektív – ez a memória sajátja. A tiszta lelkiismeret: egyéné, nemzeté, a rossz memória ajándéka.

Kérdezhetik, jó, de mi köze ennek Szigetvárhoz, Zrínyi Miklóshoz. Annyi biztosan van, mint a most musicalbe kényszerített kackiás bajszú mikrofonbarát hősnek. Aki jól komponált, kemény dallamok hátán, ziháló tánckar előtt ront a törökre, hogy a füstölgő romokon üzenjen nekünk, kései utódoknak. Operába illő vég operett köntösben, a korszellem gúnyájában. Örüljünk legalább, hogy politikailag alig korrekt. Hogy védekezzünk a kor áfiuma ellen? Tanítsuk többet a Szigeti veszedelmet, 1914-18-at? Még többet 1919-et és Trianont? Ne többet: jobbat. Átélhetőbbet, átadhatóbbat. A közvetlen cél az legyen, hogy találjon Zrínyi Miklós, Szigetvár védelme, és a többi sikeres, és sikertelen védelem egyaránt helyet a szívünkben. Mindenki, akinek fontos, alkosson egy saját, külön bejáratú Zrínyi Miklóst. Ezekből áll majd össze a nemzet közös Zrínyi-képe, hasonlatosan az Ország Kenyere gyönyörű, felemelő képzetéhez.

A történelem azé, aki megműveli, a múlt azé, aki teleírja. Azt mondják, a történész olyanra is képes, amire – bocsánat a blaszfémiáért – az Úr is alig: azt változtatja meg, ami már megtörtént, visszafelé is hatékony.

A prágai várban, a Lobkowitz palotában láttam a falon Jan Thomas, a flamand barokk festő Zrínyi-olajképét, amely minden magyar irodalomkönyvet illusztrál. Az angol (és cseh) szövegből kiderült, hogy Nicholas Zrini, a török elleni küzdelem nagy horvát hőse néz fürkészve a jövőbe, rőt dolmányban, bajszosan. Kedvem lett volna kiegészíteni, hogy olyan szórakozott volt, hogy nemzeti identitását feledve véletlenül magyarul írta meg a Szigeti veszedelmet.

Miként tudnánk ezt és ezernyi hasonló fél vagy épp negyedigazság társát kiegészíteni? Ne áltassuk magunkat, mi sem vagyunk, voltunk angyalok, a pártatlan történelemszemlélet nem jár trikolorban. A történelem, a nagy tanítómester ugyanis tetszik, nem tetszik, azé, aki megműveli, a múlt azé, aki tiszta fejjel és szívvel írja meg, és nem azé, aki éppen hangosabb. Igazat kell mondanunk, de azt előbb meg kell írnunk, és olvasható, látható módon bemutatni. Rossz hírem van: a magyar világnyelv: mindkét Zrínyi latinja legyen intő példa erre is. A teljes igazság: történelemben, orvoslásban egyaránt részigazságokból áll össze. Példánkban valószínűleg az egyes népek megtisztult részigazságaiból. Nem a nemzeteket kell egybegyúrni – még az európaiakat sem – hanem az igazságra és a jóra való vágyat fuzionálni. Az igazakra pedig egyenként, külön-külön is kell emlékeznünk: ahogy tesszük ma is, itt is: Zrínyi Miklósra és a vele, utána, értünk hullt többi hősre emlékezve.

Prof. Molnár F Tamás PhD, DSc, MA(Hist)

„Ha nem jön a bomba, akkor biztosan nem azzá válok, aki ma vagyok” – *portrébeszélgetés dr. Kellermayer Miklóssal, a Laboratóriumi Medicina Intézet emeritus professzorával*

Nem nehéz elképzelnem, milyen robbanékony volt fiatalon, hisz most is lendületesen, délcegen áll fel az íróasztala mögül. Komoly sportolói múltja, szilárd akaratereje tükröződik a tartásában, a tekintetében, de még a beszédstílusában is. Meggyőzően, szuggesztíven fonja a mondatokat, magára vonva a figyelmet az első pillanattól. A retorika tanára is lehetne. Tudják ezt róla itthon és a határokon túl is, mert közéleti szereplőként legalább olyan ismert, mint az élő sejt kutatójaként. Közel három órás beszélgetésünk alatt próbáltam megfejteni a titkát, miben rejlik az ereje, honnan táplálkozik a hite, a szenvedélyessége, az elkötelezettsége, mindent elsöprő energikussága. Nyíltsága sokat segített abban, hogy kissé közelebb kerülhessek a „Kellermayer-jelenséghez”.

– Már a kézfogása is sokat elárul arról, miként állhatott helyt fiatalon a gerelyhajító versenyeken, hogyan lett Önből országos bajnok.

– A gerelyhajításnál a legfontosabb a robbanékonyság, ezt az adottságunkat azonban hamar elveszítjük, így ezt a sportágat kénytelenek korán abbahagyni a művelői. Nagy nosztalgiával emlékszem azokra az időkre, amikor még versenyezhettem. Éppen hatvanéves voltam, amikor a 12 unokámból heten átúszták a Balatont, és vágyakozón engem is erre biztattak. Sikerült a

megmérettetés, mégpedig nagyon emlékezetesen. Ők korábban átértek, majd amikor én is megérkeztem, olyan ovációval fogadtak, mintha egy sztár jött volna *(meghatottan mosolyog – a szerk.)*. Akkor ígéretet tettem nekik arra, hogy tíz év múlva újra átúszom. Sikerült. Jelenleg 77 éves vagyok, azt azonban még nem tudom, hogy nyolcvan évesen ismét megteszem-e.

– Ma is rendszeresen sportol?

– Amíg el nem szakadt az Achilles-inam, addig minden nap futottam, és együtt fociztam a gyerekekkel. Jelenleg inkább úszom, és a víz alatt gimnasztikázom. Figyelek magamra.

Az Élet című könyvem elején arról írok, hogy nekem valójában nem lenne szabad élnem. Orvosi szempontból legalábbis. Ötéves voltam, amikor a háború Magyarországra ért és a front átvonult, vidéken éltünk akkor. Tuberkulotikus hashártyagyulladást kaptam, amibe illett volna belehalnom, ám mégsem így történt. Ezután kissé nehezen indult be a fejlődésem. Mindez Révfülöpön történt, ahol édesapámnak nagy szőlője volt és finom borai. A körzeti orvos előírta a szüleimnek, hogy naponta legalább egy deciliter bort adjanak nekem. A bornak az egészséggel való összefüggését később tanulmányoztam. A bor valódi csoda, olyan anyagokat tartalmaz, amelyekre az embernek szüksége van. Az édesapám bora és az édesanyám szeretete mentett meg engem.

– Nyilatkozta többször is, hogy a halál közelsége tette Önt hívő emberré, egyben formálta küldetéstudatát.

– Igen, bár az orvosi küldetéstudat édesanyámtól eredeztethető. Ő 1909-ben született, és orvos szeretett volna lenni, nagyon okos asszony volt. Aztán ez nem teljesülhetett, jött az első világháború, és megszülettünk mi is, hárman. Valamiért azt gondolta, hogy én leszek, aki ezt a vágyát beteljesíti.

Gimnáziumba Tapolcára jártam, ami azért volt meghatározó számomra, mert ott lettem megszállott atléta, edzőmnek, dr. Papp Pálnak köszönhetően. A negyedik osztályt azonban már a híres budapesti Petőfi Sándor Gimnáziumban végeztem, és ugyan nem volt egyszerű feladat, de sikerült beágyazódnom a fővárosi közegbe is. A váltásnak az volt az oka, hogy a bátyámat korábban már felvették a Testnevelési Főiskolára Budapesten, és az édesapám azt gondolta, ha én is ott leszek egyetemista, akkor anyagilag könnyebb lesz az ellátásunk. Jól tanultam, gerelyhajító bajnok is voltam, ám mindennek ellenére nem vettek fel az egyetemre, egy beteg lelkű révfülöpi párttitkár miatt, aki levelet írt ennek megakadályozására. Édesapám kulák volt, és klerikális szemlélete miatt támadta őt. Akkor nagyon összetörtem, ám jött a megmentőm, a leendő feleségem, akivel abban az időben ismerkedtünk meg, és örök hűséget fogadtunk egymásnak. Azóta mindenünk közös, ahogy a Szentírásban is írva van: „A kettő eggyé lesz.”

– Miért Révfülöpön telt a kisgyermekkora, ha Budapesten született?

– Édesapámnak egy nagyon jól menő kis vendéglője volt Budapesten, vendéglős mesterként dolgozott. Vásárolt egy nagy szőlőt Révfülöpön, és épített egy nagy pincét is hozzá, mondván, hogy majd innen viszi fel a borokat a vendéglőbe. A bombatámadáskor azonban az egyik legnagyobb bomba a mi vendéglőnkre és a házunkra esett, és csak egy gödör maradt a helyükön. Az volt a szerencsénk, hogy akkor épp nem tartózkodtunk ott. Ezután úgy döntöttünk, hogy életformát váltunk, és elkezdünk gazdálkodni Révfülöpön. A háború után ez nem is tűnt rossz ötletnek, mert ismét beindult az élet, és édesapám elvégzett különböző gazdatanfolyamokat, ám jött a Rákosi-rendszer és a kuláklista. Szinte éheztünk. A bátyámmal alig vártuk, hogy elinduljon a szeptemberi iskolakezdés, és a kollégista lét Tapolcán, mert egész nyáron a szőlőt kapáltuk és permeteztük a bazaltos, köves talajon, ami nagyon kemény munka volt. Ennek azért volt előnye is, hisz megerősödtünk tőle.

– Akkoriban már megszületett a leánytestvérük is?

– Igen, gyorsan jöttünk egymás után. Sajnos, ő eléggé beteges volt, így minket, fiúkat fogtak keményen a szüleink. De nem bánom, sőt, szerintem a mezőgazdasági pálya is megfelelt volna nekem. A három gyermekünk közül a legkisebbet, Richárd fiamat ösztökéltem is ez irányban, meg is próbálta, ám rájött, hogy büdös a trágya, ezért inkább orvosnak állt *(mosolyog – a szerk.)*.

– Nagyon szépen beszél a fiatalkori emlékeiről, holott komoly fizikai és lelki kiképzést is kaptak.

– A leghálásabb annak a bombának vagyok, ami elvitte a házunkat *(homályos tekintettel felnevet – a szerk.)*. Ha ez nem történik meg, akkor biztosan nem azzá válok, ami ma vagyok. Ez a szigor, ez a hajnaltól késő estig tartó kemény munka olyan nevelő hatású, amit nem lehet mással pótolni, talán csak a jól irányított sporttal. Napi két-három órát minden gyermeknek versenyszerű sportolással kellene töltenie, mert ezzel tudná lemérni, hogy mennyit fejlődik. Ennek legjobb módja a futás és az atlétika, mert általuk olyan izomcsoportok mozognak, amelyek minden más sporthoz nélkülözhetetlenek. Azért is ezeket részesítem előnyben, mert itt az eredmény objektíven megítélhető. Emellett fontos lenne, hogy a gyerekek részt vegyenek valamilyen csapatsportban is. Elsőrendűen azonban arra kellene rávilágítani, hogy miben rejlik az egyes gyermek lényege. A mai gondolkodásmód gyakran tragédiát szül, mert elmossa a személyiség megismerésének fontosságát. Tizenéves korában minden gyermeknek tudnia kell, hogy van benne valami titok. Enélkül nincs felelősségtudat, és kimarad az életéből az, amit József Attila így fogalmaz: „Én túllépek e mai kocsmán, az értelemig és tovább.” Úgy hiszem, hogy azt a „testnevelést”, amit én a kapálással, a komoly fizikai munkával automatikusan megkaptam, azt ma tudatosan tervezetten sporttal, testedzéssel kell megadnunk a gyermekeinknek.

– Tizenhat évesen – amikor országos bajnok lett gerelyhajításban – az olimpiáról álmodozott, történt azonban egy baleset, izomszakadása lett. Ez a sportkarrierje végét jelentette?

– Akkoriban, amikor országos bajnok lettem, az atlétika nagyon fontos sportág volt az országban. Történt ez 1956-ban. A forradalom után azonban Tapolcán is bezárták az iskolát, hónapokig nem volt tanítás, és a bátyámmal fát vágni jártunk erdészekkel az erdőbe. Úgy vágtam a fát, ahogyan a gerelyt hajítottam. Valójában minden lehetőséget kihasználtam arra, hogy erősítsem az izmaimat. Amikor újra elkezdődött az iskola, kíváncsi voltam, mennyit fejlődtem, és az edzőm jelenléte nélkül nekiálltam nulla fok alatt gerelyt hajítani, holott tudtam, hogy ez tilos. Levetkőztem, és olyan erővel dobtam, hogy egyszer csak azt éreztem, elszakítom az izmaimat. Bevérzett a hátam, leszakadtak a mély izmok a csontomról. Nagyon vakmerő voltam. A gyógyulás után a robbanékonyságom megmaradt ugyan, de a rám jellemző, összeszedett izommunkát később már nem tudtam produkálni. Utánpótlás-válogatott voltam még, Budapesten, a Vasas Sportklubban is edzettem Várszegi Jenő gerelyhajító bajnok irányításával, de éreztem, hogy már nem vagyok a régi.

– A pécsi egyetemre hogyan sikerült felvételt nyernie?

– A feleségem nagybátyja, Horváth Richárd magas rangú római katolikus pap volt, ő segített ebben, és később másban is nekem. De ehhez kellett az, hogy sikeres felvételi vizsgát tegyek. A szóbelin az akkori Biofizika Intézet igazgatója, dr. Ernst Jenő

– akinek a fotóját láthatja a falon – kérdezett, és mivel jól feleltem, odasúgta a társának, hogy engem fel kell venni. Éveken át az egyetem „legjobb tanulója és legjobb sportolója” voltam, ami azért volt nagy szó, mert angolul csak akkor kezdtem tanulni, és a szüleim sem tudtak támogatni.

– Miért nem családorvos vagy sportorvos lett Önből?

– Édesapám nagyon sajnálta, hogy kutató lettem, és nem orvos. Neki a családorvos volt az igazi orvos, és számomra is ez az orvoslás csúcsa. Dr. Romhányi György professzor azonban engem is elvarázsolt, tiszteltem és meg is szerettem őt. Nagyrabecsülésemet próbáltam úgy is kifejezni, hogy a 48-as téren álló, Rétfalvi Sándor által alkotott remek szobrának elkészítésében aktív szerepet vállaltam, és tiszteletére 17 éve orvostalálkozót is szervezek segítőtársaimmal Száron.

– Egy pillanatig sem ágált az ellen, hogy orvos legyen?

– Egyáltalán nem, csak a papi hivatás vetekedhetett volna vele, mert a legmagasztosabbnak a római katolikus papi hivatást tartom. Az anyai nagyanyám nagyon vallásos ember volt. Ám mivel a lányok nagyon tetszettek, ez nem kerülhetett szóba. Az orvosi és a papi hivatás lényege alapjaiban ugyanaz: másokért élni. Alapvetően mindig segítőkész voltam, törődtem a körülöttem élőkkel.

Édesapám félárva volt, gyermekkora mély fájdalommal teli. Édesanyjának nyílt tuberkulózisa volt, négy gyermeket szült, de csak az apám maradt meg közülük. Úgy maradt életben, hogy a szülés után rögtön elválasztották az édesanyjától, hogy legalább őt ne fertőzze meg. Három évesen aztán tanúja volt anyukája halálának, aki akkor mindössze 29 éves volt. Ha végiggondolom, ez a történet is hozzásegített ahhoz, hogy orvos legyek. Nagyon sokat küzdöttem azért, hogy ezt elérjem, a budapesti felvételin is a legjobb 15 között voltam, ezért is sújtott le annyira, hogy oda nem vettek fel.

– Mi volt az oka annak, hogy négy év után eljött Romhányi professzortól?

– Idealizáltam őt, és orvostanhallgatóként másként láttam, mint amilyen közvetlen közelről volt. Nem volt egyszerű mellette dolgozni. Amiben én gondolkodtam akkor, azt úgy véltem, hogy dr. Jobst Kázmér professzor mellett jobban megvalósíthatom, bár attól a megfigyeléstől, amit korai kutatóként tettem, ő is vissza akart tartani. Belekerültem ugyanis egy olyan csoportba, amelynek tagjai azt hirdették, hogy nem jó az, ahogyan az élővilágról gondolkodunk. Dr. Ernst Jenő professzorral együtt – aki magányosan élt, és nagyon érdekes személyiség volt – én is szembekerültem a fő áramú tudománnyal.

A mi álláspontunk szerint az élő sejtben a víz nem csak „oldószer”, nem olyan általános közeg, mint a kémcsőben, ahol a kémiai reakciók szabadon zajlanak. Az élő sejtben is kémiai reakciók zajlanak, de a víz itt szerkezeti elemként is viselkedik. Az agyunk nyolcvan százaléka víz, és elektromos jelek milliárdjai rohannak benne. A vízben pedig – így tanítjuk – a sók oldódnak, elektrolitot hoznak létre, ami rendkívül jól vezeti az áramot. Minden kisülne, ha az összes víz az agyunkban szabad elektrolit lenne, ha a vízmolekulák jelentős hányada nem szerkezeti elemként viselkedne, és nem válna „szigetelővé”. A sejteken belüli és a sejtek felszínén lévő víz szabad állapotát feltételező elméletkavalkád tehát kudarcot vall. A gyógyszeripar és a gyors siker érdekében azonban egyelőre még nem az igazság a nyerő. Az élettudomány rossz irányba megy, és ezt nem akarják belátni.

– Hogyan tudott itt kutatni és maradni, ha ellentmondások vették körül?

– Ahhoz egy szintet el kell érni, hogy érdemes legyen valakit először elhallgattatni, aztán támadni. Én alanya voltam mindkettőnek. De nem roppantam bele, éppen ellenkezőleg, megerősödtem. Segített ebben a családom, a csodás feleségem, mellettem álltak a tanítványaim, no meg József Attila, aki a legnagyobb támaszom, a legkrisztusibb költő, akit nem értettek, nem szerettek, holott ő szeretettel volt mindenki iránt. A szeretetéhségbe halt bele. A mondatai számomra olyanok, akár a Szentírás. Amikor rájöttem, hogy számomra a Himnuszt gerelyhajító bajnokként már nem énekelhetik el, akkor úgy döntöttem, hogy a tudományban leszek világbajnok úgy, hogy ezzel senkit sem bántok. Amikor a kísérleteink alapján rádöbbentem, hogy a DNS nem fürdik az élő sejt magján belül egy olyan szabad elektrolit oldatban, mint ami az élő sejtekre általánosan elfogadott, és amit tényként tanítunk a fiataloknak, válaszút elé kerültem: kitartok amellett, amit látok, vagy fújom én is a „fő áramú” tudomány trombitáját.

Én a sejtmag, az élő sejtek magjának kutatója vagyok. Kezdetben a nyiroksejteket, a kis limfociták magjait vizsgáltuk – amik a vérben keringenek és a nyirokcsomókban, a lépben vannak „otthon”, egyben immunrendszerünk őrei is – ezek úgy néznek ki, mintha csak magjuk lenne, és a magokban nem lenne magvacska (nucleolus). A kísérleteink azt mutatták, hogy ha a festett kenetekben, a fénymikroszkópban nem is látszik, azért van kiformált magvacska a kis limfociták magjában. Ekkorra már elkapott a kutatás őrülete. Csak néhány évvel voltam az orvosi egyetem elvégzése után, és nem foglalkoztam azzal, ki, miként finanszírozza majd az elgondolásaimat, és ezáltal milyen életszínvonalat tudok biztosítani a családomnak. Feleségem sem keresett sokat, tanítónőként dolgozott. Két gyermekünk már a medikus éveim alatt megszületett. Amikor a hónap végére elfogyott a pénzünk, mindig csak azt mondogattuk, sebaj, megyünk Somogyfajszra. Oda ugyanis többször hirdettek körzeti orvosi állást az Orvosi Hetilapban.

1970 nyarán találkoztam dr. Hidvégi Egonnal, a kiváló biokémikussal, akihez később szoros barátság is fűzött. Ő említette, hogy szerveznek Balatonszéplakon egy workshopot a sejtmagok különös kis szervecskéjéről, a magvacskáról, ahova mindenkit meghívnak, aki ezt a területet kutatja, még Amerikából is. Ez a szocialista táborban igen nagy dolognak számított. Mivel akkoriban senki nem volt az országban, aki ezzel a témával foglalkozott, ezért Hidvégi javasolta, hogy készítsek absztraktot, és elintézte azt is, hogy legyen néhány perces hozzászólásom. Az angol tudásom akkoriban még nagyon gyatra volt, magántanárhoz jártam, vele állítottuk össze az absztraktot is. Miután ezt elküldtem Párizsba, az ottani szakemberek úgy döntöttek, hogy ne két-három perces felszólalást, hanem húsz perces referáló előadást tartsak. Rengeteget készültem rá, ám arra nem számítottam, hogy a végén szenvedélyesen hozzá is szólnak. Harris Busch, aki akkoriban Houstonban „tudományos király” volt, és ezzel a témával foglalkozott, elhívott Amerikába. Egy évet töltöttem ott, majd hazajöttem, mivel a feleségem és a három gyermekem itthon maradtak. A kinti tartózkodásom alatt három elsőszerzős, és három társszerzős dolgozatom született.

Érdekes tapasztalat, hogy abban a hatalmas kutatóintézetben nagyobb diktatúra volt, mint itthon. Minden második szombaton beszámolóra köteleztek minket, és háromhavonta dolgozatot kellett írnunk. A bejáratnál naponta le kellett jelentkeznünk, mert jelenléti naplót vezettek.

Megjegyzem, hogy a kandidatúrámat már a kiutazásom előtt megírtam, nehogy szó érje a ház elejét. Részt vettem az első kétdimenziós elektroforézis kimunkálásában is – ami a fehérjekutatás alapmódszertana ma is – bár akkor mi rosszat csináltunk, három évvel később Border Coloradóban született meg a jó techni-

ka, amire épül a proteomika. Akkor úgy tűnt, hogy a fehérjeanalitika gyorsabban halad a génanalitikánál, ám a DNS-kutatás később „beelőzött", mivel technikailag könnyebb volt vizsgálni. Az 1980-as években aztán elutaztam még egyszer Amerikába, akkor már a makromolekulák és a vízstruktúrák közti kapcsolatot kutattam.

Ma még mindig szűz területnek számít az, amire egész kutatói pályám alatt fókuszáltam: a víz és az anorganikus elemek szerepe a génszabályozásban. Ennek lényege, hogy van egy fehérjerendszer, a lazán kötött „loosely bound" magfehérjék, amelyek az ionmiliőt szabályozzák. „Ion-zsilipnek" („ion-sluice") neveztem el ezt a rendszert. Volt egy amerikai könyvkiadóval szerződésem arra, hogy ezt meg is írom, de végül elmaradt, több okból. Mindazonáltal a víz és anorganikus elemek a génszabályozásban témakörében közölt új felfedezéseink mellett más lényeges megfigyeléseket is tettünk. A világon elsőként mi láttuk a sejthálózatot, a „detergensrezisztens citoszkeletont" is. Az erről szóló írást beküldtük a Naturenek, de nem közölték, azt ajánlották, hogy speciális sejtbiológiai folyóiratban jelentessük meg.

Azt is mi bizonyítottuk, hogy a kálium nem oldva van az élő sejtben, és nem kizárólag a membrán tartja bent. Ezt már jó helyen, a Proceedings of the National Academy of Sciences-ben sikerült közölnünk. Sokan idézik, de áttörés még mindig nincs, tehát az életemben nagy valószínűséggel nem kapom meg azt az elismerést, amit ezek a felfedezések jelentenek. De már nem nyüzsgök ezen a területen, áthangoltam magam a tudomány és az istenhit kapcsolatának, valamint az emberiség betegségének, élővilág-ellenességének mélyebb vizsgálatára.

– Oktatási rektorhelyettesként több újdonságot is bevezetett.

– Igen, egy új tantárgy, a klinikai biokémia kimunkálásában vettem részt, amit aztán oktattam is, és mi indítottuk el a kreditpontos, szabadon választott blokkokat is. Emellett – Magyarországon elsőkként, dr. Kopp Máriáékat is megelőzve – bevezettük a magatartástudományi intézet fogalmát, továbbá nevünkhöz fűződik a Szívcentrum létrehozása.

– Kidolgozott egy „Igazság az élő sejtről" elnevezésű kurzust is.

– Ennek immár 25 éve, azóta minden évben meghirdetjük ezt a tantárgyat, változó számban, 30-80 diák veszi fel. Közel nyolcszáz dolgozat született a tollukból, itt őrzöm őket a szekrényemben. Elsőtől fogva az volt a szabály, hogy négy oldalt kell írnia mindenkinek arról, amiről szeretne. Sokat tanulok a tanítványaimtól, mert csodás írásművek születnek.

A természet és az orvoslás iránti alázatról szól ez a kurzus, arra oktatja a hallgatókat. Csak egy példa: a coli bacillus húsz perc alatt duplikálja önmagát, ezalatt nagyjából 1300 fehérjét termel, amiből mi egyet sem tudunk előállítani szintetikus peptidgyárainkban. Meg kell tehát hajolnunk a természet csodái előtt.

– Jó ideje közéleti szereplőként is ismeri az ország, sőt, az egész Kárpát-medence.

– A Magyar Egészségtudományi Társaság elnöke vagyok, és valóban sokat járok előadni mindenfelé, szabadegyetemként. Ez a forma nálam másként értelmeződik, mint a köztudatban, azt jelenti, hogy az igazság szabaddá tesz, avagy szabaddá válok az igazság hirdetésére.

– Miért fontos Önnek ez a prófétaság?

– Ha fuldoklót látunk, és nem ugrunk be érte a vízbe, az cserben hagyásnak minősül. Mivel úgy érzékelem, hogy nagy a baj velünk, ezért muszáj felemelnem a hangom. A próféta szerep felvállalása összefüggésben lehet azzal, hogy az élő sejt kutatásában megtört a lendületem, valamint kapcsolatban van a rendszerváltással is. Ami az utóbbit illeti, megdöbbenten vettem tudomásul, hogy nem ujjongtunk, amikor az utolsó megszálló katona elhagyta az országot. Nem tudtuk élvezni a szabadságot. Gyerekellenesek lettünk és magzatgyilkosok, közel hétmillió magzat gyilkosai 50 év alatt, ami őrületes szám. Azt tapasztalom, hogy az iskolarendszerekben is zavaró elemekként hatnak a gyerekek.

Szembesültem tehát népünk betegségével, és erről beszélnem kellett, beszélnem kell. Olyan emberek közé kerültem, mint Bíró László katolikus püspök, Hegedűs Lóránt református püspök, Balczó András olimpiai bajnok, Jobbágyi Gábor jogászprofesszor, vagy Fekete Gyula író. Én a tudomány oldaláról közelítettem a nemzeti betegségünk okához. Rájöttem, hogy az önmagunkról alkotott tudatzavar az elsődleges ok, ami életellenessé tette az embereket.

Harcos nemzetmentő és gyógyító szeretnék lenni, aki azt mondja, hogy új világrend előtt állunk, ami a gyógyításé, mert a kizsákmányolásé már nem folytatható. Gondolataimat három könyvben összegzem: „Az Élet" már megjelent, „Az Út" a gondolataimban összeállt, „Az Igazság" című kötettel pedig most birkózom.

– Gyógyító lett tehát – megvalósítva szülei álmát –– ha nem is a szó klinikusi értelmében.

– Valóban, gyógyító orvossá váltam, és ennek nagyon örülök, mert ez szép és nemes feladat.

– Három gyermeke van, akikről nagy büszkeséggel beszél. A lánya, Kellermayer Kinga angol-történelem szakos tanár, két fia pedig orvos. Ifjabb dr. Kellermayer Miklós a Semmelweis Egyetem Biofizikai és Sugárbiológiai Intézetének vezető professzora, dr. Kellermayer Richárd pedig Houstonban gyermekgyógyász, associate professor a nagy hírű Baylor College of Medicine-ben.

– Azért is vagyok büszke rájuk, mert különlegesen jó emberek. Sokat küzdöttünk azért, hogy Richárd fiunk ne hagyja el a hazáját. Ő Amerikában tette le a vizsgáit, a gyermekgyógyászit, a gasztroenterológusit és a genetikusit is, intézetigazgató lesz, és a „full-time professzorság" is kecsegtet számára. Arra kértem, amikor másodszor is kiment Amerikába, hogy kezdjen el románul tanulni, mert ahány évet Houstonban professzor, annyi évet kell Marosvásárhelyen is töltenie. Úgy vélem, hogy magyarként ez szép tett lenne.

Arra neveltük őket, hogy a tudás alázat és csodálkozás. A feleségemmel nagyon mélyen éljük meg a magyarságunkat, pedig miattam dupla német neve lett a családunknak *(mosolyog – a szerk.)*. Amikor a gyerekek kicsik voltak, minden nyáron elvittük őket a Felvidékre, valamely vár romjaihoz. Évközben pedig elolvastuk, milyen legendák, történetek kötődnek hozzájuk. Az a csodálatos ezekben, hogy a romjaikban is monumentálisak. Elgondolkodtató, milyen erős nép lehet az, amelyik építette őket. A nemzettudatot így sikerült kialakítanunk a gyermekeinkben. Ma is hobbimnak tekintem a régi várromok felkutatását, és mindannak elolvasását, amit ezekről tudni lehet. Emellett sajnos sok értékes percet töltök a televízió előtt is, főleg a sportműsorokat kedvelem, de ezt rendszeresen meggyónom */ mosolyog – a szerk. /*.

– Nagy családdal büszkélkedhet – hány unokája és dédunokája van?

– Tizenkét unokánk és négy dédunokánk van. Az első unokánk – Kellermayer Zoltán – itt dolgozik az Immunológiai Intézetben, már a PhD-je is megvan, és neki is született már két gyermeke. Hálásak vagyunk értük, és nagyon boldogok velük.

Schweier Rita

E-recept

Ez év november 1-től hazánkban is bevezetésre kerül az egészségügyi ellátás adatainak központi nyilvántartása, és ebből a nyilvántartásból való elérése. Felhőalapú, magas biztonsági fokozatú, informatikai struktúra, vagyis egy olyan kommunikációs tér, amely biztosítja a teljes hazai egészségügyi ágazat számára a rendelkezésre álló adatok egységes kezelését és hatékony elemzését.

Itt a hangsúly az adatok gyors elérésén és elemzésén van: egy hibás diagnózison, feleslegesen rendelt (és alkalmazott) terápián életek múlnak. Minden érintett szolgáltató elsődleges funkciója az adatbetöltés, azonban éppen ennek haszna lesz az adatokhoz való hozzáférés. Mivel a felhőalapú struktúrában szenzitív adatokat tárolnak, így a legmagasabb, 5. fokozatú biztonsági besorolást kapta a rendszer.

A közgondolkodásban ebből általában annyi jelenik meg, hogy az orvosi vények felírása és kiváltása központi nyilvántartása kerül – ez az elektronikus vény, más néven e-recept.

Valóságban az e-recept az úgynevezett Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér (EESZT) egyik – bár igen fontos – része: az EESZT-hez tartozik az e-beutaló, az e-profil, valamint a lakosság számára a direkt önrendelkezés (DÖR). Az EESZT-hez csatlakozás minden államilag finanszírozott egészségügyi szolgáltató számára kötelező. Az EESZT jogi hátterét a *39/2016. (XII. 21.) EMMI rendelet az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térrel kapcsolatos részletes szabályokról* biztosítja.

A rendszer kiépítése után annak tesztelésére egy pilotrendszert működtettek, amiben 11 kórház, 40 gyógyszertár és 50 orvos vett részt. Az ezt értékelő beszámoló szerint mintegy 400 ezer dokumentumot dolgoztak fel, 0 hibaszázalékkal. A rendszerhez ez év szeptember 1-től minden egészségügyi szolgáltató önként csatlakozhat.

A rendszer biztonsági besorolásának megfelelően annak használata e-személyi igazolvány, vagy külföldi állampolgárságú egészségügyi dolgozó esetén külön hardvereszköz (e-token) alkalmazásához kötött. Ennek megfelelően november 1-től orvosoknak, betegadatokat kezelő asszisztenseknek, gyógyszerészeknek és gyógyszertári asszisztenseknek ilyen igazolvánnyal, illetve hardvereszközzel rendelkezniük kell. Minden, betegadatokat kezelő számítógépes munkaállomást fel kell szerelni e-személyi olvasóval, ezeket az Állami Egészségügyi Ellátóközpont (ÁEEK) ingyenesen biztosítja, a járási kormányhivatalokon keresztül. Kivételt képeznek a háziorvosok által működtetett kézigyógyszertárak, ahol e-recept kiállítása szükségtelen.

Az állampolgár adatainak biztonságát a digitális önrendelkezés (DÖR) adja, mindenki az ügyfélkapun keresztül maga határozhatja meg, mely adataihoz nem férhet hozzá egy adott intézmény, osztály, vagy orvos.

A betegnyilvántartó, vényíró és expediáló szoftverek érintetlenek maradnak, az EESZT-hez való csatlakozásukat kell megvalósítani.

A továbbiakban a gyógyszertárak EESZT-hez csatlakozásának lépéseit mutatom be:

A gyógyszertár regisztrációja:

1. A címen meg kell adni a gyógyszertár működési engedélyében szereplő azonosítót, valamint egy kapcsolattartó e-mail címet.
2. Az EESZT erre a címre küld egy linket, ami a gyógyszertár külön felhasználói fiókjának címe. Ide belépve a gyógyszertár adatait kell kitölteni; az országos nyilvántartásban (OGYÉI) szereplő adatok már benne szerepelnek, ezek nem módosíthatók. (Ha ennek ellenére hibás adat szerepelne, úgy a gyógyszertár az OGYÉI felé jelzi, a javítás után a fiókban a módosított adat jelenik meg.)
3. Az így kitöltött nyilatkozatot a gyógyszertár kinyomtatja, és felelős vezetőjének cégszerű aláírásával az ÁEEK (az EESZT működtetője) címére postai úton továbbítja. A dokumentum beérkezéséről a gyógyszertár a kapcsolattartó e-mailcímre visszaigazolást kap.
4. A dokumentum ellenőrzése után az abban megadott jogosult személy (rendszergazda) számára elkészíti a rendszerhez való biztonságos csatlakozáshoz szükséges elektronikus tanúsítványt. Erről a gyógyszertár e-mailcímére az EESZT értesítést küld, ezzel együtt a jogosult személy fenti dokumentumban megadott e-mailcímére a belépéshez szükséges adatokat. Ekkor válik elérhetővé a csatlakozás megvalósításához szükséges műszaki dokumentáció a jogosult személy számára, aki ezek alapján elvégzi a gyógyszertár informatikai rendszerének csatlakoztatását az EESZT-hez.
5. A csatlakoztatás után annak műszaki ellenőrzését egy kiadott keretprogram segítségével el kell végezni. Az ellenőrzés folyamatáról a keretprogram jelentést készít, amit a gyógyszertár az EESZT-n belüli felhasználói fiókjába feltölt. Ezt a jelentést az EESZT megvizsgálja, és hibátlansága esetén kiállítja annak igazolását. Hiba esetén a hibát megjelölve utasítja a gyógyszertárt annak kijavítására.

A gyógyszerkiváltást illetően az EESZT a következő lehetőségeket biztosítja:

- orvosok: gyógyszerrendelés, gyógyszerelési anamnézis (a felíráskor biztosított finanszírozási ellenőrzés még tervezési fázisban van)
- gyógyszerészek: gyógyszerkiadás, expediálási anamnézis
- betegek: kiváltott és ki nem váltott vények, önrendelkezés (DÖR)

A gyógyszerek rendelési adatai az EESZT-ben tárolódnak, amikhez a gyógyszertár is hozzáfér. A kiváltás ugyanúgy, mint eddig, az ország bármelyik gyógyszertárában történhet. Ennek megfelelően **gyógyszerek kiadására** a következő lehetőségek állnak rendelkezésre **november 1-től a gyógyszertárakban:**

- TAJ-szám és személyazonosság együttes igazolása esetén a gyógyszertár kiadási igazolást állít ki, amit a gyógyszer átvételekor a kiváltó aláír. Ezen a módon a beteg a saját gyógyszereit válthatja ki.
- E-személyi igazolvánnyal rendelkező beteg részére a gyógyszertár e-kiadási igazolást állít ki, amit aláírni nem kell.
- Hagyományos OEP-vény: a gyógyszert rendelő orvos a rendelés adatait az EESZT-ben nem rögzíti; ekkor az adatok, valamint a rendelt gyógyszer helyettesítésének rögzítése a gyógyszertár feladata.
- Felírási igazolás: formátumában a mostani orvosi vénnyel egyezik meg, bevezetését 2019-re tervezik.

Expediálás során annak adatai is az EESZT-be kerülnek. A hibás adatok törölhetők, viszont minden tevékenység naplózásra kerül a rendszerben.

Esetleges gyógyszerhiány esetén annak beszerzéséig a gyógyszertárnak lehetősége van a rendelő orvos által kiállított e-receptet lefoglalnia. Az EESZT a foglalást kettő munkanapra en-

gedélyezi; ha nem történik változás (az e-receptet nem váltják ki), kettő munkanap után a rendszer a kérdéses vényt nyitottá (bárhol kiválthatóvá) teszi. A „foglalt” státusz az e-receptről a gyógyszertárban az engedélyezett időn belül is törölhető, pl. a beteg kérésére.

Lekérdezések a gyógyszertárakban:

Adott TAJ-számhoz kapcsolódó, egy éven belüli vényadatok lekérdezésére nyílik lehetőség. Ennek két feltétele van: gyógyszerészi jogkör (gyógyszertári asszisztens csak az aktív vényeket látja), valamint szükséges a beteg jelenléte.

Az e-recept előnyei:

- nemkívánatos események (pl. gyógyszerallergiák) kiszűrése
- lehetőség az azonnali vénykorrekcióra
- tévedések kiszűrése
- kevesebb kiváltási hiba
- csökkenő adminisztráció
- eredményesebb követés gyógyszervisszahívás esetén
- megismerhető gyógyszerelési történet
- egyszerűbb gyógyszerrendelés
- jobb beteg-együttműködés
- naprakész központi gyógyszertörzs

A fentiek a gyógyszerészi gondozás szempontjából is lényegesek.

Az e-recept bevezetése az utóbbi évek legnagyobb változása a gyógyszerellátásban. Ennek megfelelően annak azonnali teljes körű alkalmazásáról nem beszélhetünk; a rendszer fokozatosan kerül bevezetésre.

Adódik a kérdés, hogy mikor váltja fel végleg az e-recept a hagyományos papíralapú gyógyszerrendelést? Amit biztosan lehet tudni, hogy a gyógyszertárak 2018. 12. 31-ig kötelesek a hagyományos vényeket elfogadni. 2019-től pedig amíg igény van rá. (A beteg kérheti a hagyományos vényt továbbra is. Ez érthető, hiszen nem mindig a beteg váltja ki a gyógyszert.) Egy példával lehet az időtartamot illusztrálni: bankkártya több, mint 20 éve létezik, mobilfizetés is lehetséges már évek óta. Mindkettő a készpénzforgalom kiváltására jött létre, mégis még mindig használunk készpénzt.

Dr. Molnár Béla

Fókuszban az idegrendszer

– Nemzetközi idegtudományi konferencia Pécsett –

2017. szeptember 20-23. között a Magyar Idegtudományi Társaság (MITT) és a Pécsi Tudományegyetem Idegtudományi Centruma Pécsett rendezte az Európai Idegtudományi Társaságok Föderációja (FENS) 5. regionális konferenciáját. A tudományos fórumra, amelynek a Kodály Központ adott helyet összesen 44 országból érkeztek résztvevők. Természetesen a legnagyobb létszámú közönséget magyarországi kutatók adták. A 20-án este lezajlott, a Pannon Filharmónikusok mellett Boros Misi fellépésével színesített megnyitó ünnepségen a város és az egyetem prominensei mellett a FENS elnöke, Barry Everitt is köszöntötte a megjelenteket. Az ezt követő három tudományos napon a programok az idegtudományok valamennyi területét lefedték, a molekuláris szinttől a klinikai idegtudományokig, és a gerincteleneken nyert eredményektől egészen az emberi agykéreg fejlődéséig.

A helyi szervezőbizottság. Jobbról balra: dr. Reglődi Dóra, a konferencia elnöke, dr. Tamás Andrea, dr. Ábrahám Hajnalka, dr. Helyes Zsuzsanna, dr. Ábrahám István, dr. Gábriel Róbert, dr. Hernádi István

A hagyományos, más konferenciákon megszokott reggeli és délutáni plenáris előadások mellett naponta kétszer három helyszínen zajlottak a szimpóziumok, melyek szervezői és előadói 18 európai és három Európán kívüli országból érkeztek. A konferencia három napja alatt több mint 500 poszter került a Kodály Központ emeleti és páholy részébe vezető folyosóján felállított állványokra, amelyek mellett a poszterszekciók során élénk szakmai diskurzus folyt.

A konferencia magas szakmai színvonalát egyrészt a plenáris előadók személye biztosította, akik közül hárman az USA-ból érkeztek, a németországi, svéd és japán előadók mellett. A fórum első plenáris előadása ezek közül is kiemelkedett, melyet a szinapszisokban zajló vezikuláris transzport kapcsán tett felfedezéseiért a 2013-ban Nobel-díjjal kitüntetett Thomas Südhof tartott. Südhof professzor legújabb kutatásainak eredményeiből, a preszinaptikus terminális membránjában elhelyezkedő neurexin nevű transzmembránfehérje splice-variánsainak fiziológiás funkciójáról és neuro-pszichiátriai betegségekben betöltött szerepéről osztott meg információkat a hallgatósággal. Tudományos előadása mellett Thomas Südhof vendége volt a nagysikerű „Meet the Nobel-Prize Winner” elnevezésű fórumnak, ahol PhD- és egye-

Thomas C. Südhof Nobel-díjas kutató a „Meet the Nobel Prize Winner” című programon

temi hallgatók hol szakmai, hol inkább személyes jellegű kérdéseire válaszolt.

Karunk szempontjából jelentős, hogy plenáris előadó volt Losonczy Attila is, aki karunkon (azaz a POTE-n) 1999-ben szerzett orvosi diplomát. Jelenleg a New York-i Columbia Egyetem professzora, aki előadásában is kitért arra, hogy kutató munkáját diákként az Anatómiai Intézetben kezdte, Lázár Gyula professzornál, majd Seress László és Czéh Gábor professzorok hatására érdeklődése a hippocampus irányába fordult, és jelenleg is ezen struktúra funkciójának megfejtésén dolgozik. Vizsgálatai bizonyítják hogy a hippocampus korábban homogénnek tekintett serkentő sejtpopulációi nem homogének. Ennek legszebb példája a memóriaképződés során eltérő folyamatokban részt vevő érett és újonnan, azaz felnőtt korban keletkezett gyrus dentatus-beli szemcsesejtek szerepe.

Több szimpózium-előadóval együtt két, egyébként erdélyi kötődésű plenáris előadó, Módy István (USA) és Hannah Monyer (Németország) is a serkentő idegsejtek melletti másik neuronális populáció, a gátló idegsejtek fiziológiás, és az agykéreg patológiás elváltozásaiban betöltött szerepére hívta fel a figyelmet. Mellettük a svéd Andreas Björklundtól részletesen hallhattunk az embrionális őssejtek Parkinson-kór esetében történő használatáról, valamint Akihiro Kusumitól (Japán) a szuperrezolúciós mikroszkóppal vizsgált – és látványosan bemutatott – egyes molekulák sejtmembránban végzett mozgásáról. Kusumi professzor előadása új perspektívát nyitott a membránfehérjékkel kapcsolatos kutatásokkal foglalkozók előtt, bemutatva azt, hogy milyen gyorsan valósul meg a membránfehérjék és lipidraftokhoz kötődő proteinek sejtmembránon belüli mozgása és kémiai módosulása (pl. foszforiláció, defoszforiláció).

A konferencia tudományos programjai mellett számos, az idegtudomány határterületeit érintő program és szimpózum zajlott. Ezek közül kiemelendő a FENS által szorgalmazott, az általános és középiskolásokat megcélzó „outreach” program, a Brain Bridge, mely jelentős részben az Anatómiai Intézetben, az ott dolgozó munkatársak segítségével zajlott. Ennek során a legkisebbek a „Color the brain” programban vehettek részt, míg a nagyobbak az idegrendszer egyes makroszkópos és mikroszkópos részeivel ismerkedhettek. Szintén az Anatómiai Intézetben került sor a nagysikerű „Touch the brain” programra, ahol a konferencia nem orvosi végzettségű résztvevői kezükben tartva vizsgálhattak emberi agyat, nem egy esetben reggel fél 7-től kezdődően.

Szintén a FENS által javasolt program kereteiben került sor a XX. századi, kommunizmus alatti kelet-európai idegtudomány áttekintésére, a Czéh Boldizsár által szervezett szimpóziumon, melyen kari vonatkozásban Lénárd László professzor Grastyán Endréről beszélt; Szentágothai professzorról pedig unokája, dr. Réthelyi János osztott meg részleteket. A magyar idegtudomány történelmének bemutatására kialakított „History corner” e-posztjain az érdeklődők a magyar idegtudósok, neurológusok és neuropatológusok munkásságát tekinthették meg, melyről a

A nézőtér a plenáris előadás alatt

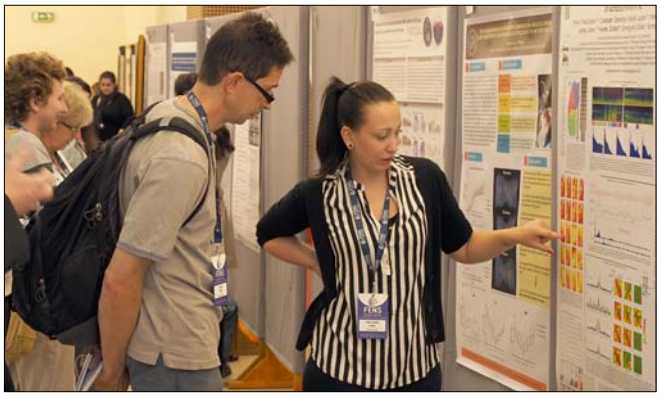

Diszkusszió a poszterszekció alatt

Neurart kiállítás

posztereket a kar PhD-hallgatói készítették. A történelmi sarok idegszövettani metszetek mintájával kárpitozott puffjai várták a pihenni vagy elmélyült diskurzusra vágyó kutatókat. Középkelet-Európa jelenlegi problémáját, az idegtudomány területén is érzékelhető agyelszívást szintén külön szimpózium tárgyalta. A konferencia hangulatát jelentősen emelték a Kodály Központ és a Tudásközpont folyosóin kiállított, idegtudományok által inspirált művészeti alkotások, amelyek legfeltűnőbb példánya a konferencia logójának 3 dimenziós, a PTE szobrászhallgatói által készített változata volt. Hasonló jellegű programra került sor a konferenciát megelőzően a kari dékáni nagy tárgyalóban, „Edges of Neurosciences” címmel, melyet Sik Attila, a közeljövőben megalakuló Transzdiszciplináris Felfedezések Intézetének leendő vezetője szervezett.

A fiatal generáció, amely a résztvevők jelenetős hányadát tette ki, a Nobel-díjas Südhoffal történő találkozás mellett szá-

A konferencia logojáról az egyetem szobrászhallgatói által készített szobor az Agydíjas Wolfram Schulz-cal és egy résztvevővel.

A „Touch the Brain" programon dr. Tóth Pál (Anatómiai Intézet) demonstrálja az emberi agy részeit

mos jó ötletet és tanácsot kaphatott a „Meet the Brain Prize Winner" program keretei között az Agydíjas Wolfram Schulztól, valamint a többféle, a tudományos készségek fejlesztése (publikációs tevékenység stb.) céljából tartott workshopon. Emellett a konferenciát megelőző napon a Szentágothai Kutató Központban (SZKK) került sor az egyetemen az idegtudományok területén kiemelten használt képalkotó műszerek (szuperrezolúciós mikroszkóp, in vivo optikai képalkotás, kisállat MR és elektronmikroszkóp) elméleti és gyakorlati bemutatójára, amely nemcsak a helyi, hanem más városokból és országokból érkező fiatalok számára mutatott be új vizsgálati lehetőségeket az Ábrahám István és Helyes Zsuzsanna által szervezett szatellita eseményen. Az új képalkotó technikákat bemutató workshop mellett, a konferenciát megelőzően az SZKK-ban több tudományos programra került sor, köztük a karunkról külföldre távozott, és ott jelentős karriert befutott idegtudósok által tartott előadásra (lásd keretes írásunkat). Sikeres rendezvényként könyvelhetjük el a fiatal kutatók által kizárólag fiatalok, egyetemi és PhD-hallgatók, valamint post-doc-ok számára rendezett HUNDOC 2017 szimpóziumot, amelynek barátságos, könnyed légköre ideális volt arra, hogy a fiatal generáció képviselői beszámoljanak eredményeikről, és azokról egymástól visszajelzést kapjanak.

A konferencia sikeréhez hozzájárult, hogy a magasszintű tudományos ülések után színvonalas kulturális és gasztronómiai programok, mint a székesegyházban tartott orgonakoncert vagy villányi vacsora kötetlen diskurzusra, vagy éppen kikapcsolódásra is adtak lehetőséget.

A konferencia szervezésében, amely a Magyar Idegtudományi Társaság égisze alatt került megrendezésre, jelentős részt vállaltak karunk munkatársai is. A tudományos fórum elnöke, a Magyar Idegtudományi Társaság jelenlegi elnöke, dr. Reglődi Dóra (Anatómia Intézet) volt. A tudományos programot dr. Freund Tamás (Kísérletes Orvostudományi Kutatóintézet – KOKI), dr. Tamás Gábor (SZTE, Élettani Intézet) és dr. Nusser Zoltán (KOKI), valamint egyetemünkről dr. Ábrahám István (ÁOK) és dr. Gábriel Róbert (TTK), Ruiz M. Costával, a FENS Fórumok Programbizottságának elnökével hagyták jóvá. A szervezésben az oroszlánrészt a helyi szervezőbizottság végezte, melynek tagjai mindannyian PTE-alkalmazottak és a PTE Idegtudományi Centrum tagjai. Karunkon dolgozó helyi szervezők dr. Ábrahám István (Élettani Intézet), dr. Ábrahám Hajnalka (Orvosi Biológiai Intézet és Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium), dr. Czéh Boldizsár (Laboratóriumi Medicina Intézet), dr. Helyes Zsuzsanna (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet), dr. Tamás Andrea (Anatómiai Intézet) mellett az egyetem Természettudományi Karáról ketten, dr. Gábriel Róbert és dr. Hernádi István (Kísérletes Állattani és Neurobiológiai Tanszék) vettek részt a szervezésben. Az eddig említett szimpóziumszervezők mellett dr. Buzás Péter, dr. Jandó Gábor, dr. Varga Csaba (Élettani Intézet) és dr. Pethő Gábor (Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet) szervezett tudományos szimpóziumot. A konferencia sikeres lebonyolításához karunk számos PhD- és TDK-hallgatója járult hozzá, technikai segítséget nyújtva az előadásokon, vagy éppen a regisztrációs pultnál. A több mint egy éves, szisztematikus előkészületben és a konferencia szervezésében a helyi szervezőbizottságot a pc-congress munkatársai segítették. A regisztrációs pultnál elhelyezett vendégkönyv bejegyzései és a vendégekkel történt személyes beszélgetések során, a konferencia szervezésére és lebonyolítására tett rendkívül pozitív megjegyzéseik alapján a rendezvényt kifejezetten sikeresnek értékelhetjük, amely nemcsak a Magyar Idegtudományi Társaság, hanem az Egyetem és a város jó hírnevét messze, a határainkon túl viszi.

Ábrahám Hajnalka

Híres pécsi agykutatók a nagyvilágban

2017. szeptember 19-20-án került megrendezésre az „Agykutatás a XXI. században” című kétnapos tudományos rendezvény, amely a FENS 5. regionális konferenciáját megelőző szatellitprogramja volt, és kapcsolódott a PTE 650. Jubileumi Ünnepségsorozatához. A kétnapos rendezvényt a Pécsi Tudományegyetem Idegtudományi Centruma szervezte a PTE Szentágothai Kutatóközpontjának Bachman Zoltán előadótermében; a tudományos program egy plenáris előadásból, két szimpóziumból és egy *workshop*-ból állt.

dr. Hajnal András

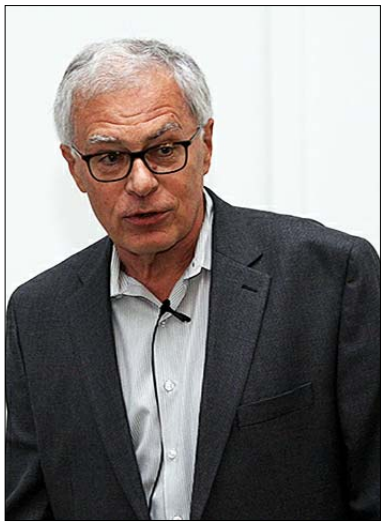

dr. Merchenthaler István

A találkozó első napján került megrendezésre a „Híres magyar agykutatók a nagyvilágban” című szimpózium, amelyen olyan magyar agykutatók adtak elő, akik valamikor a POTE-n tanultak, dolgoztak szakmai pályafutásuk korai időszakában, ám azóta külföldre szakadtak és ott nemzetközileg is elismert kutatókká váltak. A szimpózium szervezői dr. Czéh Boldizsár (Laboratóriumi Medicina Intézet) és dr. Ábrahám István (Élettani Intézet) voltak.

Az első előadást dr. Merchenthaler István tartotta, aki jelenleg a Maryland Egyetem professzora az Amerikai Egyesült Államokban. Merchenthaler István a POTE Anatómiai Intézetében kezdte pályafutását Flerkó Béla professzor tanítványaként. Tudományos munkássága során az ösztrogén (különösen az öregedés során) a központi idegrendszer működésére kifejtett hatását vizsgálta. A második előadó dr. Hajnal András volt, aki jelenleg a Pennsylvania State University College of Medicine professzora az Egyesült Államokban. Pályafutását a POTE Élettani Intézetében kezdte Lénárd László professzor egyik legkiemelkedőbb tanítványaként. Kutatási területe a táplálkozás központi idegrendszeri szabályozása; számos jelentős felfedezést tett a korunk népbetegségének számító elhízás neuronális hátterének feltárásában. A harmadik előadó dr. Ördög Tamás volt, aki jelenleg a rangos Mayo Klinika professzora az Egyesült Államokban. Ő is a POTE Élettani Intézetében kezdte pályafutását Vértes Marietta professzor asszony munkacsoportjában. Előadásában izgalmas kísérletekről számolt be, amelyekben molekuláris biológiai módszerekkel kutatják az emésztőrendszer beidegzésért felelős neuronhálózatok működését és az onkogenezis epigenetikai hátterét. A negyedik előadó dr. Csicsvári József volt, aki jelenleg a Bécs melletti Klosterneuburgban az Institute of Science and Technology Austria intézmény egyik professzora. Ő Szabó Imre professzor (Magatartástudományi Intézet) tanítványa volt, és már egyetemista korában kijutott Buzsáki György professzor New York-i laboratóriumába, ahol azután PhD-fokozatot szerzett. Kutatási területe a hippokampusz működése; a tanulással és memóriával kapcsolatos idegélettani folyamatokat vizsgálja. Az ötödik előadó dr. Vida Imre volt, aki jelenleg Berlinben a Charité Egyetem Anatómiai Intézetének intézetvezető professzora. Dr. Vida Imre is a POTE Élettani Intézetében kezdte pályafutását Lénárd László és Czéh Gábor professzorok irányításával; jelenleg a hippokampusz GABAerg gátló neuronhálózatának működését kutatja. A szimpózium utolsó előadója dr. Losonczy Attila volt, aki jelenleg a New York-i Columbia Egyetem professzora. Orvostanhallgatóként Lázár Gyula, Seress László és Czéh Gábor professzorok irányítása alatt kezdte el kutatói pályafutását. Laboratóriumában a legmodernebb vizsgálómódszerekkel kutatják a hippokampusz idegsejtjeinek működését.

A szimpóziumot Villányban, a Bock pincészetben megrendezett vacsora zárta, amelyen kiváló villányi borok kóstolása segítette a rendezvényre meghívott előadók és a szimpózium helyi résztvevőinek ismerkedését, kollaborációs kapcsolatok és barátságok elmélyítését.

Czéh Boldizsár

Dr. Entz Béla

Dr. Grastyán Endre

Dr. Reuter Kamilló

Tisztelt Olvasók!

Ilyenkor októberben 1848/49-re és 1956-ra, hazánk „elzúgott” forradalmaira és azok áldozataira emlékezünk. Mindazokra, akik életüket áldozták, és azokra is, akik „szabadon, de sose szabadulva” tengették tovább életüket. Álljanak itt az alábbi irodalmi alkotások örök mementóul!

Kiss Tamás
könyvtáros

Krassó György

Májusi hajnal

Gyűjtő. Kisfogház. Halk kopácsolás.
Rácsot, vak ablakot tavasz legyint.
„Az udvaron akasztás lesz megint.
Folyik tovább, pajtás, a gyilkolás.”

„Gyújts rá, barátom!” Mély szelíd harang
kong messziről „Egy hét és nyolc kötél.
Ki megy ma – Angyal, Kósa, Szente, Szél?”
Egy zárka nyílik s felsüvít a hang:

„Fiúk… Hazánkért… Isten veletek…
Erdősi búcsúzik most tőletek.”
Valaki sír. Lépések. Lánc kocog.

Kinn: „Éljen a szabadság… Gyilkosok…”
Aztán csönd. Társam így szól: „Már nem él.”
S kezemben ég a cigaretta még.

1958. május 10.

Tollas Tibor

Sose szabadulva

Rácz Sándornak – hitéért és hűségéért

Rab emlékeid, éhes farkasok,
éjszakánkint vissza-visszatérnek.
Feledni akarsz rémes árnyakat,
de nyomon követnek börtönévek.
Hiába hív a szárnyas szabadság,
ajtó csapódik, fogoly vagy újra,
belép az őr, torkod kiáltana,
szabadon, de sose szabadulva.

Ne még – sikoltod – élni akarok!
Álmodban öklöd vered a falba,
sajgó fájdalomtól ha fölébredsz,
nem ismersz már elveszett magadra.
Két part közt vergődsz öntudatlan,
fojtó félelemtől fuldokolva,
üzött vadként nyugalmat nem találsz,
szabadon, de sose szabadulva.

Megbocsátasz a gyilkosoknak is,
Kik nem bocsátják soha meg neked,
Hogy ártatlanul ők ítéltek el,
Hamis vádjukat hordja gyermeked.
Életfogytig rabjuk így maradsz,
Bosszújuknak nincs mentő tanúja,
Nincs kegyelem, a múltat cipeled,
Szabadon, de sose szabadulva.

Kiáltanod kell nap-nap azokért,
kiket örökre elnémítottak.
Így hiteles megbízóleveled,
ők írták alá, a némák, a holtak.
Munkások vére üt rá pecsétet,
hallgató föld lett szavuknak súlya,
fölemelt fővel ők vezessenek,
szabadon, de sose szabadulva.

Bern, 1987. július 1.

Forrás: index.hu

Az elfeledett aradi vértanú

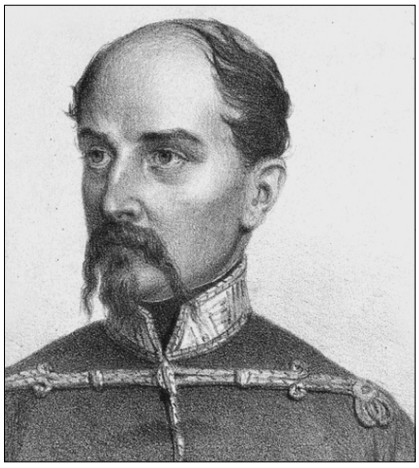

Egyhangú, eseménytelen életéből a forradalmi megmozdulások elemi erővel rángatták ki a fiatal huszártisztet, Lenkey Jánost, aki eleinte galíciai állomáshelyén csillapította az indulatokat, majd dezertáló huszáraival vette ki a részét a hon védelméből. A fegyverletétel után azonban szörnyű sorsra jutott.

A 41 éves Lenkey János huszárkapitány színházban töltötte az estét a galíciai Sztaniszló városában (ma: Ivano-Frankivszk, Ukrajna). A városka lengyel lakosai hetek óta lázadoztak a Habsburg elnyomás ellen, Lenkey és százada 1848 májusában a rend fenntartására és a nemzetőrök lefegyverzésére kapott parancsot osztrák ezredesétől. A város valóságos etnikai puskaporos hordó volt: a Lengyelország felosztása után a Monarchiához került Stanislawów/ Sztanyiszlaviv/Stanislau legnagyobb kisebbségét a zsidók tették ki, akik vallási elkülönülésüket megtartva jobbára békében éltek az osztrák adminisztrációval, a lengyel és ukrán polgárság mozgalmai azonban egymással is rivalizáltak, s a másik rovására próbáltak engedményeket kicsikarni a különben gyűlölt osztrákoktól. Minden nap újabb robbanás közeli konfliktus alakult ki. A magyar katonatiszt aznap mégis nyugodtan ment el a színházba, mert előzőleg megegyezett az utcán gyülekező polgárokkal: nem veszi el a fegyvereiket, ha békésen hazamennek. A színházban tisztiszolgája riasztotta, hogy az utcán csetepaté tört ki a gyalogság és a nemzetőrök között, amelynek során egy fiatal lengyel nemes életét vesztette.

Amire Lenkey és huszárjai az utcára vonultak, a dühös felkelők már áttörtek a katonákon. A magyar tiszt láttán a lengyelek kiabálni kezdtek: „Éljenek a magyarok! Éljen Lenkey kapitány!” Lenkeynek parancsa szerint szét kellett volna vernie a tömeget, de ő hüvelyébe dugta a kardját, a felkelők közé vágtatott, és lengyelül rögtönzött beszédet tartott nekik: „Fegyvereiteket egy időre tegyétek le, de ne csüggedjetek el, mert él még az igazság istene, aki titeket épp úgy, mint a magyarokat, nem fogja elhagyni.” A forradalmi buzdításnak is beillő beszédre a lengyelek elcsöndesedtek és hazaindultak. Másnap Lenkey a huszárjaival együtt részt vett a megölt fiatalember temetésén. A vérontást sikerült elkerülnie, tette miatt mégis fegyelmivel és hat nap fogsággal büntették.

Néhány nappal később dezertáló huszárjaival együtt már Magyarországra tartott, hogy csatlakozzon az új magyar honvédséghez. Elsősorban bátor galíciai kiállásának köszönhette, hogy Világos után a halálra ítélt magyar tábornokok közé került. A gyors mártírhalál azonban nem adatott

meg neki: a börtönben megőrült, s rettenetes fizikai és szellemi kínok között halt meg hónapokkal társai után. Jókai Mór mások mellett róla, az elfeledett aradi vértanúról mintázta Baradlay Richárd figuráját.

„Határtalanul unalmas"

Köznemesi családban született 1807-ben, Egerben. Amikor apja a bécsi testőrség tagja lett, feleségét és két fiát is magával vitte a császárvárosba. Itt hamarosan magyar borkereskedést nyitottak, az üzlet virágzott. A napóleoni háborúk hírére a családfő úgy döntött, jobb lesz, ha visszaköltöznek Egerbe, ami nagyon elkeserítette a nagyvároshoz szokott feleségét. Emiatt Lenkeyék házassága olyannyira megromlott, hogy 1812-ben a feleség a korban merőben szokatlan lépésre szánta el magát. Amíg férje borfelvásárló körúton volt, a gyerekeket a cselédekre hagyva hazaköltözött a szüleihez. Soha többé nem tért vissza az otthonába. Az ötéves Jánoskát annyira megrázta anyja távozása, hogy – levelei tanúsága szerint – élete végéig nem jutott túl a traumán.

Lenkey szülőháza

Az apa mindenüket eladta, és Aradon kezdtek új életet. Két fiát egy osztrák katonai iskolába íratta be, ahol nagyrészt anyanyelvüket is elfelejtették. Iskolái befejezése után, 1822-ben a még kamaszkorú Lenkey János azért is kérette magát egy magyarországi ezredhez, hogy visszaszerezze magyar nyelvtudását. Innen egy csehországi dandárhoz vezényelték, majd 1836-ban a keleti végekre, Galíciába került. A nehezen barátkozó, zárkózott magyar huszártiszt száműzetésként élte meg a „határtalanul unalmas" galíciai szolgálatot.

A fiatal kapitány magányát növelte, hogy a császári haderő tisztikara csak korlátozottan tarthatott kapcsolatot a helyi lakossággal, nősülni és családot alapítani például csak a hatoduknak lehetett. Így nem sok esélye volt arra sem, hogy azzal a fiatal lengyel grófkisasszonnyal, Serafina Potockával, aki iránt szerelemre gyulladt, komoly kapcsolatot kezdeményezzen. Az osztrákbarát Potocki-család Galícia legbefolyásosabb lengyel arisztokrata famíliájának számított, ezért nem valószínű, hogy lelkesen fogadták volna egy alacsony rangú magyar katonatiszt közeledését. Némileg kárpótolhatta, hogy katonái rajongtak érte, mert tiszttársaival ellentétben őt emberségesnek és igazságosnak tartották.

„Szerencsém csillaga fenn ragyog"

Nincs tudomásunk róla, hogy mennyit tudott a magyarországi forradalmi eseményekről, amikor 1848 májusában századával együtt egy Pesttől félezer kilométerre fekvő, lázongó kisvárosba, Sztaniszlóba vezényelték rendfenntartónak. Egy ott tartózkodó orosz cári tiszt így emlékezett a pattanásig feszült helyzetre: „Lenkey, egy magyar huszárszázad kapitánya azt a parancsot kapta, hogy Stanislau városában akár erőszakkal is, de vegye el a lengyel nemzetőrség fegyvereit. (…) Századával a Főtérre vonult, s fegyverletételre szólította fel az ugyanott felsorakozott nemzeti őrséget. A jelen levő diákok (…) kiabálni kezdtek: „Vivát, Lenkey!" (…) E lelkesedés annyira meghatotta Lenkeyt, hogy leszállt lováról és a századnak is ilyen értelmű parancsot adott. A diákok elvezették a huszárlovakat, a polgárok bort hoztak, kínálgatni kezdték a katonákat, akik testvériesen ölelték keblükre a város lakóit. A nemzetőrség fegyvereit Lenkey persze nem vette el."

Másnap következett a halálos áldozattal járó utcai összetűzés, amelynek a kapitány szónoklata vetett végett. A magyarokat amúgy sem kedvelő ezredese szemében azonnal gyanússá vált Lenkey és százada, és vizsgálatot indított ellenük. A hat nap elzárás, amire ítélték, annyira megviselte az addig feddhetetlen előmenetelű huszártisztet, hogy nyugdíjazását kérte, és a döntésig szabadságra ment.

Huszárjait felháborította kedvelt kapitányuk sorsa. Ebben az izgatott hangulatban, május 26-án kapott levelet Magyarországról az egyik közhuszár. A levélben a *Nemzeti dal* egy példányát és a határokon túl szolgálatot teljesítő katonák hazatérését sürgető kiáltványt talált. A magyar kormány a 12 ponttal összhangban akkor már két hónapja kérte a katonák hazaengedését az osztrák hadvezetéstől, de a galíciai zavargásokra hivatkozva csak néhány egység jöhetett haza. A huszárok éppen a levelet olvasták, amikor Lenkey helyettese, a fiatal Fiáth Pompeius főhadnagy belépett a körletükbe, és darabokra tépte a kiáltványt.

Ez után döntöttek úgy a közhuszárok, hogy ha kell, életük árán is hazajönnek, és csatlakoznak a magyar honvédséghez. 130-an indultak el erőltetett menetben Magyarország felé, az osztrák hadsereg történetében ez volt a legnagyobb szabású dezertálás. Ekkor kérte fel ezredese a szabadságon lévő Lenkeyt, hogy menjen szökött emberei után, és ígérje meg nekik, hogy sem neki, sem a katonáknak nem esik bántódásuk, ha visszafordulnak.

A kapitány másnap hajnalban egy erdőben érte utol lovaikat etető huszárjait, akik arra kérték, hogy tartson velük. Ő tiszti esküjére hivatkozva elutasította a felkérést, és visszatérésre kérte századát. Erre lefegyverezték, és felültették a kocsira a megkötözött főhadnagy mellé. Amikor Körösmezőnél átlépték a magyar határt, a huszárok ismét felkérték, hogy álljon a csapat élére. Lenkey előbb „az asztalra borulva zokogott", majd átvette a parancsnokságot. Megeskette katonáit a haza védelmére és arra, hogy soha nem veszik el a más vagyonát.

A bécsi hadügyminisztérium azonnali vizsgálatot és példás büntetést követelt. Félő volt, hogy az ügyre hivatkozva megtagadják a magyar ezredek már megígért hazaszállítását, ezért a frissen kinevezett hadügyminiszternek, Mészáros Lázárnak hivatalból el kellett ítélnie a tömeges dezertálást, és vizsgálatot kellett indítania. A magyar közvélemény azonnal a szökött katonák mellé állt. Ekkor született Petőfi Sándor *Lenkei százada* című verse, melyben a költő a huszárkapitányt éltette, és elítélte a magyar hadügyminiszter eljárását. A vizsgálat hamar lezajlott, s a század azt kapta büntetésként, amiért tulajdonképpen hazajöttek: 1848 júliusában a délvidéki hadszíntérre vezényelték őket.

A kapitány embereivel együtt végigharcolta a szerbek elleni hadjáratot, helyettese, Fiáth Pompeius mellette halt hősi halált a csatatéren. Bátorságának köszönhetően Lenkey gyorsan emelkedett a ranglétrán. Októberben az első honvéd huszárezred parancsnokává léptették elő, az ő ezredébe osztották be Rózsa Sándor népfelkelőnek állt betyárjait is. A tavaszi hadjárat idején már tábornok volt, ekkor nevezték ki a komáromi várőrség parancsnokává. Az osztrákok blokádján keresztül, álruhában jutott be a várba, majd az erődből hétszázhúsz huszárral és négy zászlóaljnyi gyalogossal rontott ki az ellenségre.

Ekkorra úgy tűnt, a magánéletben is révbe ér. Egy társasági összejövetelen elővett egy medált, amelyben egy szőke hajfürtöt rejtegetett, és rövid szónoklatot tartott: „Az én szerencsém csillaga fenn ragyog. Nincs miért titkolnom önök előtt, hogy a legboldogabb ember áll előttük. Szerafin grófnő jegyese vagyok és pedig szüleinek beleegyezésével is."

„Halál útján fogyatékba jutott"

Világos után ő is az aradi vérbíróság elé került, a forradalom előtti rendfokozata alapján kapitányként. A vádirat megállapította, hogy az ő esetében súlyosbító körülmény, hogy „vétkes az annak idején Galíciában állomásozó ezredétől való szökésben is". Lenkey már a vizsgálat kezdetén különösen viselkedett. Fellebbezését furcsa, kicirkalmazott betűkkel írta meg: „Kérem kihallgatásomat a tiszt urak jelenlétében, elő fogom adni életem főbb vonásait, mert ilyen leírhatatlanul borzalmas sorsa senkinek sem volt még, mióta világ a világ, és senkinek sem lesz, míg csak világ a világ." Amikor a letartóztatott tábornokok elleni halálos ítéletek megszülettek, a hadbíró Lenkey Jánossal kapcsolatban a következő jelentést küldte Haynaunak: „Lenkey vádlott esetében kénytelen vagyok a büntetési javaslatot *in suspenso* (függőben) hagyni, mert rajta az utóbbi napokban az elmezavar jelei mutatkoznak, és jelenleg orvosi megfigyelés alatt áll."

A megfigyelés hetekig tartott, és a magyar főtiszt kezdetben még szóba állt az őt vizsgáló Böhm főorvossal. Előbb arról panaszkodott, hogy éhségéhez képest nagyon keveset kap enni, és ezt őrei rosszindulatával magyarázta. Minden bizonnyal igazat mondott, mert az őrök előszeretettel kínozták az egyre különösebben viselkedő foglyot, hogy dührohamokat provokáljanak ki nála. Az orvos később azt jegyezte fel, hogy Lenkey rendkívüli izgatott állapotban, anyaszült meztelenül járkál a cellájában, és arról beszél, hogy a maga és családja szerencsétlenségét önnön jellemhibái okozták, és ezért szeretné az ördögöt kiűzni magából. Testi ereje és szellemi állapota innentől viharos gyorsasággal romlott. Nem sokkal később már kényszertáplálást kellett alkalmazni nála, és saját piszkában feküdt napokig.

Karl Ernst császári törzshadbíró 1850. február 14-ei szűkszavú szolgálati jelentésében közölte Haynau táborszernaggyal: „E hó 9-én az itteni várban őrzött, megtébolyodott és az orvosok által már régen reménytelen esetnek ítélt Lenkey János lázadóvezér halál útján fogyatékba jutott."

Az elhunyt bátyja, Lenkey Károly ezután engedélyt kért, hogy öccsét saját költségén eltemethesse, de csak annyit engedtek meg neki, hogy a koporsót fegyveres őrök kíséretében elkísérje az akasztófák tövében megásott sírig. A koporsót szállító kordé azonban a vesztőhely helyett a városi katonatemető felé kanyarodott. A menetet kísérő őrök ugyanis mind galíciai lengyelek voltak, akik pontosan tudták, kit kísérnek utolsó útjára. Lenkey János sírját ismeretlen aradi polgárok ásták ki, és ők adták meg számára a végtisztességet is.

Széchenyi István özvegyének egy leveléből tudjuk, hogy az egykori huszártiszt mellett kedvese is Haynau áldozatává vált: „A szép Potocka kontesz megőrült ebbe a szerelembe, s a kétségbeesett szülők mindenbe beleegyeztek volna, amint leányuk gyógyulni kezdett, de a vőlegényről nem tudni semmit. Most már feleségül vehetné menyasszonyát… Nem jön el már érte: megőrült ő is és meghalt az aradi várban…"

Nyáry Krisztián teljes cikke a BBC History 2017. májusi számában olvasható.

A Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár magyar nyelvű folyóirataiból válogatunk

Urologiai Szemle (1908-1909)*

1908 február 2-án egy igazán különleges mellékletet adott közre az Orvosi Hetilap szerkesztősége. A negyedéves megjelenésű Urologiai Szemle formátuma fele akkora volt, mint az Orvosi Hetilapé és összesen két évfolyamot ért meg. A Pekár Könyvtárban található füzetek eredetileg *Tóth Lajos* (1856-1926) minisztériumi államtitkár tulajdonát képezték.

Illyés Géza (1870-1951)
Forrás: Internet

Az Orvosi Hetilap alapítójának, *Markusovszky Lajosnak* (1815-1893) örökébe lépő *Tóth Lajos* 1856-ban Kiskőrösön született. 1879-ben avatták orvosdoktorrá a pesti egyetemen, 1884-től a Vallás és Közoktatási Minisztérium Egyetemi Ügyosztályán tevékenykedett. Rövid élettani, szemészeti tanulmányok után 1887-re az általános gyógyszertan magántanára lett. A számára felkínált egyetemi katedra helyett a Kultuszminisztériumot választotta. Orvoskarunk alapításának 100 éves évfordulója felé közeledvén, beszélnünk kell *Tóth Lajos* egyetem építő tevékenységéről, melyet *Vitéz Berde Károly* (1891-1971) sorol fel egy 1937-ben közreadott cikkben. Munkálkodása alatt épült ki ugyanis a budapesti egyetem belső klinikai telepének a Baross és Mária utcai része, valamint az Élettani és Kémiai Intézet, az új műegyetemi telep Lágymányoson, az Egyetem téri központi épület, a külső klinikai telep, a közgazdasági egyetem, a kolozsvári egyetem „kétharmad" része, a pozsonyi, debreceni, pécsi, szegedi egyetemek, az Eötvös Kollégium, valamint Magyarország bábaképzőinek egész sora. A Pekár Könyvtár elődje is *Tóth Lajos* nevét viselte.

Az Urologiai Szemle első évfolyamának szerkesztője *Illyés Géza* (1870-1951) volt, akihez a következő évben csatlakozott *Haberern Jonathan Pál* (1855-1936). Úgy véljük, hogy nagyon elgondolkodtató, ha egy szakfolyóirat ilyen rövid életű – mindösszesze két évfolyam –. A választ talán a szerkesztők alább közölt életrajzi adataiból következtethetjük ki…

A magyar urológiai sebészet megteremtőjeként emlegetett *Illyés Géza* a vesevezetékek röntgenábrázolásának módjait1902-ben elsőként írta le. Az Országos Széchényi Könyvtár katalógusában 46 műve szerepel. Számos tudományos munkája közül ki kell emelni *A vesekő megbetegedésről* című 1913-ban kiadott monográfiáját, mellyel „e kérdés legnagyobb gyakorlati ismerője szerzett világnevet a magyar urológiának". Az *Urológia : gyakorló orvosok és orvostanhallgatók számára* 1931-ben, majd a Surgical-urology 1940-ben Londonban kiadott tankönyvei tették az orvosok és orvostanhallgatók számára felejthetetlenné a nevét. 1937-ben és 1940-ben a *British Journal of Urology*-ban is megjelentek cikkei *The surgical treatment of diverticula of the bladder* és *Suppurations of the renal parenchyma* címmel.

Haberern Jonathan János életútja – ahogy a korárs *Manninger Vilmos* (1876-1945) láttatja – tipikus példája annak, hogy hogyan válik valaki a szakmai féltékenységnek, irigységnek, értetlenségnek az áldozatává. A továbbiakban *Manninger* 1935-ben elhangzott szavait szó szerint idézem. *„Haberern, akinek az volt a szerencséje, hogy a terjeszkedő modern sebészet két legelragadóbb egyénisége mellett, Billroth és Volkmann iskolájában tölthetett el több évet a Bene-féle ösztöndíjjal, (1879-1882) ezzel az új tudománnyal és lelkesedéssel töltve került vissza Budapestre. Ludwig Endre, volt főnököm szájából tudom, hogy a fiatalság benne látta akkor a jövő vezető emberét. Ez a dicsőség nem soká tartott. Szorgalma, ügyessége, jó összeköttetései ellenére csak 10 év múlva sikerült megszereznie a magántanárságot. Csak 22 évre, 1903-ban kapott rendes osztályt, akkor sem sebészetit, hanem eleinte a III. orvosi osztályt a Rókus-kórházban, amelyben két új irányt próbált beállítani: a modern urológiát, majd – Semsey nagylelkű megbízásának segítségével – a rádium alkalmazását. Élete delén túl, 48 éves korában kellett mindent újra kezdenie. Ahogy nekem 1906-ban őszintén megmondta: az a lelkesedés, tettvágy, de meg fiatalos energiája is, amellyel a két mozgékony, és ötletes sebész bűvös köréből hazakerült, a hosszú várakozás alatt elült. Minden új eszme iránt érdeklődő természete azokat tettre váltani már nem tudta. Amikor 1929-ben az aranydiploma átadása után jókívánságaimat tolmácsoltam, fáradt legyintéssel hárította el azokat, mondván: »csak ígéret maradt egész életem«. Azt, amit néhány évvel utána, a porondra lépő új nemzedék: a Dollingerek, Herczelek, Hültlök egy csapással elértek: a modern sebészet diadalútjának előkészítését, tőle a sors megtagadta. Beleütközött és elbukott egy hatalmas erőnek ellenállásába.”* Úgy gondolom, hogy a *Manninger* által emlegetett „hatalmas erő” egy kis magyarázatra szorul, amihez ugyancsak az ő szavait szeretném idézni. *“Az ö korosztályuk előtt Magyarország sebészetében egyeduralom volt. Kovács József professzor, aki fényes elkülönültségében nem akarta, vagy nem tudta meglátni, hogy az antiszeptika és a fájdalom megelőzése külföldön új utakat nyitott a sebészet mezején, megpróbálta megállítani az idők kerekét. Hatalmas egyéniségének ez sok időn sikerült is. Medikus koromban az ő klinikáján az antiszeptika és aszeptika szó »tilos« jelzésű volt. Az első nagy műtét, amit 1895-ben, orvostanhallgató koromban láttam, (nem az ő klinikáján) a felső állcsont resectiója volt. Harmadfél óráig tartott, minden érzéktelenítés nélkül és életem legborzalmasabb emlékei közé tartozik.”*

Mellékelt táblázatban közöljük az *Urologiai Szemle* két évfolyamában megjelentetett harminc eredeti és összefoglaló cikk címét. A táblázatot kiegészítettük a szerzők a folyóiratban található helyesírással publikált foglalkozásával és munkahelyének pontos megjelölésével.

név	**foglalkozás**	**munkahely**	**cím**	**év**	**évf.**	**oldal**
Illyés Géza	egyetemi magántanár, főorvos	budapesti Poliklinika, sebészeti osztály	A vesetuberculosisról	1908.	1.	1-21.
Ráskai Dezső	műtőorvos		A húgycső sérüléseiről és a traumás eredetű húgycsőszűkületről	1908.	1.	22-32.
Rihmer Béla	műtő, rendelő orvos a húgyivarszervi bántalmak részére	Szent Margit-kórház	Spontán gyógyuló vesegümőkór két esete	1908.	1.	3-37.
Farkas Ignácz			A heveny és idült hólyaghurut kezeléséről	1908.	1.	38-43.
Winternitz Arnold	egyetemi magántanár	Stefánia-szegény gyermek-kórház	Nagy vesedaganatok transperitoneális kiirtásáról	1908.	1.	61-70.
Picker Rezső			Gonorrhoea és házasság	1908.	1.	71-90.
Farkas Ignácz			A férfihúgycsőkankó kezelésének mai állása	1908.	1.	91-97.
Farkas Ignácz		budapesti Poliklinika, sebészeti osztály	A here és mellékhere gümős megbetegedésének gyógykezeléséről	1908.	1.	107-114.
Wohl Mór	urológus-szakorvos	Ferencz József kereskedelmi kórház urologiai rendelés	Oedema dorsi penis	1908.	1.	115-116.
Winternitz Arnold	egyetemi magántanár	Stefánia-szegény-gyermek-kórház	Nagy vesedaganatok transperitoneális kiirtásáról	1908.	1.	117-119.
Auszterveil László	urologus	Arad	A prostatahypertrophia által okozott bajok nem operativ kezelésének jelen állásáról	1908.	1.	120-128.
			Első Internationális Urologiai Congressus (Paris, 1908. szeptember 30-október 3.)	1908.	1.	129-132.
Dumitreanu Viktor	műtőorvos	kir. Magy. Tudomány-egyetem I. sz. klinika	Kettős vese az egyik vesefél, vese-sebészetimedencze és ureter megbetegedésével	1908.	1.	139-144.

Sellei József		Charité-poliklinika II. húgyszervi és nemi betegségek osztályából	Esetek az ureterkatheterismus köréből.	1908.	1.	144-150
Zoltán Elek		budapesti munkás-biztosító pénztár urologiaiosztályáról	Adatok a húgyutak lobos megbetege-déseinek belső gyógykezeléséhez	1908.	1.	151-153.
Illyés Géza	egyetemi magán-tanár, főorvos	budapesti Poliklinika, sebészeti osztály	A vesevérzésről	1908.	1.	154-157.
Auszterveil László	urologus	Arad	A ritkábban előforduló gonorrhoeas a hozzá hasonló betegségek	1908.	1.	158-163.
Haberern J. Pál	egyetemi magán-tanár, főorvosszt.	Rókus-kórház urologiai-sebészeti osztály	A prostata ép és kóros physiologiája	1909.	2.	1-20.
Preis Károly		szt. Rókus-kórház urologiai-sebészeti osztály	A tuberculosis-bacillusnak a vizeletből való kimutatásáról	1909.	2.	20-22.
Porosz Mór	urologus		Epididymitis sympathica (Porosz) és nem epididímitis erotica (Waelsch)	1909.	2.	23-26.
Weisz Ferencz			A functionális vesediagnostika jelenlegi állásáról	1909.	2.	27-41.
Haberern J. Pál	egyetemi magántanár, főorvosszt.	Rókus-kórház urologiai-sebészeti osztály	A prostatarákról	1909.	2.	49-57.
Weisz Ferencz			Hólyagkőesetek Haberern Jonathan Pál dr. egyetemi magántanár, főorvos Rókus-kórházi urologiai osztályáról 1903-tól 1909-ig	1909.	2.	57-76.
Weisz Ferencz			A német urologiai társaság Berlinben tartott II. congressusáról	1909.	2.	77-86.
Bársony János	egyetemi nyilv. r. tanár		Megjegyzések az eclampsiának vese-kihámozással való gyógyítása felől	1909.	2.	97-102.
Stossmann Rezső		budapesti Poliklinika, sebészeti osztály	A vesetuberculosisnál végzett vese-kiirtás késői eredményei	1909.	2.	102-106.
Picker Rezső			A Bransford-Lewis-féle cystoskopok	1909.	2.	106-113.
Farkas Ignácz	műtő-orvos	Budapesti Pliklinika, sebészeti osztály	Hólyagtuberculosisról	1909.	2.	121-126.
Boross Ernő	urologus	Ferencz József-kórház	A heveny gonorrhoeás mellékherelobok sebészi kezeléséről	1909.	2.	126-134.
Weisz Ferencz			A XVI. Internationális congressus 14. (urologiai) sectiójának tárgyalásai	1909.	2.	135-146.

** A cikkben néhány esetben az eredeti folyóiratban közölt helyesírást használtuk!*

Dr. Gracza Tünde

Felhasznált irodalom:

Babics A: Megemlékezés Illyés Géza orvosprofesszorról. OH. 1951.92.1381.
Berde K.: Tóth Lajos szellemi hagyatéka. MONE.1937.14.104.
A Magyar Sebésztársaság Munkálatai. XXI. Naggygűlés. Bp.1935.XVIII-XX.
Ódorné GT: Márványtábla helyett : Dr. Tóth Lajos emlékezete. Orvosképzés. 2001.76. 293-295.

Mózsik Gyula: The Gut Microbiome: Implications to Human Diseases

INTECH Publishers, Rijeka, 2016

http.//dx.doi.org/105772/61423; ISBN 978-953-51-2750-5; On line 978-953-51-2751-2

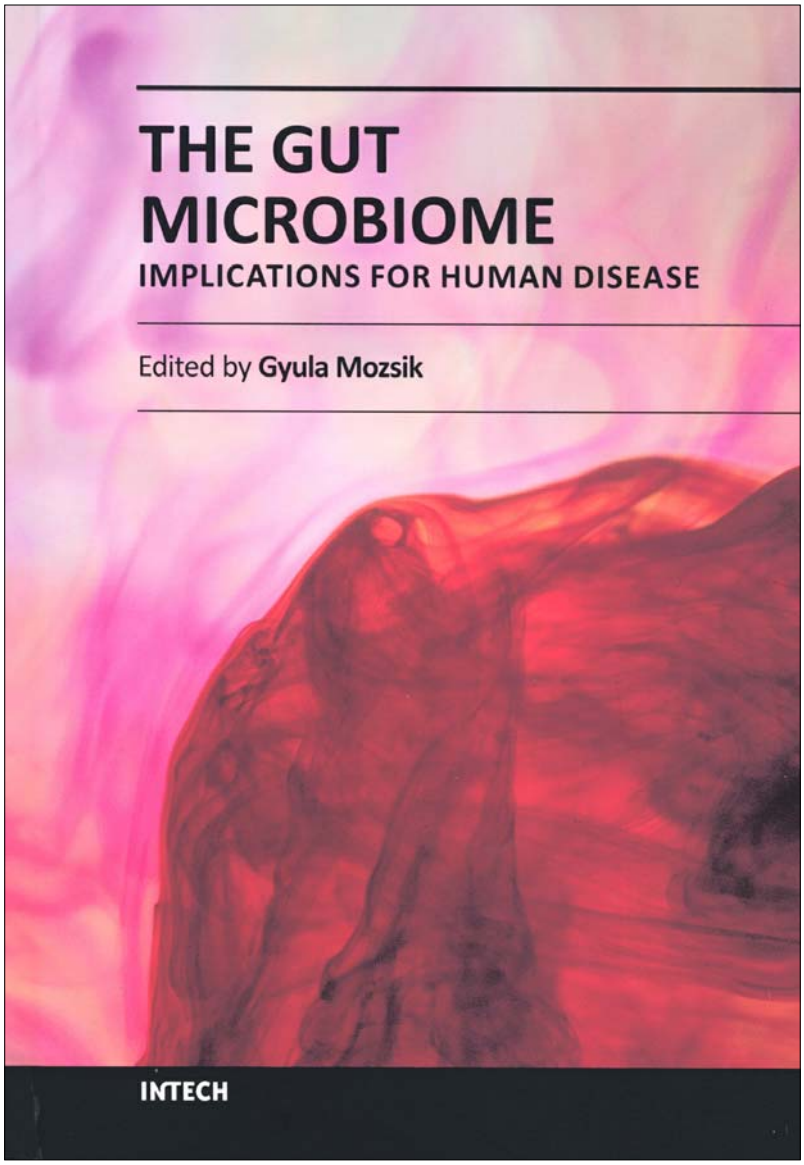

A Mózsik Gyula professzor által szerkesztett könyv 5 nagyszerű összefoglalót, áttekintést tartalmaz a bél mikroflórájával kapcsolatban, a probiotikum-, prebiotikum-, szimbiotikum-kérdéskör egyre kiterjedtebb kutatásairól és alkalmazhatóságukról a klinikai gyakorlatban, valamint az egyes betegségek megelőzésében betöltött szerepükről.

Az első fejezet a kínai kutatók tanulmánya a napjainkban világepidémiának számító gyerekkori zsírmáj és a bélflóra kapcsolatairól. A második fejezetben amerikai gasztroenterológusok methanogén baktériumok szerepét ismertetik egyes metabolikus betegségekben, vastagbélrákban, az irritábilis bélszindrómában és a gyulladásos bélbetegségekben. A harmadik fejezet áttekintést ad a bél dysbiozis és az agy kapcsolatáról, az agy-bél-microbiom-tengelyről, ennek szerepéről a sclerosis multiplex, a Parkinson-kór és az egyes pszichiátriai betegségek kialakulásában. A fejezet írói a New York-i orvostudományi egyetem kutatói. A negyedik fejezet kínai és kanadai szerzők összefoglaló tanulmánya a bél mikroflórája és a kardiovaszkuláris betegségek összefüggéseiről különös tekintettel a lipidanyagcsere genetikájának összefüggéséről a bélmicrobiommal. A közlemény előre vetíti a kardiovaszkuláris betegségek előfordulásának csökkenthetőségét a bélflóra befolyásolása révén. Az ötödik fejezetben indiai szerző ad áttekintést a bélflóra szerepéről az egyes betegségek kezelésében, különös tekintettel a daganatokra, a bél gyulladásos kórfolyamataira, az allergiás betegségekre és az elhízásra.

A könyv felhívja a figyelmet a bélmicrobiom jelentőségére az egészség megőrzésében is. Az értékes összefoglaló tanulmányok hasznos adatokat szolgáltatnak gyakorló orvosok, mikrobiológusok, klinikai kutatók, táplálkozási és élelmiszeripari szakemberek számára egyaránt. A Mózsik Gyula professzor szerkesztette könyv úttörő vállalkozás a bélmicrobiom szerepének, preventív és gyógyító funkciójának széles körű megismertetésével.

Prof. Figler Mária
PTE, ETK, Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet

Dr. Schmidt Lajos

Dr. Szentágothai János

Dr. Varga Ferenc

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

Kardiológiai és Angiológiai Tanszék:

■ Az Európai Kardiológiai Társaság éves kongresszusát 2017. augusztus 26-30. között Barcelonában rendezték. Klinikánkat *Deres László* képviselte, aki a legjobbnak kiválasztott poszterek között „Progression of vascular changing and hypertensive retinopathy during brady-kinin B1 receptor antagonist treatment in SHR rats" címmel prezentálta legújabb eredményeinket.

Endokrinológiai és Anyagcsere Tanszék

■ *Nemes Orsolya,* a PTE Idegsebészeti Klinika által szervezett „7th Pannon Symposium on Central Nervous System Injury" rendezvényen augusztus 30-án „Hypopituitarism after traumatic brain injury" című előadással szerepelt.

■ A Debreceni Endokrinológiai Napokon szeptember 15-16. között, *Mezősi Emese* „Onkológiai kezelések pajzsmirigy-mellékhatásai" és *Bajnok László* „A fertilitás javításának lehetőségei obesitás és PCOS esetén" címmel adtak elő.

A II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrumból

■ Az Európai Vesetársaság (ERA-EDTA) 2017. június 3-6. között tartotta 54. kongresszusát Madridban. *Nagy Judit* a kongresszusra beküldött absztraktok értékelésében vett részt, valamint az Európai Vesetársaság Etikai Bizottságának tagjaként közreműködött az „Ethics in scientific research" című szimpózium szervezésében, amelynek üléselnöke is volt. Emellett üléselnöke volt a „Drugs in CKD" című Free Communication Sessions-nek is. Az Etikai Bizottság ülésén felkérést kapott arra, hogy 2019-ben az EDTA 56. kongresszusán szervezzen egy szimpóziumot a gyógyszerek vesekárosító hatásairól.

■ 2017. június 10-13. között Siófokon rendezték meg a Magyar Gasztroenterológiai Társaság 59. Nagygyűlését, melynek során *Wittmann István* „NAFLD, diabetes és vesebetegség" címmel tartott előadást.

■ 2017. június 21-én *Brasnyó Pál* sikeresen megvédte „Rezveratrol hatása 2-es típusú cukorbetegségben és IgA nefropátiában" című PhD-értekezését.

A Farmakognóziai Intézetből

■ A Lucernben 2017. július 9-14. között megrendezett 18th International Symposium on Carotenoids rendezvényen intézetünkből *Deli József, Molnár Péter* és *Gulyás Gergely* vettek részt, akik a következő poszterrel szerepeltek: *Deli J. és mtsai:* Carotenoid glycosides isolated and identified from cyanobacterium Cylindrospermopsis raciborskii and Nostoc sp.; *Gulyás G. és mtsai:* Carotenoid-curcumin click-conjugates; *Agócs A. és mtsai*: Synthesis of carotenoid-carbohydrate conjugates; *Deli J. és mtsai:* Investigation of the carotenoid composition of flowers collected in Transylvania; *Molnár P. és mtsai:* Carotenoid composition of the mushroom Scarlet elf cup (Sarcoscypha coccinea); *Nagy V. és mtsai:* Synthesis of potential superantioxidants: Covalent conjugation of carotenoids to ascorbic acid and daidzen; *Murillo E. és mtsai*: Changes in the carotenoids of Zamias red-brown leaves during aging. Deli József a Scientific Committee tagjaként a Chemistry szekció elnöki teendőit is ellátta.

■ A Nemzetközi Karotinoid Társaság (International Carotenoid Society) 2017. júliusában az ISC Fellow rangos nemzetközi kitüntetését adományozta *Deli Józsefnek* és *Molnár Péternek,* a PTE GYTK Farmakognóziai Intézet két professzorának. Az elismerést több évtizedes, a karotinoid-kutatás területén végzett munkájukért vehették át Svájcban a július 9-14. között megrendezett 18. Nemzetközi Karotinoid Szimpóziumon.

■ A Farmakognóziai Intézet munkatársai *(Horváth Györgyi, Ács Kamilla, Bencsik Tímea)* 2017. szeptember 10-13. között Pécsen rendezték a 48th International Symposium on Essential Oils-t, amelyen az intézet hallgatói az alábbi poszterekkel szerepeltek: *Balázs Viktória Lilla et al:* Antibacterial evaluation of clove, peppermint and thyme essential oil against Haemophilus species és *Treitz Diána et al:* Examination of changes in quality of selected essential oils stored at room temperature and under refrigerated conditions. 2017. szeptember 7-én Budapesten, az ELTE TTK Biológiai Intézet Növényszervezettani Tanszék szervezésében került megrendezésre a XV. Magyar Növényanatómiai Szimpózium, amelyen intézetünk az alábbi prezentációkkal vett részt: *Farkas Á., Kocsis M.:* Az annónacserje (*Asimina triloba*) virágainak ontogenezise (előadás); *Papp N. és mtsai:* Gyógynövények hisztológiai értékelése - oktatás és kutatás a pécsi Farmakognóziai Intézetben (előadás); *Bencsik T. és mtsai:* Néhány hazai mohafaj vegetatív szerveinek hisztológiai jellemzése (poszter); *Márkus R. és mtsai:* Az oltás hatása a dinynye (*Citrullus lanatus*) szövettanára és RAPD mintázatára (poszter); *Horváthné Baracsi É. és mtsai:* A *Prunus lusitanica* és az *Elaegnus pungens* 'Maculata Aurea' levélanatómiai vizsgálata (poszter).

A Biofizikai Intézetből

■ *Bugyi Beáta* előadást tartott „Activities of actin-binding proteins: principles and approaches" címmel, valamint *Pintér Réka* posztert mutatott be a Drezdában megrendezett „New directions in biocomputation" workshop-on 2017. szeptember 12-13. között.

■ Új Nemzeti Kiválóság pályázatot (ÚNKP) nyert el *Bugyi Beáta* és *Szabó-Meleg Edina* posztdoktori kutatói kategóriában, *Telek Elek* PhD-hallgatói kutatói kategóriában, illetve *Pasitka Jonatán* mesterképzés hallgatói-kutatói kategóriában.

A Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinikáról

■ *Barcsi Beatrix* pszichológus, a 2017. június 1-3. között Szegeden megrendezett Magyar Pszichológiai Társaság XXVI. Országos Tudományos Nagygyűlésén előadás tartott „A teljes gégeeltávolításon átesett páciensek szexuális életének vizsgálata" címmel.

Az Élettani Intézetből

■ Az Élettani Intézet munkatársai, *Szabó István* és *Tóth Attila* részt vettek a 26th Annual Meeting of the International Behavioral Neuroscience Society (IBNS) konferencián, melyet idén Hirosimában, Japánban rendeztek meg június 26-30. között. Kollégáink a következő poszterekkel képviselték intézetünket: *I. Szabó et al*: Multiple functional significance of the glucose-monitoring neuronal network in the medial orbitofrontal cortex; *A. Tóth et al*:

Prebiotic-mediated changes in attention in healthy human population.

■ Az Élettani Intézet könyvtárában, 2017. augusztus 30-án, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara Élettani Intézetének, a Szentágothai János Kutatóközpont Molekuláris Neuroendokri-nológiai és Idegélettani Kutatócsoportjának, és a Magyar Tudományos Akadémia Pécsi Akadémiai Bizottsága Neurobioló-giai Munkabizottságának szervezésében, az „Idegtudományi szemináriumok" sorozat keretében került sor a „Technikai fejlesztések orvosi és neurobiológiai hasznosítása" című kerekasztal megbeszélésre, melynek során, a vita befejezését követően a Dunaújvárosi Egyetem Informatikai Intézetének tanára, *prof. Ódry Péter* tartott érdekfeszítő előadást „Elektromos alapú tomográfiák kivetítve az orvostudományi lehetőségekre" címmel.

■ A 2017-es Új Nemzeti Kiválóság Program keretében intézetünk következő munkatársai nyertek ösztöndíjat: PhD-hallgatói kategóriában *dr. Fülöp Diána,* doktorjelölti kategóriában *Kállai Veronika* és *dr. Szabó István,* posztdoktor I. kategóriában *dr. Péczely László,* valamint posztdoktor II. kategóriában *dr. László Kristóf.*

■ Pécsett került megrendezésre 2017. szeptember 20-23. között az Európai Idegtudományi Társaságok Szövetségének regionális konferenciája, a „FENS Regional Meeting". Az Élettan Intézet munkatársai nagy számban vettek részt a konferencián. E nemcsak régiónkban, hanem minden bizonnyal Európa-szerte nagy figyelemmel kísért szakmai rendezvény helyi indítását, a fő programnapok előtt a *dr. Sík Attila* által szervezett „Edges of Neurosciences" c., a tudományágunk határait feszegető szimpozium és workshop jelentette. *Dr. Buzás Péter* és *dr. Jandó Gábor* egyetemi docensek szervezői és levezető elnökei voltak a „Binocular perception and its disorders" címmel megrendezett szimpóziumnak, míg intézetünk emeritus professzora, *dr. Lénárd László* akadémikus „Life-work of Endre Grastyán and its impact on physiology, behavioural neuroscience and psychology,, címmel tartott előadást a „The history of neuroscience in Central and Eastern Europe during and after communism" című szimpózium keretében. A konferencián kollégáink a következő poszter bemutatásokkal vettek részt: *Budai A. et al.:* Comparing random dot stereotests with the lang test in the ophthalmological practice; *Mikó-Baráth E. et al.:* Increasing the sensitivity of a new, web-based amplyopia screening application; *Radó J. et al.:* What can ICA tell us about SSVEP sources?; *Allston M. A. et al.:* Oculocuta-neous albinism: a functional neuroimaging case study; *Kóbor P. et al.:* Steady-state visual evoked potentials to cone-isolating contrasts in awake behaving cats; *Telkes I. et al.:* Recovering immunopositive bipolar cells of the cat retina; *Ollmann T. et al.:* D2 dopamine receptor antagonist sulpiride prevents the anxiolytic and rewarding effects of neurotensin in the ventral pallidum; *Bálint M. et al.:* Exploration of ligand binding mechanisms to human estrogen receptor alpha; *Godó S. et al.:* Rapid effect of estradiol on diffusion dynamics of glutamate receptors; *Csetényi B. et al.:* Metabolic effects of interleukin-1â microinjection into the cingulate cortex of the rat; *Hormay E. et al.:* Feeding and metabolic attributes of the glucose-monitoring neurons in the cingulate cortex; *Szabó I. et al.:* The role of medial orbitofrontal cortical glucose-monitoring neurons in the maintenance of homeostasis; *Gálosi R. et al.:* Examination of manganese toxicity for behavior associated MEMRI in the rat; *Kállai V. et al.:* General behavior of the MAM-E17 treated rats throughout different age-periods; *László K. et al.:* The role of oxytocin and dopamine interaction in amygdaloid reinforcing mechanism; *Péczely L. et al.:* Inhibition of the ventral pallidal D2 dopamine receptors induces place aversion; *Kertes E. et al.:* The effects of substance P on learning in Morris water maze test in the rat amygdala and globus pallidus. *Fülöp D. et al.:* Representation of binocular disparity in the human brain using functional magnetic resonance imaging. A konferencia bevezető, kétnapos szatellita rendezvényeként szeptember 19-20-án került megrendezésre a „Neuroscience in the XXIst century – PTE 650 anniversary" című esemény, amelynek első napján *dr. Czéh Boldizsár* és *dr. Ábrahám István* elnökletével tartott „Famous Hungarian neuroscientists in the world" című szimpózium keretében többek között intézetünk volt munkatársai, *dr. Hajnal András, dr. Vida Imre* és *dr. Ördög Tamás* tartottak előadást kutatásaikról, valamint az egyetemhez, intézetünkhöz fűződő emlékeikről. A szatellita esemény második napján *dr. Varga Csaba* szervezésében és társelnökletével „Neuroscience from molecules to behavior: Interneuron function in healthy and corrupted brain circuits " című szimpózium került megrendezésre. Szintén a konferenciát megelőző szatellita eseményként került megrendezésre a többek között *dr. Ábrahám István* által szervezett „Advanced techniques in neuroimaging: from molecules to whole-brain network" workshop, valamint az idegtudományi kutatásokat végző magyar PhD-hallgatók „HUNDOC 2017 – 2ND Hungarian Neuroscience Meeting for Undergraduate Students and Junior Post-Docs" konferenciája, melynek szervezésében intézetünk PhD-hallgatója, *dr. Budai Anna* is részt vett, és melynek keretében *dr. Varga Csaba* tartott meghívott előadást „Inhibition in the entorhinal cortex" címmel.

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

Gyermek Manuális Tanszék

■ 2017. június 21-24. között a Budai Kongresszusi Centrumban rendezték a XXII. Európai Kézsebész Kongresszust, ahol a világ kézsebészei gyűltek össze. A kongresszus fő témája az „Evidence-based data in hand surgery and therapy" (forrongó téma nemcsak a kézsebészetben) volt. A magyar gyermeksebész társaságot *Józsa Gergely* képviselte társszerzőként két előadással és három poszterrel.

■ 2017. szeptember 2-án rendezték meg a XVII. Romhányi Orvosnapokat Száron. A rendezvényen *Pintér András* „Hippocrates vagy Taigetos: etikai dilemmák az újszülöttsebészetben" címmel tartott előadást.

■ 2017. szeptember 14-16. között rendezték a 16th Congress of Hungarian Association of Pediatric Surgeons rendezvényt, melyen klinikánkról *Józsa Gergő, Vajda Péter, Vástyán Attila, Farkas András* és *Pintér András* vett részt a következő előadásokkal: *Vástyán A. M. et al:* Surgical Treatment of Tessier 30 facial cleft. When, what and how to operate?; *Józsa G. et al:* Examination of callus formation after tibial fracture in Pituitary Adenylate Cyclase Activating Polipeptide (PACAP) knockout mice – Daniel Young Junior Prize 2017; *Józsa G. et al:* Is bilateral hernioplasty needed in symptomatic unilateral inguinal hernia in children? – A long-term, retrospective study. A rendezvényen *Farkas András* Koós Aurél Medál kitüntetésben részesült.

■ 2017. szeptember 15-16. között tartották a Magyar Gyermekorvosok Társasága Dél-dunántúli Területi Szervezete Kongresszusa és Továbbképző Tanfolyamát Mohácson, melyen kollégáink részéről a következő előadások hangzottak el:

Vajda Péter: A gyermeksebészet aktuális helyzete régiónkban. Új kihívások a gyermeksebészetben, *Molnár Dénes:* Az első 1000 nap jelentősége. Epigenetikai tényezők szerepe; *Mosdósi Bernadett:* Immunológiai alapú ízületi panaszok diagnosztikája és kezelése; *Nagy Eszter és mtsai:* Kettős patológia: cerebrális parézis és plexus brachialis lézió együttes előfordulása; *Kajtár Pál:* A pécsi gyermekonkológiai ellátás négy évtizede; *Ottóffy Gábor:* A gyermek onkológia aktualitásai; *Nyul Zoltán:* A gyermekkori fertőző betegségek aktualitásai; *Erhardt Éva, Bokor Szilvia:* A gyermekorvos szerepe a növekedési zavarok felismerésében és kezelésében; *Adonyi Mária:* Meddig jutott a gyermekpulmonológia napjainkban? *Stankovics József:* Koponyatraumák ellátása csecsemő- és gyermekkorban, *Csábi Györgyi:* A gyermekpszichiátria aktuális kérdései: droghasználat, drog indukálta pszichózisok; *Hollódy Katalin:* Autoimmun encephalitis a gyermek- és serdülőkorban.

A rendezvényen üléselnöki feladatokat látott el: *Adamovich Károly, Hollódy Katalin, Kajtár Pál, Soltész Gyula, Adonyi Mária, Molnár Dénes* és *Vajda Péter.*

Gyermeksürgősségi és Intenzív Tanszék:

■ 2017. szeptember 15-16. között került megrendezésre a II. Gyermeksürgősségi Kongresszus Budapesten. Tanszékünkről az alábbi két előadás hangzott el: *Nagy Arnold:* Akut postrenalis vesekárosodás két esetünk kapcsán; *Rózsai Barnabás:* A primer spontán pneumothoraxos betegek sürgősségi osztályon történő ellátása.

Általános Gyermekgyógyászati Tanszék

■ 2017. szeptember 13-16. között rendezték meg a 4th International Symposium on Pediatric Inflamatory Bowel Disease elnevezésű rendezvényt Barcelonában. Az eseményen *Tárnok András* az alábbi e-poszterrel vett részt: Planned transition of adolescent IBD patients from pediatric to adult care results is higher remission rates.

■ 2017. szeptember 21-23. között rendezték meg a Magyar Gyermekorvosok Társasága 2017. évi kongresszusát Győrben. Az eseményen kollégáink az alábbi előadásokkal vettek részt:

Általános Gyermekgyógyászati Tanszék:

Nagy Péter és mtsai.: „Eszméletlen, idiopathiás thrombocytopéniás purpurában szenvedő gyermek – Mi az első gondolat és mi a valóság?"; *Decsi Tamás:* „Az újszülöttek táplálásának napjainkban vitatott kérdései"; *Hartmann Ágnes és mtsai*.: „Hipertenzív krízis kiváltotta Posterior Reversible Encephalopathy syndrome gyermekkorban két esetismertetés kapcsán"; *Kvárik Tímea és mtsai*.: „Vesetranszplantációt követően gyors növekedésnek induló maxillaris térfoglalás"; *Lakatos Orsolya Judit és mtsai*.: „Mitokondriális megbetegedés egy terápiára polirezisztens nephrosis syndroma hátterében"; *Horváth Gábor és mtsai*.: „A biológiai terápia lehetőségei és hatékonysága juvenilis rheumatoid arthritis kezelése során". A poszter szekcióban *Horváth Gábor és mtsai*.: „A biológiai terápia lehetőségei és hatékonysága juvenilis rheumatoid arthritis kezelése során" című munkája volt látható.

Gyermeksürgősségi és Intenzív Tanszék:

Kiss Gabriella és mtsai.: „Gyermekkori koponyasérülések független rizikótényezőinek meghatározása a koponyacsonttörés, illetve a traumás agysérülés tekintetében".

Csecsemő- és Gyermekneurológiai Tanszék:

Hollódy Katalin és mtsai.: „Újszülött- és csecsemőkorban fellépő, paroxsmusokban jelentkező események differenciáldiagnosztikája"; *Nagy Eszter és mtsai*.: „Felismerhető-e az epilepszia csak egy videófelvétel megtekintése alapján?"; *Hollódy Katalin* : „Atrophia musc. progr."

Gyermek Manuális Tanszék:

Molnár Klára és mtsai.: „Gyermekkori retroperitonealis macrocystás lymphaticus malformáció doxycyclinnel végzett intralokularis kezelése"; *Molnár Klára és mtsai*.: „2006-2011 között homológ spongiosa plasztikával kezelt gyermekkori csontcisztás esetek középtávú utánkövetésének eredménye". A rendezvényen üléselnöki feladatokat látott el *Molnár Dénes és Hollódy Katalin.*

Az Orvosi Biológiai Intézet és Központi Elektronmikroszkópos Laboratóriumból

■ A 2017. szeptember 20-23. között Pécsett megrendezett Federation of European Neuroscience Societies (FENS) Regionális Konferencián intézetünkből *Balogh Bálint, Molnár Judit, Németh Marica*, *Simor Sára, Tarjányi Oktávia* és *Ábrahám Hajnalka* vettek részt a következő poszterekkel: *Balogh B. et al*.: „Signaling effects of urocortin2 in rat pheochromocytoma (PC12) cell line"; *Molnár J. et al*.: „Parv-albumin-immunoreactive cells and axons in the dentate gyrus of temporal lobe epilepsy with different etiologies"; *Németh M. et al*.: „Induction of endoplasmatic reticulum stress by alcohol in several different tumor cell lines"; *Simor S. et al*.: „Morphological examination of blood vessels in the cortical white matter of patients with temporal lobe epilepsy"; *Tarjányi O. et al*.: „Signaling events induced by the proteasome inhibitor MG-132 in PC12 (rat pheochromocytoma) cells".

Az Orvosi Népegészségtani Intézetből

■ Augusztusban volt a Népegészségügyi Képző- és Kutatóhelyek Országos Egyesületének XI. konferenciája Szegeden, melyen az alábbi előadásokat és posztereket mutattuk be.

Előadások: *Girán János és mtsai:* A városi egészségfejlesztési terv, mint a „lehetőségek ablakát" megnyitó eszköz; *Horváth-Sarródi Andrea és mtsai*: Mentális egészség paramétereinek vizsgálata elsőéves orvostanhallgatóknál; *Kiss István:* Elektronikus levelezés – környezetszennyezés a XXI. században; *Nagy-Borsy Emese és mtsai*: A szubjektív egészségkép és a betegségek előfordulása közti összefüggés a magyarországi hajléktalan emberek és az átlagpopuláció körében; *Rákosy Zsuzsa és mtsai*: Hajléktalanok - a táplálkozásuk is a társadalmi gradiens alján;. Poszter: *Nagy Brigitta:* The effects of erythropoiesis stimulating agents on the metastasis formation and survival in patients with breast cancer.

A Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikáról

■ 2017. szeptember 2-5. között a European College of Neuropsychopharmacology kongresszusán Párizsban *Fekete Sándor, Tényi Tamás* és *Varga Eszter* vett részt. A bemutatott poszter: *Varga E. et al:* Efficacy of metacognitive training compared with a psychosocial rehabilitation programme on social cognitive processing in schizophrenia.

■ 2017. szeptember 12-15. között *Fekete Sándor, Osváth Péter, Vörös Viktor* és *Greges Ildikó* Madridban egy a demencia ellátással foglalkozó munkamegbeszélésen vettek részt.

A Radiológiai Klinikáról

■ 2017. június 16-17. között *Farkas Péter* Koppenhágában részt vett a European Society of Urogenital Radiology (ESUR) rendezésében lebonyolított prosztata-MRI kurzuson (7th ESUR Teaching Course).

A hasi radiológiával foglalkozó európai

szakmai szervezet, az European Society of Gastrointesitnal and Abdominal Radiology 2017. június 20-23. között megrendezett éves konferenciáján *Müller Éva* és *Vigh Éva* vettek részt Athénben.

■ 2017. augusztus 30-szeptember 1. között rendezték meg a 7th Pannonian Symposium on Central Nervous System Injury elnevezésű szimpóziumot, melyen *Bogner Péter, Farkas Orsolya, Mohay Gabriella* és *Tóth Arnold* vettek részt. A rendezvényen poszterrel szerepelt *Tóth Arnold:* „Transient disappearance of traumatic microbleeds on susceptibility weighted imaging in rats".

■ *Farkas Péter* szeptember 4-én sikeresen megvédte PhD-értekezését.

■ A Magyar Radiográfusok Egyesületének kongresszusát Siófokon rendezték meg 2017. szeptember 20-23. között. A rendezvényen klinikánkról a következő munkatársak vettek részt: *Kaczur Dávid, Kürtös Zsófia, Lugosi Dávid, Szőnyi Andrea, Schmidt Tünde* és *Tóth Katalin.* Felkért előadást tartott *Bogner Péter:* „A radiológia helye az egészségügy mai világában, a radiográfusok, radiológiai asszisztensek perspektívái" címmel. További előadások: *Kürtös Zsófia és mtsai.*: „MR-enterográfiás vizsgálatok alkalmazása Crohn-betegségben"; *Kaczur Dávid és mtsai.*: „ST eleváció és ép koszorúerek. Az MR szerepe"; *Tóth Katalin és mtsai.*: „A modern noninvazív képalkotó vizsgálatok szerepe a koronáriabetegségek ellátásában"; *Lugosi Dávid és mtsai.*: „24 óra – tanulságos ügyeltek"; *Kaczur Dávid és mtsai.*: „A röntgen defekográfia kiváltása MRI-vizsgálattal – kezdeti tapasztalatok".

■ A Magyar Gasztroenterológiai Társaság Endoszkópos Szekció 2017. évi Vándorgyűlésén és Továbbképző Tanfolyamon Zalakaroson (2017. szeptember 22-23.) részt vett *Battyáni István;* „Betegeket és vizsgálót érő sugárártalom endoszkópos vizsgálatok során, a megelőzés lehetőségei" címmel tartott előadást.

A Sebészeti Klinikáról

■ *Kelemen Dezső* felkért előadást tartott a 2nd World Pancreas Forumon Bernben 2017. június 23-án, valamint posztert mutatott be az Európai Pancreas Club konferenciáján Budapesten, 2017. június 30-án. Szeptember 8-9. között rendezték meg Szegeden a III. Mellkassebészeti Tudományos Kongresszust, melyen Jakab László „Amikor a kevesebb nem több – térarány-talanság miatt végzett sikeres műtétsorozat" című előadással képviselte klinikánkat.

A Szemészeti Klinikáról

■ 2017. május 27-én *Bércesné Szonntag Eszter* rektori jutalomban részesült.

■ 2017. május 27-én a Novartis Ophtha Tudományos Ülését Budapesten rendezték meg. Intézetünkből *Biró Zsolt* az „Új szakmai irányelvekről" beszélt a felnőttkori szürkehályog diagnosztikája és kezelése témakörben.

■ 2017. június 8-10. között Krakkóban rendezték meg a Lengyel Szemorvostársaság Kongresszusát, ahol *Biró Zsolt* az alábbi előadással szerepelt: „Zero phaco FLACS". Biró Zsoltot a Lengyel Szemorvostársaság tiszteletbeli tagjává választotta.

■ 2017. június 9-én Siófokon a Sclerosis Multiplex I. Novartis Interdiszciplináris Fórumon *Varsányi Balázs* az „SM a szemész szemszögéből" és „Az autoimmun betegségek szemészeti eltérései" előadásokkal vett részt.

■ 2017. június 8-9. között a XX. Magyar Anatómus Társaság kongresszusán *Werling Dóra* (és mtsai) az alábbi két poszterrel szerepelt: „VIP-TAT szemcseppes formájának vizsgálata ischaemiás retinopathiában" és „Szemcseppként alkalmazott PACAP1-38 retinoprotektív hatásának vizsgálata ischemiás retinopathiában".

■ 2017. június 22-24. között Szegeden rendezték meg a Magyar Szemorvos Társaság Kongresszusát. A kongresszus ideje alatt osztották ki az idei év díjait is. *Biró Zsolt* kapta meg a szemész társadalom egyik legrangosabb elismerését, az Imre-Blaskovics Emlékérmet. Ezt az emlékérmet azok a magyar szemészek kaphatják meg, akik a szemészet bármely terén kiemelkedő eredményt értek el. Klinikánkról *Szabó Ilona* a Pámer Zsuzsanna emlékérmet, *Hámor Andrea* pedig az Arató István Magánalapítványi díjat kapta munkája elismeréseként. Klinikánkról a „Négy klinikaigazgató előadása" szekcióban az alábbi előadás hangzott el *Biró Zsolttól:* „PACAP a szemben – áttekintés a pécsi kutatási eredményekről". *Varsányi Balázs* a „Leber féle opticus atrophia tünetei, diagnózisa, genetikája és kezelési lehetőségei" kurzus szervezésében vett részt és előadást is tartott a „A LHON genetikai háttere, pathofiziológiája" címmel.

Poszterrel szerepeltek:

Törkála Renáta és mtsai.: „Iridocornealis endothelialis szindróma. (Esetismertetés)"

Hámor Andrea és mtsai.: „A szelektív lézer trabekuloplasztikával szerzett kezdeti tapasztalataink"; *George Hayek és mtsai.*: „Akkumulátorrobbanás okozta intraokuláris idegentest (IOFB) gyermeknél. (Esetismertetés)"; *Werling Dóra és mtsai.*: „Szemcseppként alkalmazott PACAP1-27 retinoprotektív hatásának vizsgálata ischemiás retinopathiában". (Ez a poszter a kongresszuson RESDEVCO díjat kapott amit a legjobb preklinikai témáért ítéltek oda a szerzőknek.); *Kölkedi Zsófia és mtsai.*: „Optikai koherencia tomográfia-angiográfia jelentősége idiopáthiás maculáris teleangectasia megítélésében. (Esetismertetés)"; *Gaál Valéria és mtsai.*: „Akut poszterior multifokális plaquoid pigmentepitheliopátia. (Esetismertetés)".

■ 2017. augusztus 24-26. között Szegeden rendezték meg a Magyar Szemészeti Szakdolgozók Egyesülete (SHAO) XI. Kongresszusát. Klinikáról 11 szakdolgozó vett részt a tudományos rendezvényen. Az idei SHAO-díjat *Fekete Olga* műtősnőnk kapta. A díjat az egyesület megújításában végzett kiemelkedő munkájáért ítélték oda.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ A Szülészeti Klinika Neonatologiai Tanszékének munkatársai A Magyar Gyermekorvosok Társasága Dél-dunántúli Területi Szervezete kongresszusán és Továbbképző Tanfolyamán Mohácson, 2017. szeptember 15-16. között a következő előadásokat tartották: *Ertl Tibor:* „Az életképesség határai", *Vida Gabriella és mtsai:* „Érett újszülöttek congenitalis hydrocephalussal klinikánk beteganyagában (2010–2016)".

■ *Koppán Miklós* és *Tamás Péter* 2017 szeptemberében professzori kinevezést kapott.

■ *Mátrai Gábor* részt vett 2017. júniusában Ljubljanában a Fetal Medicine Foundation világkongresszusán.

Forrás: Magyar Radiológia Online 2017; 8(2): 6/1-5.

…. a legjobb, ami történhetett velem

Beszélgetés Tóth Arnolddal, a 2016. év Junior Príma díj egyik díjazottjával

Az újságolvasó és a média híreit figyelő számára már régóta ismert, hogy a 2000-es évek eleje óta osztják ki a *Prima Primissima* díjat a magyar tudomány, művészet és kultúra támogatására, a legjobbak elismerésére. Ezt a díjat *Demján Sándor* alapította 2003-ban a Vállalkozók Országos Szövetségének támogatásával. Néhány évvel később döntöttek a díjazottak körének kiterjesztéséről, a 30 éven aluli tehetségek kitüntetéséről. 2016. novemberének végén tizedik alkalommal adták át a *Junior Prima* díj magyar tudomány kategóriájának elismeréseit a Magyar Tudományos Akadémia épületében. Ez alkalommal *Lovász László,* az MTA elnöke mások mellett az orvostudomány kategóriában három, radiológiában dolgozó kollégának adta át a díjakat, *Tárnoki Ádám*nak és *Tárnoki Dávidnak* (SE Radiológiai Klinika, Budapest) valamint *Tóth Arnoldnak* (PTE KK Radiológiai Klinika).

A Prima Primissima Alapítvány honlapján a Junior Príma díjjal kapcsolatban a következő megállapítás szerepel: „Legjobbnak *lenni – ez nem csupán egy élet munkáját és tapasztalatait felhalmozó ember kiváltsága. Kiemelkedni már korán, különleges tehetséggel is lehet, amelyet szorgalmasan ápolva, a tudást fejlesztve később a jövőt formáló erővé érhet a jól használt adottság."* Ezen gondolatok jegyében ajánlom az Olvasó figyelmébe Tóth Arnolddal készült beszélgetést. A válaszolót és kérdezőt számos dolog köt össze, Pécs városa, a pécsi Radiológiai Klinika, a Pécsi Diagnosztikai Központ – bár egy időben nem voltunk munkatársai egyik pécsi munkahelynek sem.

– Az orvossá válásodban, a pályaválasztásban mekkora hatása van a szülőknek, hiszen mindketten orvosok?

– A reál tárgyak mellett sok minden érdekelt, például a zene és az irodalom. Szüleim nem várták el, hogy orvossá váljak, de megkerülhetetlenül hatott rám a családi háttér. Mondhatni az ebéd mellett is szó esett érdekes esetekről. Az is egyértelmű volt számomra, hogy nagyon szeretik a munkájukat. Ugyanakkor a biológián túl erősen vonzott a fizika és az informatika is, így például programozói versenyeken is részt vettem. Felmerült a mérnöki pálya, de végül győzött az otthoni hatás, úgy éreztem, hogy az orvoslásban is előkerülhetnek ezek a területek…

– A szakmai életrajzodból kiderül, hogy egyetemista éveid alatt a patológián TDK-ztál. Ennek is családi okai vannak (a kérdező személyesen ismeri már évtizedek óta a válaszadó apját, aki a pécsi patológiai intézet egyik ismert és elismert munkatársa, a klinika emlődiagnosztikai részlegében végzett citológiai vizsgálatok patológus partnereként gyakran találkoztunk a klinikán).

– Ez bár valóban úgy tűnhet, de nem szülői hatásra történt. Az egyetem elején még nem volt egyértelmű számomra, hogy mivel akarok majd foglalkozni végzés után. Az biztos volt, hogy vagy az idegtudományok területén, vagy valamilyen diagnosztikus szakmában szeretnék majd dolgozni. A patológiáról már akkor sejtettük, hogy talán a legkomplexebb orvosi szakma, igen mély ismereteket igényel. Idősebb diáktársak ajánlották, hogy érdemes minél előbb elkezdeni a tudományos diákköri munkát, elméleti vagy preklinikai tárgyakból. Sikerült jó témát és témavezetőt találni, Tornóczki Tamás tanár urat édesapám révén korábbról ismertem, bíztam benne. Ráadásul a többi alapozó/preklinikai tárgyból sokan választottak TDK-témát, akkor viszonylag kevés TDK-s volt a patológiai intézetben.

– Mi motivált arra, hogy kutatással foglalkozz közvetlenül az egyetem befejezése után? Tudatos választás volt, vagy inkább időt akartál hagyni arra, hogy a lehető legjobban tudd kiválasztani a leendő orvosi szakmát, betegágy melletti munkát?

– Több szakmát is el tudtam volna képzelni, így a neurológiát, vagy a patológiát. A diagnosztikai procedúrát intellektuális kihívásnak éreztem, – egyfajta nyomozásnak, gondolkodásra serkentőnek. Azonban, amikor végeztem, akkor volt talán a rezidensi rendszer mélypontja, a klinikák alig tudtak meghirdetni rezidensi helyeket. A végzésem idején egyszerűen nem volt rezidensi állás sem a Patológiai Intézetben, sem a Neurológiai Klinikán, hiába volt mindkét hely kedvező légkörű. Visszagondolva, meglehetősen naivan álltam az egész kérdéshez, hisz ezzel a helyzettel csak a hivatalos kihirdetéskor szembesültem. Megmondom őszintén, meg voltam lepődve, hogy annak ellenére, hogy az évfolyamelsők közt végeztem, abban a pillanatban úgy nézett ki, hogy nem tudok elhelyezkedni. Elkeseredés helyett végignéztem a meghirdetett PhD-témaköröket, és nagy örömmel találtam egy idegtudományi, ráadásul fizikai-informatikai vetületű témát: Modern MRI-módszerek alkalmazása idegsebészeti, neurológiai és idegtudományi területeken. A témavezető *Janszky József* professzor (PTE, Neurológiai Klinika) kb. egy óra beszélgetés után támogatta jelentkezésemet, amiért azóta se tudok elég hálás lenni. Nagyon hamar, az idegsebészeti - neurotraumatológiai vonalat képviselve társtémavezetőm lett *Schwarcz Attila* docens (PTE, Idegsebészeti Klinika). Ilyen módon megtaláltam egy speciális határterületet a fizika, informatika és az orvoslás között, amire tulajdonképpen kezdettől fogva vágytam. Ráadásul ez vezetett később a radiológiához is… Elmondhatom, hogy ami történt, a legjobb, ami történhetett velem. Ha még egyszer kellene kezdeni

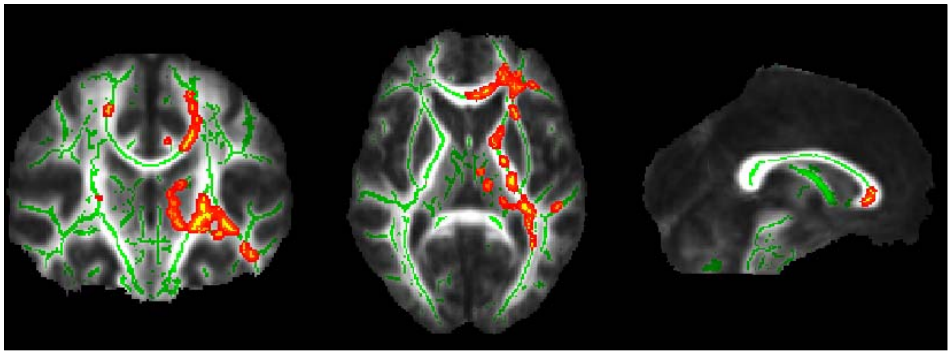

Diffúziós tenzor képalkotással igazolható, hogy akut stádiumban, negatív eredményű koponya CT-vizsgálat mellett, enyhe koponyasérülésben egy hónappal a sérülés után is fennáll fehérállományi károsodás.

az orvoskar végzése után az útkeresést, tudatosan választanám ezt.

– Milyen emlékeid vannak a radiológiáról az egyetemi éveidből?

– Negyedéves koromban, eszemben sem volt, hogy radiológus legyek, de szerettem a tárgyat, jó gyakorlatvezetőm volt. Elég aktív voltam a gyakorlatokon. A gyógyszertan után a radiológiát tanultam a legtöbbet, elsősorban mert érdekelt. Ugyanakkor a bevezető elméleti évek után a negyedévtől megismert klinikai gondolkodásmódot nehéz volt megszokni. A beteg panaszai, tünetei felől elindulni, egész más volt, mint sejtszintű mechanizmusoktól kezdve megérteni a betegségeket. Emlékszem, hogy gyakorlatilag hiba volt diagnózisokban gondolkozni, amíg nem értünk a kötelező részletes anamnézis felvétel és betegvizsgálat végére. Így a radiológiában is el kellett fogadni, hogy legtöbbször nem kaphatunk mindenre választ. Sőt, gyakran csak gyanúkat fogalmazhatunk meg, és a kép mellett, mielőtt megírjuk a leletet néha még azt is figyelembe kell venni, hogy ki a kérő orvos. Mai fejjel persze már látom, hogy ezeknek is megvan a szépsége.

A díjátadáskor készült felvételen a díjazott családjával.

– Végzés után PhD hallgatóként egy negyedéves USA-beli tanulmányúton (Floridai Egyetem) vettél részt. Ezt a kutatásban veled dolgozó idősebb kollégák ajánlották figyelmedbe, megpályáztad azt?

– Nem, tulajdonképpen egy véletlen következménye. 2012-ban Arizonában, Phoenix-ben részt vettem egy neurotraumatológiai kongresszuson, ott poszterem is volt, aminek módszertana modern képkiértékelés volt. Ezt fedezte fel a későbbi ottani témavezető, a magyar származású *Steven Robicsek*. Nekik nagy adatbázisuk volt koponyasérültekről, részben radiológiai adatokkal. De nem volt olyan munkatársuk, akik a képi adatokat feldolgozta volna, így erre kaptam lehetőséget. *Büki András* professzor (PTE Idegsebészeti Klinika) régről ismerte Steven-t, és felkarolta a kollaboráció ötletét. A kongresszusról hazatérve nagyon sokáig eltartott az utazás előkészítése, mivel rendhagyó volt, már nem is tudom hányféle etikai, titoktartási stb. vizsgán kellett átmennem, hogy egyáltalán beléphessek a Gainesville-i kórházba, a munkahelyemre. Persze utólag szerencsére nem ez marad meg az emberben, a szakmai kihívásoktól az egyetem parkjában aligátorral való összetalálkozáson keresztül a mexikói öböli kajakozásokig rengeteg élményt szereztem. Steven Robicsekkel és az intézettel azóta is fennáll az együttműködés.

– A szakmai fejlődés – esetleges díjak elnyerése mellett – bizonyos dátumokhoz köthető eseményekkel dokumentálható. Mikor várható a PhD-értekezésed megvédése illetve a radiológus szakvizsga letétele?

– Igazából a PhD-munkám már nagyon régen elkészült, és azért nem fejeződött be az egész procedúra, mert az időközben aktuális további kutatások jobban lekötöttek. Úgyhogy a védés elhúzódása az én hibámnak tekinthető, de ebben az évben minden bizonnyal sorra kerül, folyamatban van. A szakvizsga várható ideje 2019.

– Van tudomásod arról, hogy ki jelölt a díjra?

– Igen, *Dóczi Tamás* professzor úr (MTA rendes tagja, a MTA-PTE Klinikai Idegtudományi Képalkotó Kutatócsoport vezetője) és *Lovász László* professzor úr, az MTA elnöke. Már önmagában a jelölés is hihetetlen élmény volt, és nagyon ösztönző.

– A tudományos munka, az ahhoz szükséges publikációk megírása elég sok munkával jár, sok időt igényel. Mennyi a szabadidőd, és mivel töltöd el?

– Ha tehetem, szívesen biciklizem, vagy gitározok, de egyre reménytelenebb a helyzet. „Shubokban" zajlik az élet: néha vannak békésebb időszakok, de amikor összejönnek a határidős dolgok, akár hetekig szó szerint egy perc szabadidő sincs. Nem ritka, hogy szabadságot kell kivennem, hogy érdemben tudjak haladni a kutatásokkal. Próbálom tudatosan tervezni a szabadidőt, hisz a munkán kívül is van ugye annyi minden, összességében lehetetlennek érzem minden fontos dolognak megfelelni. Mindennapos kihívás, dilemma az, hogy mibe mennyi időt fektessek.

– Elégedett vagy?

– Igen, ez a rövid válasz. Boldognak érzem magam a bőrömben, szerencsés vagyok, mert nagyon jó vezetőkkel találkoztam és jó csapatban dolgozhatok, megfelelő infrastruktúrában a Pécsi Diagnosztikai Központban és a pécsi Radiológiai Klinikán. A fent említett témavezetőim és támogatóim példaértékűek számomra. Az idegtudományi képalkotó kutatócsoportban *Perlaki Gábor, Orsi Gergely, Nagy Szilvia* és *Horváth Andrea* valódi csapatmunkát tesznek lehetővé, mindig számíthatok rájuk. *Bogner Péter* professzor úr, amikor még a Diagnosztikai Központban dolgozott, bár nem volt hivatalos témavezetőm, mégis baráti figyelemmel kísért, sokat segített, ami persze azóta sem változott. Ha a kérdés magamra vonatkozik, akkor viszont a válasz nem, mert tudom, hogy még jobban kellene élnem a lehetőségekkel, hiszen mindig lehetne többet és jobban csinálni…

– 10-15 év múlva hova szeretnél eljutni, milyen célokat tűzöl ki magad elé, minek szeretnél megfelelni?

– A koponyatraumás kutatásokban fantasztikus lenne eljutni egy olyan szintre, hogy a hétköznapi gyakorlatba ültethessünk olyan MR markert, mely diagnosztikus és prognosztikus értékű, azaz segít kiemelni és követni azokat a koponyasérülteket, akiknél hosszú távú szövődmények várhatók, de az időben megkez-

dett rehabilitáció jelentős javulást hozna. A funkcionális és mikrostrukturális mechanizmusokban is lenne még mit megérteni, ami talán új terápiás lehetőségekhez vezethetne. A klinikai munkát illetően, szeretnék a neuroradiológia ill. fej-nyak területekre koncentrálni. Jó lenne még külföldi tanulmányúton részt venni, de alapvetően itthon szeretnék élni, dolgozni. Feleségemmel együtt nagyon remélem, hogy a közeljövőben jelentősen megváltozik az életünk….

– Végezetül egy könnyű kérdés. Nyáron nagyon sokan szívesen utaznak víz mellé, van, aki a napot keresi, más a vízbe menekül, van, aki az árnyékban hűsöl. Ha jól tudom, akkor Te nyáron annak örülsz igazán, amennyiben tó, tenger mellett vagy, hogy minél jobban fújjon a szél, minél nagyobbak legyenek a hullámok.

– Igen, valóban. Egy nyaralás megtervezésénél ez a kettő a fő szempont, a jó hullám és szél, hiszen hobbim – talán mániám a windsurf. Akkor indulok a Balatonra is, amikor vihar jön. Sok balatoni ismerős rémülettel veszi tudomásul érkezésemet – mikor jön a vihar? A sport fontos az ülőmunka mellett, amikor egész nap monitor mögött ülünk, jó ebből kiszakadni. Nagy élmény közvetlenül megtapasztalni a természet erőit, érezni, hogy a tomboló szélben, vízben milyen törékenyek és kicsik vagyunk. És egy vitorla és deszka segítségével mégis kicsit úrrá lehet lenni ezeken a tiszteletet parancsoló erőkön, mindez számomra fantasztikus élmény. Az örök fejlődés lehetőségét is hordozza a szörfözés, kigondolni, mi legyen a következő trükk vagy manőver és ha az sikerül, hetekig boldoggá tesz. Ráadásul hazafelé az úton fellazultabb tudattal kreatívabb az ember, már többször jutott így eszembe egy-egy megoldás a munkához.

Weninger Csaba ,
Arvika, Svédország

Új diagnosztikai készülékkel gazdagodott a PTE, Klinikai Központja. Az ütőérbetegségek korai diagnosztikáját segíti elő a 2017. szeptember 20-án átadott automata, egycsatornás lábujj-vérnyomásmérő készülék, melyet elsősorban a diabeteses mediasclerosis miatt nem megbízható bokanyomás (boka-kar index) mellett a lábujjvérnyomás (lábujj-kar index) pontos meghatározására lehet használni. A Generali a Biztonságért Alapítvány 1.000.000,- forinttal finanszírozta az együttműködés keretében a Foglalkozás-egészségügyi és Munkahigiénés Központ tulajdonába és az I. sz. Belgyógyászati Klinika Kardiológiai és Angiológiai Tanszék használatába kerülő műszert, melyet az érszűkület szűrésében és diagnosztikájában tudunk alkalmazni.

A képen balról jobbra: *dr. Tibold Antal főorvos (Foglalkozás-egészségügyi és Munkahigiénés Központ), dr. Tóth Kálmán egyetemi tanár és dr. Késmárky Gábor egyetemi docens (I. sz. Belgyógyászati Klinika).*

TARTALOM

Dékáni köszöntő

Orvosnapok: kitüntetések, elismerések

Tanévnyitó
(Miseta Attila, Perjési Pál)

A magyar felsőoktatás napja, a pécsi egyetemalapítás emléknapja

Újonnan kinevezett professzoraink, docenseink

Európai Polgári Díjjal tüntették ki prof. Szilárd Istvánt (laudáció, köszönet)

Az érmek apropóján *(Barthó Loránd Süle Tamás könyvéről)*

„Semmi sem elérhetetlen, de mindenért meg kell dolgozni” *(Schweier Rita interjúja Róth Erzsébet e. professzorral)*

Romhányi Orvostalálkozók Száron
(Szelényi Zoltán)

Legjobb diákjaink *(Bátor Judit)*

Zrínyi Emlékünnepség *(Molnár F. Tamás)*

„Ha nem jön a bomba, akkor biztos nem azzá válok, aki ma vagyok” *(Schweier Rita interjúja Kellermayer Miklós e. professzorral)*

E-recept *(Molnár Béla)*

Nemzetközi idegtudományi konferencia Pécsett *(Ábrahám Hajnalka)*

Híres pécsi agykutatók a nagyvilágban
(Czéh Boldizsár)

Kiss Tamás októberi összeállítása

Urologiai Szemle (1908-1909)
(Gracza Tünde)

Recenzió Mózsik Gyula könyvéről
(Figler Mária)

... a legjobb, ami történhetett velem
(Weninger Csaba interjúja Tóth Arnolddal, a Junior Príma Díj kitüntetettjével)

■

Intézeti, klinikai hírek, információk

■

A címlapon Bakó Csilla, a hátsó borítón Király Róbert és Korb Valéria, a poszteren Bakó Csilla, Fekete Balázs, Haller Szabolcs, Joó Péter, Király Róbert, Korb Valéria, Szendrő László és Szita Szilvia fotói.

■

A szövegközben elhelyezett emléktáblák professzorainkról Lázár Gyula fotói.

ORVOSKARI HÍRMONDÓ

Főszerkesztők: Barthó Loránd, Bogár Lajos
Olvasószerkesztő: Hollósy Tibor, Ludány Andrea. Szerkesztőségi munkatárs: Kiss Tamás
Tördelőszerkesztő: Babarciné Stettner Lenke
A szerkesztőség címe: PTE Általános Orvostudományi Kar Sajtóirodája, 7624 Pécs, Szigeti út 12.
Tel.: 72/536-116. E-mail: hirmondo@aok.pte.hu ■ HU ISSN 1586-1031
Elektronikus publikáció: www.aok.pte.hu/hirmondo ■ HU ISSN 1586-1295.
Nyomtatta a PTE ÁOK Nyomdája.
A hivatalos fotók nagy részét és a kitüntetettek portréit *Verébi Dávid* készítette, *Czulák Szilvia* gondozta.

Király Róbert és Korb Valéria fényképei

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
JUBILEUM 650